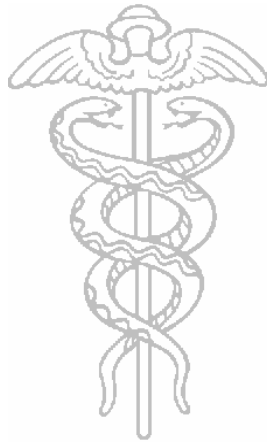

Verzlunarskóli Íslands

Skólanámskrá

2003 – 2004

Inngangur.....	4
Verzlunarskóli Íslands.....	5
Brot úr sögu skólans.....	5
Stjórn og starfslið	6
Skólanefnd	6
Starfslið	6
Skólastjórnendur.....	7
Verkefnastjórar	7
Deildarstjórar.....	7
Kennarar	9
Skrifstofa	16
Námsráðgjöf og forvarnafulltrúi	16
Bókasafn	17
Aðrir starfsmenn	17
Stjórnskipan	19
Skólastjóri.....	19
Aðstoðarskólastjóri	19
Kerfisstjóri	19
Kerfisfræðingur.....	20
Verkefnastjóri	20
Deildarstjóri	20
Kennari.....	20
Umsjónarkennari.....	21
Þjónustustjóri	21
Námsráðgjafi	21
Forvarnafulltrúi	22
Bókasafnsstjóri	22
Skrifstofustjóri	22
Ritari/móttaka	22
Húsvörður	23
Skólareglur	24
Námsráðgjöf	27
Forvarnir og félagslíf.....	28
Stefna og framkvæmd forvarna.....	28
Bókasafn	30
Námsframboð.....	31
Vikulegur fjöldi kennslustunda.....	32
Alþjóðadeild.....	32
Máladeild.....	33
Hagfræðideild	34
Stærðfræðideild	35
Tölvu- og upplýsingadeild	36
Viðskiptadeild	37
Valgreinar	38
Þriðja mál.....	38
Námslýsingar	39

Alþjóðagreinar	39
Danska	45
Enska	49
Franska	62
Íslenska	67
Latína	74
Lögfræði	77
Raungreinar	80
Saga	91
Spænska.....	99
Stærðfræði.....	103
Tölvu- og upplýsingatækni.....	114
Viðskiptagreinar.....	119
Þýska	127
Önnur fög (valgreinar)	135
Sálfræði	137
Félagslíf.....	141

Inngangur

Verzlunarskóli Íslands er fjögurra ára framhaldsskóli fyrir nemendur sem hafa lokið grunnskólaprófi. Hann þjónar öllu landinu. Verzlunarskólinn, sem starfar í bekkjardeildum, starfrækir bóknám og starfsnám á sviði verslunar og viðskipta. Námið skiptist í tvo hluta, fyrri og seinni. Fyrri hluta lýkur með verslunarprófi eftir tvö ár og þeim seinni með stúdentsprófi.

Markmið skólans er að búa nemendur undir störf í atvinnulífi þjóðarinnar hvort heldur er að loknu verslunarprófi eða stúdentsprófi. Fyrstu tvö árin er lögð áhersla á hagnýtar viðskiptagreinar eins og bókfærslu, hagfræði og tölvunotkun. Nemendur sem hefja nám í Verzlunarskóla Íslands innritast ekki á sérstakar brautir heldur stunda allir nám á sameiginlegri námsbraut. Í lok fyrsta árs verða nemendur að velja þá leið sem þeir vilja fara í gegnum skólann, og geta þeir þá valið á milli mismunandi deilda.

Máladeild

Fimm erlend tungumál í kjarna. Góður grunnur að háskólanámi í erlendum tungumálum og málvísindum.

Stærðfræðideild

Stærðfræði, raungreinar og viðskiptagreinar. Góður grunnur að háskólanámi í verkfræði og raunvísindum byggður á viðskiptalegri þekkingu.

Tölvudeild

Þær greinar sem mest áhersla er lög á eru tölvunotkun, forritun, gagnasafnsfræði og aðrar tölvutengdar greinar ásamt stærðfræði. Nám úr þessari deild veitir góðan undirbúning fyrir frekara nám í tölvunarfræði og skyldum greinum á háskólastigi. Námið veitir einnig góðan undirbúning undir störf við hugbúnaðargerð, vefsíðugerð o.fl. á hinum almenna vinnumarkaði.

Viðskiptadeild

Nemendur sem velja viðskiptadeild að loknu fyrsta ári geta útskrifast með stúdentspróf úr alþjóðadeild, hagfræðideild eða viðskiptadeild tveimur árum eftir verslunarprófið. Í þessum deildum er lögð áhersla á viðskiptagreinar og aðrar skyldar greinar þannig að nemendur geti haldið áfram námi í háskóla eða sérskólum á háskólastigi eða farið út á vinnumarkaðinn að loknu stúdentsprófi.

Verzlunarskóli Íslands

Verzlunarskóli Íslands er fjögurra ára framhaldsskóli fyrir nemendur sem hafa lokið grunnskólaprófi. Skólinn er opin nemendum alls staðar að af landinu og starfar í bekkjardeildum. Kennsla fer fram á tímabilinu 8:15–15:30 mánudaga til föstudaga. Eftir tveggja ára nám ljúka nemendur verslunarprófi og eftir tvö ár til viðbótar eru nemendur brautskráðir og hafa þá lokið stúdentsprófi.

Verzlunarskóli Íslands er sjálfseignarstofnun sem starfar samkvæmt skipulagsskrá nr. 272/15. júní 1993. Samkvæmt skipulagsskrá sjálfseignarstofnunarinnar er meginhlutverk hennar að auka samkeppnishæfni íslensks atvinnulífs innbyrðis, sem og gagnvart öðrum þjóðum, með því að efla og veita almenna menntun og viðskiptafræðslu á framhalds- og háskólastigi.

Verzlunarskólinn tók til starfa haustið 1905. Þeir aðilar, sem stofnuðu skólann, voru Verzlunarmannafélag Reykjavíkur og Kaupmannafélag Reykjavíkur. Skólinn var stofnaður með það að markmiði að auðvelda mönnum að afla sér menntunar á verslunarsviðinu. Verzlunarskólinn hefur æ síðan lagt metnað sinn í að búa sem best að margvíslegum þörfum nemenda. Skólinn hefur verið í stöðugri þróun fram á þennan dag. Árið 1996 var námsframboð skólans tekið til endurskoðunar. Í framhaldi af því var brautaskipting við skólann endurskipulögð og fjölbreytni námsframboðs aukin. Ný brautaskipting tók síðan gildi haustið 1997. Vorið 2000 voru enn fremur gerðar lítilsháttar breytingar á námsframboði skólans til samræmis við nýja aðalnámsskrá fyrir framhaldsskóla.

Þarfir þjóðfélagsins, og þar með nemenda eru margvíslegar. Til að þjóna sem best þörfum nemenda sinna býður Verzlunarskólinn upp á mikla fjölbreytni í námsframboði, sem endurspeglast í 5 mismunandi námsbrautum við skólann.

Stofurnar eru opnar nemendum mánudaga-fimmtudaga kl. 8:05-22:00, föstudaga kl. 8:05-17:00 og laugardaga kl. 10:00-17:00 nema þegar kennsla fer þar fram.

Brot úr sögu skólans

Danska þingið samþykkti 14. apríl 1854 lög, sem veittu Íslendingum fullt verslunarfrelsi og tóku þau gildi 1. apríl næsta ár. Verslunarstéttin í Reykjavík minntist þessara tímamóta með veglegu samsæti 15. apríl 1904. Þar flutti Brynjólfur H. Bjarnason kaupmaður ræðu og drap á þau tvö mál, sem hann taldi vera mest aðkallandi fyrir verslunarstéttina, þ.e. að heildverslun yrði innlend og stofnun verslunarskóla. Tilraunir höfðu verið gerðar til að koma á fót slíkum skóla, en þær höfðu ekki heppnast sem skyldi. Verzlunarmannafélag Reykjavíkur tók skólamálið upp á sína arma árið 1904-1905 og fékk Kaupmannafélag Reykjavíkur til liðs við sig. Þetta bar árangur. Verzlunarskóli Íslands tók til starfa haustið 1905 og var settur í fyrsta sinn 12. október það ár. Tilkoma skólans auðveldaði mönnum mjög að afla sér menntunar á verslunarsviðinu, en hana höfðu menn áður þurft að sækja til annarra landa, sem var mjög dýrt.

Skólinn starfaði fyrsta árið í tveimur deildum, yngri deild og undirbúningsdeild, sem raunar skiptist í mála- og reikningslínu. Eldri deild tók síðan til starfa næsta skólaár. Þessi deildaskipting stóð við makt til ársins 1926, en þá var þriðja bekk bætt við og loks fjórða bekk árið 1935. Framhaldsdeild fyrir þá nema, sem lokið höfðu verslunarprófi, var sett á stofn á árunum 1935-1936, og varð hún vísir að öðru meira. Viðskiptaháskóli á vegum ríkisins var stofnaður árið 1938. Forráðamönnum VÍ þótti réttmætt, að namar úr framhaldsdeild ættu kost á að setjast í þann skóla, en þetta mætti andstöðu, ekki síst eftir að viðskiptaháskólinn varð að viðskiptadeild Háskóla Íslands árið 1941. Þá var brugðið á það ráð að afla heimildar fyrir skólann til að útskrifa stúdenta. Hún fékkst, reglugerð um lærdómsdeild VÍ var gefin út árið 1942 og fyrstu stúdentarnir útskrifuðust árið 1945. Stúdentsnámið skyldi taka tvö ár eftir verslunarpróf. Verslunargreinar og tungumál settu mestan svip á námsefni lærdómsdeildar. Námsframboð hefur aukist verulega frá því, að lærdómsdeild var sett á stofn, hagfræðideild og máladeild voru settar á stofn árið 1970 og stærðfræðideild á árinu 1984. Hagfræðideildinni var síðan skipt í málalínu og stærðfræðilínu árið 1994. Árið 1996 hófst vinna við endurskipulagningu og uppstokkun á námsframboði og brautaskiptingu við skólann. Í framhaldi af því var

stofnuð ný braut, alþjóðabraut. Skólinn var í sex bekkjum árin 1944-1970, en á árinu 1971 voru tveir neðstu bekkirnir felldir niður en nemendur í staðinn teknir inn í skólann með landspróf eða gagnfræðapróf og eftir árið 1974 samræmt grunnskólapróf.

Sú breyting varð á stöðu VÍ sumarið 1922, að Verslunarráð Íslands tók að sér umsjón og yfirstjórn skólans gegn því skilyrði, að honum yrði skilað skuldlausum í hendur þess. VÍ hefur síðan verið undir yfirstjórn Verslunarráðs, sem meðal annars hefur kosið skólanefnd. Breytingin var gerð samkvæmt ósk Kaupmannafélagsins, Verzlunarmannafélagsins og skólanefndar. Orsök mun hafa verið sú, að á Alþingi árið 1919 kom fram frumvarp um ríkisrekinn verslunarskóla. Því var raunar vísað frá með rökstuddri dagskrá, en aðstandendur VÍ töldu stöðu skólans ekki tryggja eins og allt var í pottinn búið nema hann eignaðist öflugan forsvarsaðila. Skólinn hefur starfað á eftirtöldum sex stöðum í borginni: Vinaminni (Mjóstræti 3) árið 1905-1906, Melstedshúsi við Lækjartorg árið 1906-1907, Hafnarstræti 19 árin 1907-1912, Vesturgötu 10 árin 1912-1931, Grundarstíg 24 árin 1931-1986 og eignaðist þar þrjú hús og að Ofanleiti 1 frá árinu 1986. Fyrsta starfsárið voru nemendur 66, en næsta ár um 100. Nemendafjöldinn var síðan 100-200 þar til skólinn flutti á Grundarstíginn. Þar jókst húsakostur verulega, enda voru nemendur VÍ 722 í upphafi skólaárs 1971-1972. Þeir voru 920 í upphafi skólaársins 1997-1998. Nemendur hafa ætíð komið víðsvegar að af landinu, ekki síst framan af árum .

Eftirtaldir menn hafa verið skólastjórar Verzlunarskóla Íslands: Ólafur Eyjólfsson árin 1905-1915, Jón Sívertsen árin 1915-1917 og árin 1918-1931, Helgi Jónsson árið 1917-1918, Vilhjálmur Þ. Gíslason árin 1931-1953, dr. Jón Gíslason árin 1953-1979, Þorvarður Elíasson árin 1979-1990 og frá árinu 1991 og Valdimar Hergeirsson árið 1990-1991.

Stjórn og starfslið

Verslunarráð Íslands myndar fulltrúaráð skólans, skipar 5 manna skólanefnd og ræður skólastjóra. Skólastjóri ræður síðan annað starfsfólk.

Skólanefnd

Í skólanefnd sitja eftirtaldir:

Gunnar Helgi Hálfðanarson, formaður
Ingibjörg R. Guðmundsdóttir, varaformaður
Friðþjófur Ó. Johnson
Hilmar Baldursson
Árni Hermannsson, fulltrúi kennara

Starfslið

Við skólann starfa um 80 kennarar, námsráðgjafar, forvarnfulltrúi, bókasafnsfræðingar og annað starfsfólk á bókasafni. Þar fyrir utan er starfsfólk á skrifstofu, húsvörður, vaktmaður, matráðskona og ræstingafólk.

Skólastjórnendur

Þorvarður Elíasson, cand.oecon., skólastjóri
Heimilisfang: Laufásvegi 68, 101 Reykjavík
Sími: 561-3897
Netfang: thorvard@verslo.is

Ingi Ólafsson, dr.scient., aðstoðarskólastjóri
Heimilisfang: Bakkaseli 30, 109 Reykjavík
Sími: 557-7545
Netfang: ingi@verslo.is

Verkefnastjórar

Endurmenntun

Ragna Kemp, M.A.
Heimilisfang: Kleifarseli 39, 109 Reykjavík
Sími: 557-6518
Netfang: ragna@verslo.is

Erlend samskipti

Kirsten Friðriksdóttir, B.A., deildarstjóri alþjóðadeildar
Heimilisfang: Safamýri 81, 108 Reykjavík
Sími: 553-3238
Netfang: kirsten@verslo.is

Gæðastjóri

Sigríður Björk Gunnarsdóttir, B.S.
Heimilisfang: Arnarási 7, 210 Garðabær
Sími: 565-9341
Netfang: sigrbjork@verslo.is

Nemendabókhald

Baldur Sveinsson, B.A., deildarstjóri upplýsingadeildar
Heimilisfang: Asparfelli 2, 111 Reykjavík
Sími: 557-1370
Netfang: baldur@verslo.is

Prófstjóri

Þorkell H. Diego, B.A.
Heimilisfang: Kleifarseli 14, 109 Reykjavík
Sími: 588-6624
Netfang: thorkell@verslo.is

Tjáning

Soffía Magnúsdóttir, B.A.
Heimilisfang: Heiðargerði 28, 108 Reykjavík
Sími: 553-4032
Netfang: soffiam@verslo.is

Deildarstjórar

Alþjóðadeild

Kirsten Friðriksdóttir, B.A., deildarstjóri alþjóðadeildar
Heimilisfang: Safamýri 81, 108 Reykjavík
Sími: 553-3238
Netfang: kirsten@verslo.is

Dönskudeild

Ágústa Pála Ásgeirsdóttir, B.A., deildarstjóri dönskudeildar
Heimilisfang: Stóragerði 34, 108 Reykjavík
Sími: 588-4064
Netfang: agusta@verslo.is

Enskudeild

Bertha S. Sigurðardóttir, M.A., deildarstjóri enskudeildar
Heimilisfang: Nökkvavogi 14, 104 Reykjavík
Sími: 553-4041
Netfang: bertha@verslo.is

Íslenskudeild

Gunnar Skarphéðinsson, B.A., deildarstjóri íslenskudeildar
Heimilisfang: Bárugötu 36, 101 Reykjavík
Sími: 552-8939
Netfang: gunnarsk@verslo.is

Íþróttadeild

Viðar Símonarson, íþróttakennari, deildarstj.íþróttadeildar
Heimilisfang: Mávanesi 23, 210 Garðabær
Sími: 554-1322
Netfang: vidars@verslo.is

Lögfræðideild

Þuríður Jónsdóttir, cand.jur., deildarstjóri lögfræðideildar
Heimilisfang: Neðstaleiti 16, 103 Reykjavík
Sími: 553-5098
Netfang: thuridur@verslo.is

Náttúrufræðideild

Ólafur Halldórsson, B.S., deildarstjóri náttúrufræðideildar
Heimilisfang: Reynihlíð 15, 105 Reykjavík
Sími: 553-6412
Netfang: olafurh@verslo.is

Rómönsk mál

Sigrún Halla Halldórsdóttir, B.S., deildarstjóri rómanskra mála
Heimilisfang: Leifsgötu 8, 101 Reykjavík
Sími: 551-3228
Netfang: sigrun@verslo.is

Sögu- og félagsfræðideild

Árni Hermannsson, B.A., deildarstjóri sögu- og félagsfræðideildar
Heimilisfang: Bauganesi 19, 101 Reykjavík
Sími: 551-4167
Netfang: arnih@verslo.is

Stærðfræðideild

Þórður Möller, B.S., deildarstjóri stærðfræðideildar
Heimilisfang: Logafold 45, 112 Reykjavík
Sími: 567-6369
Netfang: thordurm@verslo.is

Tölvu- og upplýsingadeild

Gísli Björn Heimisson, kerfisfræðingur, deildarstj. tölvu- og uppl.d.
Heimilisfang: Eiríksgötu 15, 101 Reykjavík
Sími: 552-2764
Netfang: gisli@verslo.is

Upplýsingatæknideild**Baldur Sveinsson**, B.A., deildarstjóri upplýsingadeildar

Heimilisfang: Asparfelli 2, 111 Reykjavík

Sími: 557-1370

Netfang: baldur@verslo.is**Viðskiptagreinadeild****Guðlaug Nielsen**, cand.oecon., deildarstj. viðskiptadeildar

Heimilisfang: Tjarnarbóli 6, 170 Seltjarnarnes

Sími: 561-1555

Netfang: guðlaugn@verslo.is**Þýskudeild****Nanna Þ. Lárusdóttir**, B.A., deildarstjóri þýskudeildar

Heimilisfang: Lambhaga 6, 225 Bessast.hr.

Sími: 565-2060

Netfang: nanna@verslo.is**Kennarar****Aðalheiður Ásgrímsdóttir**, cand.oecon.

Heimilisfang: Krókamýri 56, 210 Garðabær

Sími: 565-8266

Netfang: adalheidur@verslo.is**Agnar Tómas Möller**, B.Sc.

Heimilisfang: Fálkagötu 14, 107 Reykjavík

Sími: 562-2007

Netfang: agnar@verslo.is**Alda Jóna Nóadóttir**, B.S.

Heimilisfang: Vallarbarði 1, 220 Hafnarfjörður

Sími: 564-0409

Netfang: alda@verslo.is**Alexía M. Gunnarsdóttir**, B.A.

Heimilisfang: Tjarnarbóli 8, 170 Seltjarnarnes

Sími: 561-2342

Netfang: alexia@verslo.is**Anton Karl Ingason**, kennari

Heimilisfang: Vesturgötu 53, 101 Reykjavík

Sími: 557-6944

Netfang: anton@verslo.is**Arna Katrín Steinsen**, íþróttakennari

Heimilisfang: Traðarbergi 1, 221 Hafnarfjörður

Sími: 565-0574

Netfang: arna@verslo.is**Auður Fríða Gunnarsdóttir**, M.A.

Heimilisfang: Þverholti 26, 105 Reykjavík

Sími: 561-2165

Netfang: audur@verslo.is**Ágústa Pála Ásgeirsdóttir**, B.A., deildarstjóri dönskudeildar

Heimilisfang: Stóragerði 34, 108 Reykjavík

Sími: 588-4064

Netfang: agusta@verslo.is

Ármann Halldórsson, B.A.

Heimilisfang: Nýlendugötu 17, 101 Reykjavík

Sími: 551-5224

Netfang: armann@verslo.is**Árni Hermannsson, B.A.,** deildarstjóri sögu- og félagsfræðideildar

Heimilisfang: Bauganesi 19, 101 Reykjavík

Sími: 551-4167

Netfang: arnih@verslo.is**Ásdís Rósa Baldursdóttir, B.Ed.**

Heimilisfang: Sæviðarsundi 96, 104 Reykjavík

Sími: 553-9393

Netfang: asdis@verslo.is**Ásta Henriksen, B.A.**

Heimilisfang: Engjaseli 86, 109 Reykjavík

Sími: 567-0703

Netfang: astahe@verslo.is**Ásta Jenný Sigurðardóttir, B.S.**

Heimilisfang: Fálkahöfða 8, 270 Mosfellsbær

Sími: 566-8844

Netfang: asta@verslo.is**Baldur Sveinsson, B.A.,** deildarstjóri upplýsingadeildar

Heimilisfang: Asparfelli 2, 111 Reykjavík

Sími: 557-1370

Netfang: baldur@verslo.is**Benedikt I. Ásgeirsson, B.S.**

Heimilisfang: Bogahlíð 8, 105 Reykjavík

Sími: 551-8055

Netfang: benedikt@verslo.is**Berta Guðmundsdóttir, B.A.**

Heimilisfang: Lóuási 7, 221 Hafnarfjörður

Sími: 565-0275

Netfang: berta@verslo.is**Bertha S. Sigurðardóttir, M.A.,** deildarstjóri enskudeildar

Heimilisfang: Nökkvavogi 14, 104 Reykjavík

Sími: 553-4041

Netfang: bertha@verslo.is**Bjarni Már Gylfason, B.S.**

Heimilisfang: Kristnibraut 31, 113 Reykjavík

Sími: 588-3814

Netfang: bjarni@verslo.is**Brjann Guðni Bjarnason, kennari**

Heimilisfang: Logalandi 8, 108 Reykjavík

Sími: 553-5869

Netfang: brjann@verslo.is**Bryndís Íris Stefánsdóttir, B.S.**

Heimilisfang: Kristnibraut 1, 113 Reykjavík

Sími: 586-1224

Netfang: bryndis@verslo.is

Eiríkur K. Björnsson, M.A.

Heimilisfang: Sólheimum 40, 104 Reykjavík

Sími: 588-4597

Netfang: eirikur@verslo.is**Eygló Eiðsdóttir**, B.A.

Heimilisfang: Sæviðarsundi 23, 104 Reykjavík

Sími: 553-6925

Netfang: eyglo@verslo.is**Friðrik Sigfússon**, M.A.

Heimilisfang: Tjarnarbóli 8, 170 Seltjarnarnes

Sími: 561-2342

Netfang: fridrik@verslo.is**Gerður Harpa Kjartansdóttir**, B.A.

Heimilisfang: Kvistalandi 13, 108 Reykjavík

Sími: 581-4827

Netfang: harpa@verslo.is**Gísli Björn Heimisson**, kerfisfræðingur, deildarstj. tölvu- og uppl.d.

Heimilisfang: Eiríksgötu 15, 101 Reykjavík

Sími: 552-2764

Netfang: gisli@verslo.is**Guðbjörg Tómasdóttir**, B.A.

Heimilisfang: Grenimel 41, 107 Reykjavík

Sími: 552-1099

Netfang: guðbjorg@verslo.is**Guðlaug Nielsen**, cand.oecon., deildarstj.viðskiptadeildar

Heimilisfang: Tjarnarbóli 6, 170 Seltjarnarnes

Sími: 561-1555

Netfang: guðlaugn@verslo.is**Guðrún Egilson**, B.A.

Heimilisfang: Mávahrauni 3, 220 Hafnarfjörður

Sími: 555-1484

Netfang: guðrun@verslo.is**Guðrún Inga Sívertsen**, B.A.

Heimilisfang: Keilugranda 8, 107 Reykjavík

Sími: 561-5797

Netfang: gunninga@verslo.is**Gunnar Skarphéðinsson**, B.A., deildarstjóri íslenskudeildar

Heimilisfang: Bárugötu 36, 101 Reykjavík

Sími: 552-8939

Netfang: gunnarsk@verslo.is**Gylfi Hafsteinsson**, cand.mag.

Heimilisfang: Þrastarási 18, 221 Hafnarfjörður

Sími: 555-0357

Netfang: gylfi@verslo.is**Hafsteinn Þór Hauksson**, kennari

Heimilisfang: Þernunesi 8, 210 Garðabær

Sími: 554-5545

Netfang: hafsteinn@verslo.is

Halldóra Ósk Hallgrímsdóttir, B.A.

Heimilisfang: Kringlan 87, 103 Reykjavík

Sími: 863-0836

Netfang: halldora@verslo.is**Hallur Örn Jónsson, kennari**

Heimilisfang: Boðagranda 7, 107 Reykjavík

Sími: 552-6961

Netfang: hallur@verslo.is**Hans Herbertsson, cand.oecon.**

Heimilisfang: Logafold 120, 112 Reykjavík

Sími: 567-5575

Netfang: hans@verslo.is**Hákon Sveinsson, kennari**

Heimilisfang: Austurbrún 2, 104 Reykjavík

Sími:

Netfang: hakon@verslo.is**Heiðrún Geirsdóttir, B.A.**

Heimilisfang: Ránargötu 30, 101 Reykjavík

Sími: 552-8143

Netfang: heidrun@verslo.is**Hilda Torres Ortiz, spænskukennari**

Heimilisfang: Sörlaskjólí 26, 107 Reykjavík

Sími: 552-1563

Netfang: hilda@verslo.is**Hjörtur Hjartarson, kennari**

Heimilisfang: Byggðarenda 15, 108 Reykjavík

Sími:

Netfang: hjortur@verslo.is**Hrafnhildur Guðmundsdóttir, B.A.**

Heimilisfang: Bergstaðastræti 50a, 101 Reykjavík

Sími: 562-2662

Netfang: hrafnhildur@verslo.is**Hulda S. Sigtryggisdóttir, cand.mag.**

Heimilisfang: Starengi 42, 112 Reykjavík

Sími: 586-1064

Netfang: hulda@verslo.is**Inga Dóra Sigurðardóttir, M.S.**

Heimilisfang: Blönduhlíð 33, 105 Reykjavík

Sími: 562-5067

Netfang: inga@verslo.is**Ingibjörg S. Helgadóttir, B.Ed.**

Heimilisfang: Logafold 45, 112 Reykjavík

Sími: 567-6369

Netfang: ingibjorg@verslo.is**Ingólfur Gíslason, B.S.**

Heimilisfang: Ránargötu 7a, 101 Reykjavík

Sími: 551-7747

Netfang: ingolfur@verslo.is

Ingveldur Bragadóttir, íþróttakennari
Heimilisfang: Hrafnshöfða 31, 270 Mosfellsbær
Sími: 553-9301
Netfang: ingveldur@verslo.is

Jóhanna Björnsdóttir, B.S. -er í leyfi í vetur-
prastarlundi 1, 210 Garðabæ
Sími: 565-6352
Netfang: johannab@verslo.is

Jón Ingvar Kjaran, B.A.
Heimilisfang: Háaleitisbraut 113, 108 Reykjavík
Sími: 567-4125
Netfang: jon@verslo.is

Jónína Ólafsdóttir, B.A.
Heimilisfang: Víðimel 68, 107 Reykjavík
Sími: 551-4535
Netfang: nina@verslo.is

Kirsten Friðriksdóttir, B.A., deildarstjóri alþjóðadeildar
Heimilisfang: Safamýri 81, 108 Reykjavík
Sími: 553-3238
Netfang: kirsten@verslo.is

Kristín I. Jónsdóttir, B.A.
Heimilisfang: Asparfelli 2, 111 Reykjavík
Sími: 557-1370
Netfang: kristin@verslo.is

Kristín Norland, B.A.
Heimilisfang: Sunnuvegi 5, 104 Reykjavík
Sími: 552-0916
Netfang: kristinnor@verslo.is

Laufey R. Bjarnadóttir, B.A.
Heimilisfang: Sörlaskjólí 11, 107 Reykjavík
Sími: 552-2913
Netfang: laufey@verslo.is

Margrét Auðunsdóttir, B.S.
Heimilisfang: Blesugróf 17, 108 Reykjavík
Sími: 553-6967
Netfang: margret@verslo.is

María Gunnarsdóttir, B.A.
Heimilisfang: Bólstað, 210 Garðabæ
Sími: 565-6321
Netfang: maria@verslo.is

María Jóhanna Lárusdóttir, B.A. - er í leyfi í vetur -
Klapparási 6, 110 Reykjavík
Sími: 557-3311
Netfang: hannam@verslo.is

Nanna Þ. Lárusdóttir, B.A., deildarstjóri þýskudeildar
Heimilisfang: Lambhaga 6, 225 Bessast.hr.
Sími: 565-2060
Netfang: nanna@verslo.is

Ólafur Árnason, cand.merc.

Heimilisfang: Laugarásvegi 43, 104 Reykjavík

Sími: 588-7782

Netfang: olafur@verslo.is**Ólafur Halldórsson**, B.S., deildarstjóri náttúrufræðideildar

Heimilisfang: Reynihlíð 15, 105 Reykjavík

Sími: 553-6412

Netfang: olafurh@verslo.is**Ólafur Víðir Björnsson**, cand.mag.

Heimilisfang: Blásölum 24, 201 Kópavogur

Sími: 552-2519

Netfang: olafurv@verslo.is**Óli Njáll Ingólfsson**, kennari

Heimilisfang: Vesturbergi 148, 111 Reykjavík

Sími: 557-7404

Netfang: oli@verslo.is**Ólöf Kjaran Knudsen**, B.A.

Heimilisfang: Sólvallagötu 1, 101 Reykjavík

Sími: 551-0042

Netfang: olof@verslo.is**Óskar Knudsen**, B.A.

Heimilisfang: Fannafold 122, 112 Reykjavík

Sími: 567-5074

Netfang: oskar@verslo.is**Ragna Kemp**, M.A.

Heimilisfang: Kleifarseli 39, 109 Reykjavík

Sími: 557-6518

Netfang: ragna@verslo.is**Róbert Jack**, B.A.

Heimilisfang: Laugarnesvegi 104, 105 Reykjavík

Sími: 561-4212

Netfang: robert@verslo.is**Sigríður Björk Gunnarsdóttir**, B.S.

Heimilisfang: Arnarási 7, 210 Garðabær

Sími: 565-9341

Netfang: sigrbjork@verslo.is**Sigrún Halla Halldórsdóttir**, B.S., deildarstjóri rómanskra mála

Heimilisfang: Leifsgötu 8, 101 Reykjavík

Sími: 551-3228

Netfang: sigrun@verslo.is**Sigurbergur Sigsteinsson**, íþróttakennari

Heimilisfang: Ásbúð 68, 210 Garðabær

Sími: 565-8854

Netfang: sigurb@verslo.is**Sigurður E. Hlíðar**, B.S.

Heimilisfang: Arnarhöfða 6, 270 Mosfellsbæ

Sími: 553-1503

Netfang: sigurd@verslo.is

Snorri Halldórsson, kerfisfræðingur
Heimilisfang: Álfheimum 30, 104 Reykjavík
Sími: 568-8262
Netfang: snorri@verslo.is

Soffía Magnúsdóttir, B.A.
Heimilisfang: Heiðargerði 28, 108 Reykjavík
Sími: 553-4032
Netfang: soffiam@verslo.is

Sólveig Friðriksdóttir, B.Ed.
Heimilisfang: Engihjalla 11, 200 Kópavogur
Sími: 554 2873
Netfang: solveig@verslo.is

Steinunn Þorsteinsdóttir, B.S.
Heimilisfang: Bárugranda 1, 107 Reykjavík
Sími: 562-4865
Netfang: steint@verslo.is

Svava Þorsteinsdóttir, kennari
Heimilisfang: Víðihlíð 2, 105 Reykjavík
Sími: 588-1734
Netfang: svava@verslo.is

Tómas Bergsson, cand.oecon.
Heimilisfang: Kaldaseli 21, 109 Reykjavík
Sími: 557-9872
Netfang: tomasb@verslo.is

Tómas Örn Sölvason, cand.oecon.
Heimilisfang: Eiðistorgi 3, 170 Seltjarnarnesi
Sími: 561-1977
Netfang: tomas@verslo.is

Valdimar Hergeirsson, cand.oecon.
Heimilisfang: Grenimel 10, 107 Reykjavík
Sími: 551-7190
Netfang: valdimar@verslo.is

Viðar Símonarson, íþróttakennari, deildarstj.íþróttadeildar
Heimilisfang: Mávanesi 23, 210 Garðabær
Sími: 554-1322
Netfang: vidars@verslo.is

Vilhelm Sigfús Sigmundsson, B.S.
Heimilisfang: Hraunbæ 32, 110 Reykjavík
Sími: 551-6019
Netfang: vilhelm@verslo.is

Þorgerður Aðalgeirsdóttir, B.A.
Heimilisfang: Vífilsgötu 22, 105 Reykjavík
Sími: 551-5504
Netfang: thorg@verslo.is

Þorkell H. Diego, B.A.
Heimilisfang: Kleifarseli 14, 109 Reykjavík
Sími: 588-6624
Netfang: thorkell@verslo.is

Þorsteinn Marinósson, B.A. - er í leyfi í vetur -
Vesturbrún 5, 104 Reykjavík
Sími: 553-3627
Netfang: thorst@verslo.is

Þórður Möller, B.S., deildarstjóri stærðfræðideildar
Heimilisfang: Logafold 45, 112 Reykjavík
Sími: 567-6369
Netfang: thordurm@verslo.is

Þórey Aðalsteinsdóttir, cand.jur.
Heimilisfang: Hrístateigi 32, 105 Reykjavík
Sími: 553-5452
Netfang: thorey@verslo.is

Þuríður Jónsdóttir, cand.jur., deildarstjóri lögfræðideildar
Heimilisfang: Neðstaleiti 16, 103 Reykjavík
Sími: 553-5098
Netfang: thuridur@verslo.is

Skrifstofa

Erna G. Franklín, ritari
Markarvegi 5, 108 Reykjavík
Sími: 553-1418
Netfang: ernaf@verslo.is

Hrafnhildur Briem, skrifstofustjóri
Selbrekku 3, 200 Kópavogur
Sími: 554-0005
Netfang: habbi@verslo.is

Jónína Margrét Árnadóttir, móttaka
Hvassaleiti 155, 103 Reykjavík
Sími: 581-1643
Netfang: jonina@verslo.is

Svanhvít Þórarinsdóttir, ritari/móttaka
Birkihlíð 2b, 220 Hafnarfjörður
Sími: 565-4768
Netfang: svanhvit@verslo.is

Þórður Hauksson, kerfisstjóri
Akurholti 4, 270 Mosfellsbær
Sími: 566-8104
Netfang: thordur@verslo.is

Námsráðgjöf og forvarnafulltrúi

Eiríka Guðrún Ásgrímsdóttir, B.A., forvarna- og félagslífsfulltrúi
Laxakvísl 5, 110 Reykjavík
Sími: 587-1024
Netfang: eirika@verslo.is

Klara Hjálmtýsdóttir, B.A., námsráðgjafi
Bæjargili 54, 210 Garðabær
Sími: 565-8181
Netfang: klara@verslo.is

Kristín Huld Gunnlaugsdóttir, B.A. - er í leyfi í vetur -
Blásölum 14, 201 Kópavogur
Sími: 561-1913
Netfang: kristinh@verslo.is

Pórhalla Gunnarsdóttir, B. Ed., námsráðgjafi
Hlíðarhjalla 39d, 200 Kópavogur
Sími: 551-4740
Netfang: thorhalla@verslo.is

Bókasafn

Helga Guðlaugsdóttir, bókavörður
Hringbraut 66, 220 Hafnarfjörður
Sími: 555-3734
Netfang: helga@verslo.is

Margrét Geirsdóttir, B.A., bókasafnsfræðingur
Silungakvísl 12, 110 Reykjavík
Sími: 557-8421
Netfang: margretg@verslo.is

Steinunn Stefánsdóttir, B.A., MLS., bókasafnsstjóri
Ofanleiti 7, 103 Reykjavík
Sími: 568-0983
Netfang: steinunn@verslo.is

Aðrir starfsmenn

Axel V. Gunnlaugsson, CIS., fjarnámsstjóri
Kríuási 47, íbúð nr. 301, 221 Hafnarfirði
Sími: 565-2852
Netfang: axel@verslo.is

Árni Steinsson, vaktmaður
Hvassaleiti 155, 103 Reykjavík
Sími: 581-1643
Netfang: arni@verslo.is

Guðbjörg Þorvaldsdóttir, ræstitæknir
Vesturtúni 55a, 225 Bessast.hr.
Netfang: guðbjorgt@verslo.is

Guðrún Bjarnadóttir, hjúkrunarfræðingur
Heimilisfang: Alfhólsvegi 131, 200 Kópavogur
Sími: 554-0011

Helena Benjamínsdóttir, ræstitæknir
Yrsufelli 4, 111 Reykjavík
Sími: 553-5223
Netfang: helena@verslo.is

Kristinn Kristinsson, húsvörður
Suðurgötu 49, 220 Hafnarfjörður
Sími: 555-3746
Netfang: kiddi@verslo.is

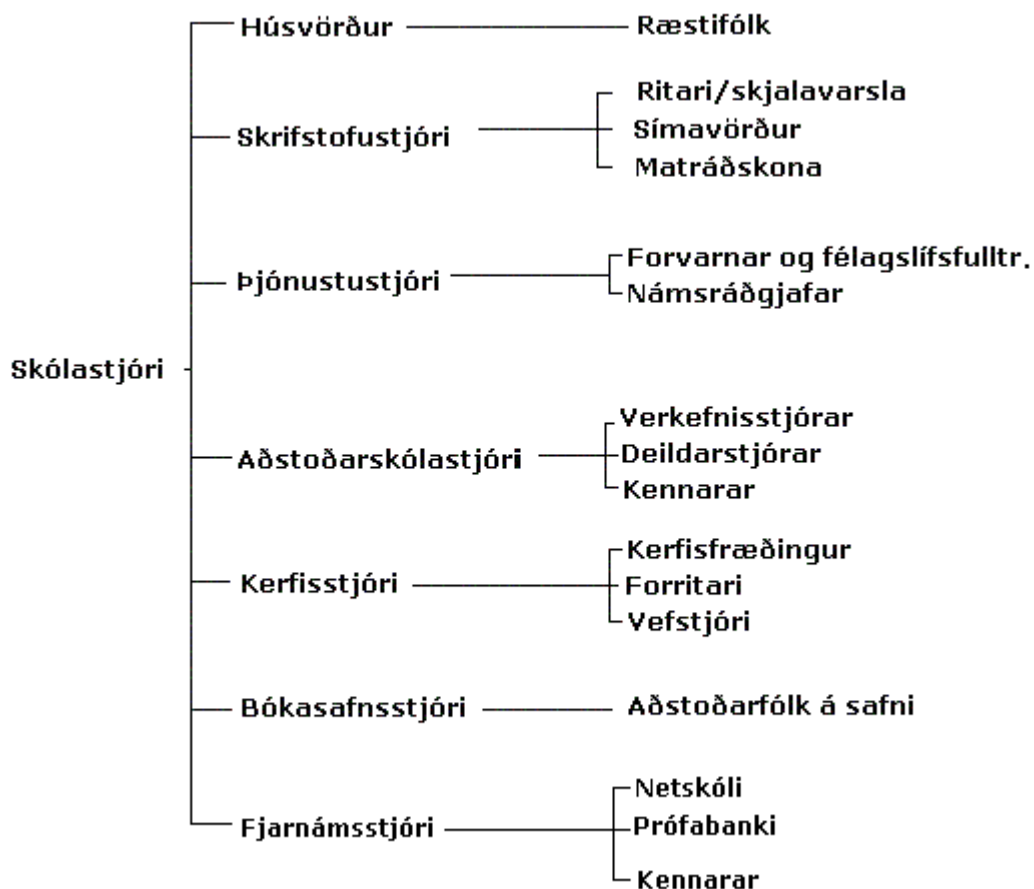
Lilja Benediktsdóttir, mötuneyti
Tjarnarstíg 13, 170 Seltjarnarnes
Sími: 561-2041
Netfang: pax@simnet.is

Sesselja Friðriksdóttir, matráðskona
Seilugranda 2, 107 Reykjavík
Sími: 561-1209

Sveinn Magnússon, læknir
Suðurgötu 20, 101 Reykjavík
Sími: 552-4850
Netfang: sveinn@verslo.is

Þorbjörg Guðbrandsdóttir, ræstitæknir
Asparfelli 6, 111 Reykjavík
Sími: 5870211

Stjórnskipan

Skólastjóri

Þorvarður Elíasson

Skólastjóri veitir skólanum forstöðu og hefur umsjón með starfsemi hans. Hann ber ábyrgð á daglegri stjórnun og ræður aðstoðarskólastjóra, verkefnastjóra, deildarstjóra, kennara svo og aðra starfsmenn. Skólastjóri ber ábyrgð á og hefur yfirumsjón með fjármálum skólans og einnig að starfsemi hans sé í samræmi við námskrá og lög hverju sinni. Hann er talsmaður skólans út á við og skulu aðrir stjórnendur skólans vinna störf sín í umboði hans.

Aðstoðarskólastjóri

Ingi Ólafsson

Aðstoðarskólastjóri er staðgengill skólastjóra og honum til aðstoðar við daglega stjórn skólans. Aðstoðarskólastjóri hefur sérstaklega með höndum ákveðna stjórnunarþætti, s.s. umsjón með gerð og framkvæmd skólanámsskrár, nemendaskrár og kennslu.

Kerfisstjóri

Þórður Hauksson

Kerfisstjóri, sem er jafnframt umsjónarmaður tölvunets skólans, skal m.a.:

- annast daglegan rekstur og uppsetningu á tölvukerfi skólans bæði tækjum og hugbúnaði
- fylgjast með nýjungum í tölvu- og hugbúnaðargerð

- gera áætlun um tölvu- og hugbúnaðarkaup
- annast innkaup og uppsetningu á tölvu- og hugbúnaði
- sjá um rekstur á símkerfi skólans og öðrum rafrænum búnaði
- annast skjávarpa skólans

Kerfisfræðingur

Kerfisfræðingur VÍ hefur með höndum og ber ábyrgð á eftirfarandi:

- vefsíður VÍ
ritstjórn og þróun á vefsíðum í samstarfi við höfunda, s.s. að sækja breytileg gögn í gagnagrunn t.d. bekkjaskrár, einkunnir, skólasókn
- heimanet
- umsjón með heimaneti og fjarkennslubúnaði skólans. Val á hugbúnaði. Búa til grunnsíður og staðla. Þjálfun kennara og aðstoða við notkun
- kennsluhugbúnaður
fylgjast með nýjungum og prófa kennsluhugbúnað og gagnasöfn á geisladiskum og Internetinu. Kynna fyrir kennurum og kenna notkun
- endurmenntun kennara í samráði við verkefnisstjóra í endurmenntun kennslutækni með aðstoð skjávarpa. Þjálfa kennara í notkun skjávarpa við kennslu. Námskeið, aðkeypt eða eigin, vegna notkunar tölvutækni við námsefnisgerðar, s.s. í Powerpoint, margmiðlun, vefsíðugerð, leit á Internetinu
- kannanir á Netinu í samstarfi við aðra
- skipulagning námskeiða fyrir nemendur vegna nýjunga, t.d. í Outlook, Interneti o.fl.
- ýmis verkefni í samstarfi við kerfisstjóra

Verkefnastjóri

Við skólann eru sex verkefnastjórar og sinna þeir hver sínum málaflokki, þ.e. prófstjórn, endurmenntun kennara, gæðastjórnun, námsferilsskráning, alþjóðasamskipti og tjáning.

- prófstjóri sér um framkvæmd jólaþróa og vorþróa og einnig skal hann vinna að uppbyggingu gagnvirks prófabanka fyrir allar námsgreinar á netkerfi skólans
- endurmenntunarstjóri skal, m.a. sjá um og skipuleggja endurmenntunarnámskeið fyrir kennara og starfsfólk skólans
- gæðastjóri hefur með höndum gæðastjórnunarmál innan skólans, s.s. gerð gæðahandbókar
- námsferilsskráning felur í sér að sjá um innritun nýnema og raða þeim í bekki, halda utan um einkunnaskráningu, stundatöflugerð o.fl.
- alþjóðasamskipti. Verkefnastjórinn hefur yfirumsjón með verkefnum sem unnin eru í samvinnu við erlenda skóla og stofnanir
- tjáning. Verkefnastjórinn skal stuðla að eflingu tjáningar í sem flestum námsgreinum skólans

Deildarstjóri

Deildarstjóri er skipaður af aðstoðarskólalastjóra. Hann skal m.a.:

- hafa umsjón með gerð kennsluáætlana, kennslu, vali á námsefni, námsmati og samvinnu kennara í viðkomandi grein(um)
- sjá til þess að námslýsingar séu réttar
- sjá til þess að bókalistar séu gerðir fyrir hvert skólaár

Kennari

Starf kennara er mjög fjölbreytilegt og spannar marga þætti. Hann skal m.a.:

- sjá um kennslu og mat á námi í kennslugrein sinni samkvæmt skólanámsskrá

- fylgjast með árangri nemenda sinna
- gera kennsluáætlanir í samráði við samkennara
- taka þátt í þróun náms og kennslu í skólanum
- taka þátt í gerð skólanámsskrár
- veita upplýsingar um námsefni og námsskipan í grein sinni
- veita almennar upplýsingar vegna sjálfsmats skóla og skólanámsskrár
- sitja tvo fundi á ári með forráðamönnum ólöggráða nemenda
- hafa samvinnu við námsráðgjafa og veita þeim nauðsynlegar upplýsingar

Umsjónarkennari

Umsjónarkennari er skipaður fyrir hvern bekk. Hlutverk umsjónarkennara er margvíslegt og má þá helst nefna:

- kynna nemendum sínum í byrjun hvers skólaárs reglur skólans:
  - skipa umsjónarmann bekkjar og fylgjast með störfum hans
  - einkunnagjöf
  - mætingarskylda og mætingareinkunn
  - reglur um vottorð í leikfimi
  - umgengni um skólann
  - aðgang að bókasafni og tölvustofum
  - starf skólalæknis og námsráðgjafa
- fylgjast með mætingu og ástundun nemenda
  - hafa samband við námsráðgjafa, aðstoðarskólastjóra eða skólastjóra ef þurfa þykir
  - bera saman kladda og skýrslu og leiðréttu ef þarf
- vera talsmaður nemenda gagnvart öðrum kennurum og skólayfirvöldum
- vera milliliður umsjónarbekkjar og stjórnenda skólans
- aðstoða nemendur í ýmsum málum eins og t.d. með námsval, vinnubrögðum í námi o.fl.

Þjónustustjóri

Klara Hjálmtýsdóttir

Forstöðumaður nemendabjónustu skal m.a.:

- samræma störf námsráðgjafa og forvarnafulltrúa
- vera í forsvari fyrir störfum námsráðgjafa og forvarnafulltrúa gagnvart skólastjóra, kennurum og nemendum

Námsráðgjafi

Við Verzlunarskólann eru starfandi námsráðgjafar sem eru nemendum til aðstoðar við ýmis mál sem upp koma og eru um leið trúnaðarmenn þeirra. Hlutverk námsráðgjafa eru margvísleg, m.a.:

- aðstoða nemendur við að tileinka sér skipuleg og markviss vinnubrögð
- fylgjast með námsgengi nemenda sem til hans leita eða til hans er vísað og gera tilögur til úrbóta gerist þess þörf
- liðsinna kennurum vegna námsvanda einstakra nemenda
- veita ráðgjöf vegna persónulegra vandamála og hafa samband við viðeigandi tilvísunaraðila ef þörf krefur
- er talsmaður nemenda gagnvart kennurum, skólayfirvöldum o.fl.
- hefur eftirlit með fjarvistum nemenda í samvinnu við umsjónarkennara
- sjá um skipulagningu og framkvæmd foreldravölda fyrir nemendur 3. og 4. bekkja
- skipuleggja og sjá um framkvæmd náms- og starfsfræðslu í skólanum
- skipuleggja og sjá um kynningu meðal grunnskólanema á starfsemi og námsframboði skólans
- taka saman skýrslu um starfsemina í lok hvers skólaárs

Forvarnafulltrúi

Við Verzlunarskólann er starfandi forvarna- og félagslífsfulltrúi. Hlutverk hans er m.a. að:

- vera í forsvari fyrir stefnumörkun og framkvæmd forvarna í skólanum
- sjá um að til sé skrifleg stefna skólans í forvörnum
- standa fyrir fræðslu (fyrir starfsfólk og nemendur) um afleiðingar neyslu áfengis, tóbaks og ólöglegra fíkniefna
- hafa náð samstarf við námsráðgjafa, nemendafélag, jafningjafræðslu, forvarnafulltrúa í öðrum skólum og fagaðila utan skólans
- taka á móti vísbendingum ef grunur leikur á um vímuefnanotkun nemenda og veita upplýsingar um úrræði fyrir þá sem eru í vímuefnavanda.
- vera nemendum, starfsfólki og forráðamönnum til ráðuneytis
- kalla saman forvarnateymi skólans
- vinna að fjölbreyttu félagslífi með nemendum og skipuleggja umsjón og eftirlit með samkomum nemenda skólans
- taka saman skýrslu um starfsemina í lok hvers skólaárs

Forvarna- og félagslífsfulltrúi hefur trúnaðarskyldu gagnvart nemendum, starfsfólki og forráðamönnum.

Bókasafnsstjóri

Steinunn Stefánsdóttir

Bókasafn gegnir mikilvægu hlutverki í skólanum og nauðsynlegt að vel sé að því staðið. Hlutverk yfirmanns safnsins er að:

- hafa umsjón með daglegum rekstri safnsins
- sjá um skráningu safnsins
- annast val og innkaup bóka og annarra gagna til safnsins
- leiðbeina nemendum og starfsfólki um notkun safnsins og aðstoða við upplýsingaöflun
- kynna og efla starfsemi safnsins innan skólans
- skila skýrslu til skólustjóra um starfsemi safnsins í lok skólaárs

Skrifstofustjóri

Hrafnhildur Briem

Hlutverk skrifstofustjóra skal vera m.a.:

- hafa umsjón með fjárreiðum og bókhaldi skólans
- hafa umsjón með innheimtu skólagjalda og annarra gjalda sem nemendur og aðrir skulu greiða
- sjá um greiðslur á reikningum fyrir skólann, bókhald og reikningsuppgjör
- annast launaútreikninga og launabókhald
- stjórna daglegum rekstri skrifstofu og samræma störf ritara og afgreiðslufólks

Ritari/móttaka

Við Verzlunarskólann starfa ritara og hafa þeir margvísleg verk með höndum sem þeir skipta á milli sín. Hlutverk þeirra skal, m.a. vera:

- annast dagleg störf á skrifstofu:
  - símsvörun
  - útgáfu vottorða
  - sjá um fjarvistarskráningu
  - taka við tilkynningum vegna veikinda eða annarra forfalla nemenda og kennara og skrá inn

- sjá um námsferilskráningu og gerð prófskírteina vegna inngöngu nemenda í erlenda skóla
- vera skólastjóra og aðstoðarskólastjóra til aðstoðar
- gerð ársskýrslu skólans
- rita fundargerð á skólanefndarfundum

Húsvörður

Kristinn Kristinsson

Umsjón og viðhald á:

- rafkerfi skólans
- myndeftirlitskerfi skólans
- hljóðkerfum
- eldviðvörðunarkerfi
- loftræstikerfum
- aðgangsstýring að bílaplani skólans
- ofnakerfi
- vaktmaður á kvöldin
- gæslumenn í tölvustofum
- gæsla í íþróttahúsi
- ræsting skólans
- viðhald á húsbúnaði skólans
- skráning á tækjum skólans

Öryggisvörður. Öryggi á vinnustað.

Skólareglur

Umgengni

- nemendur skulu ganga snyrtilega um skólann og stuðla að því að kennslustofur og aðrar vistarverur skólans séu ávallt snyrtilegar og ekkert rusl á gólfi
- neysla á mat og sælgæti skal fara fram í Sambúð. Heimilt er þó að neyta þess nestis sem komið er með að heiman í kennslustofu í frímínútum

Reykingar og vímuefni

- notkun tóbaks (reyktóbak, neftóbak og munntóbak) er bönnuð í húsnáttum skólans og á lóð hans
- neysla áfengis og annarra vímuefna er með öllu óheimil í húsnæði skólans og á lóð hans
- neysla áfengis og annarra vímuefna er bönnuð á öllum samkomum og ferðalögum sem eru í nafni skólans

Skólasókn

- nemendur skulu mæta stundvíslega í allar kennslustundir
- nemendur skulu sinna öllum persónulegum erindum sínum utan skólatíma. Sé það ekki unnt og erindið brýnt er nemendum bent á að biðja um leyfi. Námsráðgjafar gefa leyfi, svo og hver kennari úr sínum tímum
- nemendur eiga að tilkynna veikindi og önnur óhjákvæmileg forföll á skrifstofu skólans, í síma 5 900 600, fyrir kl. 9:00 að morgni alla veikindadaga. Ef nemandi er veikur í þrjá daga eða lengur ber honum að skila læknisvottorði. Alvarleg veikindi þarf aðeins að tilkynna í upphafi, enda skili nemandi læknisvottorði strax og skólasókn hefst að nýju
- þurfi nemendur að leita læknis eða tannlæknis á skólatíma skulu þeir áður tilkynna það á skrifstofu skólans og skila vottorði næsta dag. Reiknast fjarvist þá sem leyfi
- ef nemandi mætir ekki í próf skal hann ávallt skila læknisvottorði. Nemandi sem skilar ekki læknisvottorði fær núll í viðkomandi prófi
- ef veikindi nemenda eru tíð, er þeim gert að mæta í læknisskoðun hjá skólalækni

Skólastjóri getur vikið nemendum, sem ekki virða reglur skólans, úr skóla í lengri eða skemmri tíma.

Skólasóknareinkunn

Gefin er einkunn fyrir skólasókn án þess að hún reiknist til eininga. Nemandi byrjar hvern vetur með 10 í einkunn. Nemandi sem mætir ekki í tíma eða kemur of seint fær frádrátt samkvæmt eftirfarandi töflu:

- of seint	½ kennslustund
- leyfi	1 kennslustund
- veikindi	1 kennslustund
- skróp	2 kennslustundir

Kennari skal taka manntal strax í upphafi kennslustundar. Nemandi sem kemur eftir að kennari hefur tekið manntal fær skráð seint. Nemandi sem kemur eftir að 15 mínútur eru liðnar af kennslustund eða síðar skal fá skróp. Ef nemendur vilja gera athugasemdir við fjarvistaskráninguna þá verða þeir að koma athugasemdum til umsjónarkennara innan tveggja vikna.

Skólasóknareinkunn og fjarvistarprósenta reiknast eins og sýnt er í töflunni hér að neðan:

Fjarvistar- prósenta	Skólasóknar- einkunn
3%	10
6%	9
9%	8
12%	7
15%	6
18%	5
21%	4
24%	3
27%	2
30%	1

Langvarandi veikindi og fjarvistir sem skólastjóri hefur samþykkt þurfa ekki að leiða til lækkunar á skólasóknareinkunn. Í slíkum tilvikum er heimilt að sækja um endurskoðun hennar. Einnig má óska eftir því að ástæður fjarvista komi fram á prófskírteini.

Námsmat og próf

Próf eru haldin í desember (miðsvetrarpróf) og á vorin (vorpróf) auk skyndiprófa í einstökum námsgreinum. Á vorprófi er prófað úr námsefni alls vetrar nema annað sé sérstaklega tekið fram. Stúdentspróf eru í mörgum tilvikum yfirlitspróf þar sem prófað er úr námsefni síðustu tveggja til þriggja ára (fer eftir námsgreinum).

Eftir miðsvetrarpróf fá nemendur skírteini þar sem fram koma einkunnir í einstökum greinum svo og meðaleinkunn, sem er vegið meðaltal allra einkunna. Vegið er með einingafjölda í einstökum greinum.

Árseinkunn er byggð á skyndiprófum, verkefnum, ástundun, mætingu og miðsvetrarprófi. Vægi einstakra þátta er mismunandi eftir greinum og er gerð grein fyrir því í kafla hvernar greinar í skólanámsskrá. Nemendur fá árseinkunnir afhentar í lok skólaárs áður en vorpróf hefjast.

Að loknum vorprófum fá nemendur skírteini þar sem fram koma einkunnir í einstökum greinum og einnig árseinkunnir. Meðalárseinkunn er vegið meðaltal allra árseinkunna og meðalprófseinkunn er vegið meðaltal allra prófseinkunna. Aðaleinkunn er síðan reiknuð sem meðaltal meðalárseinkunnar og meðalprófseinkunnar.

Einkunnir eru gefnar í heilum tölum frá 1.0 – 4.0 og í heilum og hálfum frá 4.0 – 10.0. Aðaleinkunn reiknast með einum aukastaf.

1.0 – 4.9	fall
5.0 – 5.9	3. einkunn
6.0 – 7.2	2. einkunn
7.3 – 8.9	1. einkunn
9.0 – 10.0	1. ágætiseinkunn

Til að færast á milli bekkja þurfa vorprófseinkunnir einstakra greina að vera 4.0 eða hærrí og aðaleinkunn 5.0 eða hærrí. Nemandi má færast á milli bekkja ef ein einkunn er undir 4.0 en þó ekki undir 2.0. Hins vegar getur nemandi ekki færst oftar en einu sinni milli bekkja með einkunn undir 4.0 í tiltekinni grein. Á stúdentsprófi mega, hins vegar, tvær einkunnir vera undir 4.0, en þó ekki undir 2.0.

0.0 í einkunn þýðir að nemandi hafi ekki skilað prófúrlausn og jafngildir falli. Nemandi, sem einungis skrifar nafn sitt á úrlausnarblað, telst ekki hafa skilað úrlausn.

Heimilt er að endurtaka próf ef aðaleinkunn er 5.0 eða hærri og einkunnir í einni til þremur greinum eru undir 4.0 og verður nemandinn þá að endurtaka allar greinarnar. Fjórar greinar eða fleiri undir 4.0 svo og aðaleinkunn undir 5.0 þýðir endanlegt fall. Endurtekningarpróf skulu haldin í byrjun júní og í ágúst. Nemendur skulu greiða sérstakt prófgjald þegar þeir skrá sig í endurtekningarpróf. Einkunn úr seinna prófi gildir alltaf ef próf er endurtekið.

Nemendur sem falla og óska að setjast aftur í sama bekk verða að hafa samband við skólastjóra eða aðstoðarskólastjóra.

Nemendur sem mæta ekki í vorpróf, án sérstaks leyfis skólastjóra, hafa ekki rétt til að stunda frekara nám við Verzlunarskóla Íslands.

Námsráðgjöf

Við Verzlunarskólann eru starfandi námsráðgjafar sem eru trúnaðarmenn nemenda og talsmenn þeirra í málum sem upp koma.

Námsráðgjafar aðstoða nemendur við að tileinka sér skipulögð og markviss vinnubrögð. Í því felst að aðstoða nemendur við að skipuleggja tíma til náms og kenna þeim námstækni sem er þjálfun í ákveðnum vinnubrögðum og jafnvel hugsunarhætti sem kemst fljótlega upp í vana.

Námsráðgjafar miðla upplýsingum um námsleiðir og störf til nemenda. Leitast er við að gera nemendum grein fyrir því hvaða möguleikar eru fyrir hendi og aðstoða þá við að velja nám og starf við hæfi. Nemendum býðst að taka áhugasviðskannanir sem geta gefið vísbendingar um hvaða starfssvið hentar hverjum og einum.

Námsráðgjafar eru nemendum innan handar við lausn persónulegra vandamála sem geta hindrað þá í að ná árangri í námi. Þegar ástæða þykir til er nemendum bent á aðra hjálparaðila sem hægt er að leita til.

Námsráðgjafar eru til viðtals alla virka daga frá kl. 08.30 til 15.00.

Með breyttum sjálfræðisaldri ber skólum að veita foreldrum nemenda yngri en 18 ára upplýsingar um námsframvindu nemenda, mætingar og fleira. Til að mæta þessu er haldinn fundur með foreldrum 3. og 4. bekklinga. Á þessum fundum gefst foreldrum kostur á að hitta stjórnendur skólans og einnig umsjónarkennara nemenda. Ef nemendur mæta illa í skólann, eða stunda að öðru leyti nám sitt illa, er haft samband við foreldra.

Forvarnir og félagslíf

Forvarnastarf er vaxandi þáttur í starfi Verzlunarskólans og vill skólinn með starfinu stuðla að lífsháttum sem styrkja stöðu nemenda í námi og starfi. Markvisst forvarnastarf er í móttun og unnið að því að auka forvarnatengt efni í kennslugreinum skólans. Áhersla er lögð á öflugt vímuefnalaust félagslíf sem er mikilvægur þáttur í forvörnum.

Stefna og framkvæmd forvarna

Verzlunarskóli Íslands leggur áherslu á að nemendur skólans taki ábyrga afstöðu til velferðar sinnar og tileinki sér lífsstíl sem bætir sjálfsmýnd þeirra og lífsleikni. Skólinn vill stuðla að lífsháttum sem styrkja stöðu nemenda í námi og starfi.

Markmið skólans er:

- að vinna að viðhorfsbreytingu sem hvetur til vímulauss lífennis,
- að fá nemendur til að taka gagnrýna afstöðu til ávana og fíkniefna og vinna gegn hverskyns sjálfseyðandi hegðun.

Allir starfsmenn og nemendur skólans koma að framkvæmd forvarnastefnunnar og þurfa að hafa hugfast að þeir eru andlit skólans og fyrirmynd annarra.

Framkvæmd

1. Skólinn stendur fyrir ýmiskonar fræðslustarfsemi á sviði forvarna fyrir nemendur, foreldra þeirra og starfsmenn skólans.
2. Sérstakur forvarnafulltrúi annast skipulagningu forvarnastarfs skólans í samvinnu við forvarnaráð og skólayfirvöld. Hann hefur yfirumsjón með forvarnastefnu skólans, útfærslu hennar og framkvæmd.
3. Innan skólans skal vera forvarnaráð (skólastjórnandi, forvarnafulltrúi, námsráðgjafi, kennari, nemandi) sem funda skal reglulega og kalla má saman þegar þörf þykir. Ráðið skal fjalla um og endurskoða stefnu skólans a.m.k. einu sinni á ári.
4. Nemendum og foreldrum þeirra skal gera ljósa og sýnilega þá ráðgjöf og aðstoð sem þeir geta fengið innan veggja skólans.
5. Stuðla á að viðburðum á vegum skólans sem einkennast af heilbrigðum lífsháttum og leitað leiða til að breyta yfirbragði skemmtana sem einkennast hafa af óæskilegri neyslu.
6. Skýrar reglur gilda um umgengni og meðferð nemenda varðandi ávana- og fíkniefni og sömuleiðis gilda skýr viðurlög ef reglur eru brotnar.

Reglur

1. Reykingar eru óheimilar innan veggja skólans og á lóð hans. Það sama á við um tóbaksnotkun af öðru tagi.
2. Reykingar eru litnar alvarlegum augum og ber að tilkynna skólayfirvöldum tafalaust. Sá sem verður uppvís að reykingum skal gert að hreinsa skólann eða lóð hans. Á sama hátt skal tilkynna skólayfirvöldum um þann sem verður uppvís af munntóbaksnotkun. Endurtekin brot á banni við tóbaksnotkun varða brottrekstri úr skóla.
3. Neysla áfengis eða annarra vímuefna er stranglega bönnuð í húsnæði og á lóð skólans.
4. Sá sem verður uppvís að neyslu vímuefna innan skólans skal leita sér aðstoðar sérfræðinga eða víkja úr skóla. Endurtekin brot varða brottrekstri úr skóla.
5. Nemendum ber að sýna góða hegðun þar sem þeir koma fram í nafni skólans. Ósæmileg hegðun, svo sem ölvun, t.d. á ferðalögum eða skemmtunum getur varðað brottvísun úr skóla og ber skólayfirvöldum að fjalla um öll slík mál.
6. Alvarleg brot, svo sem sala eða milliganga um sölu áfengis, sölu eða dreifingu ólöglegra fíkniefna, er umsvífalaust vísað til lögreglu. Skólayfirvöld ákveða hvort nemanda er vísað úr skóla á meðan rannsókn fer fram eða að fullu.

Íhlutun

1. Brot á reglum skólans kalla skilyrðislaust á að viðurlögum sé framfylgt.
2. Ef nemandi skólans á í vímuefnavanda er það siðferðileg skylda annarra nemenda, kennara og skólayfirvalda að veita aðstoð. Hver einstaklingur sem hefur vitneskju eða rökstuddan grun um hvers konar meðhöndlun ólöglegra fíkniefna eða veit af nemanda sem á í vanda skal láta forvarnafulltrúa eða annan trúnaðarmann vita svo hægt sé að koma viðkomandi einstaklingi til aðstoðar.
Til forvarnafulltrúa má leita í trúnaði með hvers kyns mál sem tengjast tóbaki, áfengi eða öðrum vímuefnum. Námsráðgjafar eru nemendum einnig til aðstoðar við lausn persónulegra vandamála sem hindra þá í að ná árangri í námi. Allir nemendur hafa að auki umsjónarkennara sem fylgjast með ástundun þeirra.
3. Versnandi árangur í námi og miklar fjarvistir geta verið vísbendingar um vímuefnavanda nemenda. Ölvun og neysla annarra fíkniefna á skemmtunum á vegum skólans eru hættumerki sem fylgjast ber með.
Skólinn leggur áherslu á að beita áhrifum sínum og möguleikum til þess að aðstoða nemendur í vanda, eins snemma og auðið er. Komi í ljós að neysla er komin á alvarlegt stig og hún talin trufla námsframvindu nemandans skulu foreldrar nemandans kallaðir til ásamt nemandanum. Áhersla er lögð á að virkja foreldra til samstarfs um aðstoð við nemandann.

Endurskoðun og samþykkt

Stefna Verzlunarskóla Íslands í forvörnum skal eftir umræðu í forvarnaráði lögð fyrir skólastjóra og skólanefnd til samþykktar. Forvarnaráð, kennarafundur, skólanefnd og stjórn nemendafélagsins skal fjalla skal um og endurskoða stefnu skólans eftir þörfum.

Bókasafn

Bókasafn Verzlunarskóla Íslands er upplýsingamiðstöð, eingöngu ætlað nemendum VÍ og öllum þeim sem starfa við skólann. Aðrir verða að fá sérstakt leyfi bókasafnsfræðinga til að nýta gögn þess á staðnum.

Hefðbundinn afgreiðslutími safnsins er sem hér segir:

mánudaga - fimmtudaga kl. 8:05 - 22:00

föstudaga kl. 8:05 - 17:00

laugardaga kl 10:00 - 17:00.

Á próftíma er reynt að hafa safnið opið oftar og lengur.

Safnið var tekið í notkun í nýju húsnæði VÍ haustið 1986. Safnið er á 3. og 4. hæð skólans. Á neðri hæðinni er afgreiðsla, orðabækur og uppfléttrit ásamt öðrum safnkosti. Þar eru tölvur sem nýtast til upplýsinga- og heimildaöflunar, geisladiskar og tenging við Internet. Þar er aðgangur að litaskanna og litaprentara. Lesaðstaða fyrir nemendur er á 3. og 4. hæð skólans.

Bókasafnið var endurskipulagt sumarið 1998. Það var mikil búbot að geta boðið nemendum upp á sérhannaða lesstofu á fjórðu hæð þar sem settir voru upp nýir lesbásar með lýsingu, notendum til hægðarauka. Á þriðju hæð var bókakosti og tímaritum komið fyrir á nýjan hátt og aðstaða starfsfólks bætt með skilveggjum, hillum og skrifborðum. Safnkostur, afgreiðsla og upplýsingar er nú aðgengilegra en áður fyrir notendur safnsins.

Ákveðið hefur verið að stækka bókasafnið og verður það tilbúið í desember 2003. Er það mikið tilhlökkunarefni.

Aðgangur er opinn og frjálst að gögnum safnsins og geta notendur kynnt sér safnkostinn að vild.

Bókasafnið býður upp á mjög góða aðstöðu til náms og aðstoð við notkun safnsins, bæði í formi upplýsingaþjónustu og heimildaleitar. Á safninu er m.a. að finna bækur, dagblöð, tímarit, geisladiska, tölvuforrit, tengingar við gagnagrunna, rafræn tímarit, hljóðbækur, snældur, myndbönd, DVD og yfirgripsmikið úrklippusafn. Öllum notendum safnsins býðst frjálst aðgangur að mörgum rafrænum gagnasöfnum og nettengingum.

Bókaval er í höndum bókasafnsfræðinga, stjórnenda skólans, kennara og starfsfólks. Tillögur nemenda eru alltaf vel þegnar.

Nýtt efni er haft til sýnis í ákveðinn tíma; bókalistar eru birtir á netinu, kennarastofu og fyrir framan safndyr.

Nýjustu eintök tímarita eru í skáhillum á safninu en eldri árgangar eru í geymslu. Alfræðirit, orðabækur og aðrar handbækur eru við inngang í afgreiðslu. Á safninu er gott úrklippusafn sem nýtist vel, m.a. við gerð heimildaritgerða.

Vefsíða bókasafnsins er margþætt, en áhersla er lögð á að veita greiðan aðgang að rafrænu efni. Þar eru tengingar í gagnabanka, rafræn tímarit og bækur, leitarvefi og margs konar fróðleik notendum til hægðarauka.

Rafræn skrá yfir efni safnsins er öllum aðgengileg á heimasíðu skólans og bókasafnsins. Þar er hægt að leita að öllu tölvuskráðu efni á safninu óháð stund og stað.

Allt efni á bókasafni VÍ er tölvuskráð jafnóðum og það berst safninu. Skráningar- og leitarforritið Metrabók - Bókasafnsforrit er notað í þeim tilgangi. Í tölvuskránni eru rúmlega 14.000 bókræðilegar færslur. Útlánin eru tölvuvædd og því þarf lánþegi að láta starfsfólk skrá lánsefni á sitt nafn. Lánþegar eru ábyrgir fyrir því sem þeir fá að láni. Ekki er unnt að fá bækur án þess að vera skráður í tölvukerfi bókasafnsins, og er útlánstími ein vika nema um annað sé samið.

Námsframboð

Skipan náms við Verzlunarskóla Íslands

Verzlunarskóli Íslands, sem starfar í bekkjardeildum, starfrækir bóknám og starfsnám á sviði verslunar og viðskipta. Námið skiptist í tvo hluta, fyrri hluta og seinni hluta. Fyrri hluta lýkur með verslunarprófi eftir tvö ár og seinni hluta lýkur með stúdentsprófi af bóknámsbraut eða starfsnámsbraut eða öðru lokaprófi.

Markmið skólans er að búa nemendur undir störf í atvinnulífi þjóðarinnar hvort heldur er að loknu verslunarprófi eða stúdentsprófi. Skólinn vill þroska starfshæfni nemenda jafnt héraendis sem í alþjóðlegum fyrirtækjum og stofnunum.

Fyrstu tvö árin er lögð áhersla á hagnýtar viðskiptagreinar eins og bókfærslu, hagfræði og tölvunotkun/vélritun. Nemendur sem innritast í Verzlunarskóla Íslands innritast ekki á sérstakar brautir heldur stunda allir nám á sameiginlegri námsbraut. Í lok fyrsta árs verða nemendur að velja þá leið sem þeir vilja fara í gegnum skólann, og geta þeir þá valið á milli mismunandi námsbrauta.

Að loknu verslunarprófi stendur nemendum til boða að ljúka stúdentsprófi af mismunandi deildum.

Máladeild

Nemendur í máladeild bæta við sig tveimur árum (70 einingum) eftir verslunarprófið og er megináhersla lögð á tungumál til samræmis við aðalnámsskrá framhaldsskóla.

Stærðfræðideild

Nemendur í stærðfræðideild taka stúdentspróf tveimur árum eftir verslunarpróf eftir að hafa bætt við sig minnst 70 einingum. Megináherslan er þá lögð á stærðfræði og raungreinar í samræmi við aðalnámsskrá framhaldsskóla.

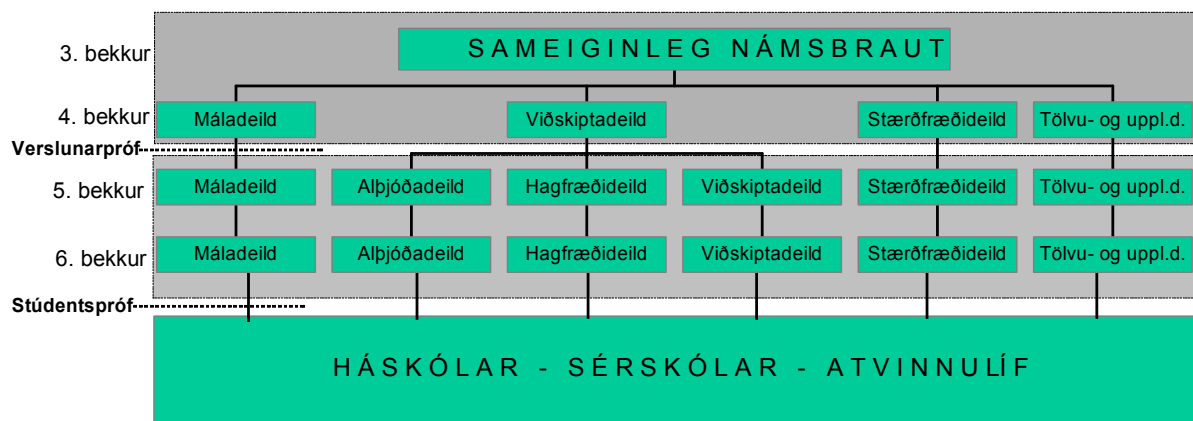
Tölvu- og upplýsingadeild

Nemendur í tölvu- og upplýsingadeild taka stúdentspróf tveimur árum eftir verslunarpróf eftir að hafa bætt við sig minnst 70 einingum. Lögð er mest áhersla á tölvunotkun, forritun, gagnasafnsfræði og aðrar tölvutengdar greinar ásamt stærðfræði og öðrum hefðbundnum bóknámsgreinu.

Viðskiptadeild

Nemendur sem velja viðskiptadeild á öðru ári geta útskrifast með stúdentspróf úr alþjóðadeild, hægræðideild eða viðskiptadeild tveimur árum eftir verslunarprófið. Í þessum deildum er lögð áhersla á viðskiptagreinar og aðrar skyldar greinar þannig að nemendur geti haldið áfram námi í háskóla eða sérskólum á háskólastigi eða farið út á vinnumarkaðinn að loknu stúdentsprófi.

Nemendur fá í hendur prófskírteini að námi loknu þar sem tilgreindar eru þær greinar sem nemendur hafa stundað svo og námsárangur og fjöldi námseininga.

Vikulegur fjöldi kennslustunda

Alþjóðadeild

Markmið alþjóðadeildar er að veita nemendum góðan grunn í tungumálum ásamt sögu og menningu helstu viðskiptalanda okkar. Einnig að kynna helstu alþjóðastofnanir og starfsemi þeirra. Þetta nám er góð undirstaða fyrir háskólanám í þjóðfélagsgreinum, viðskiptum, almannatengslum og fréttamennsku.

Námsgrein	3. bk.	4. bk.	5. bk.	6. bk.	Samtals
Íslenska	4	4	4	4	16
Enska	4	4	5	5	18
Danska	3	3			6
Þýska/franska	4	4	4	4	16
Stærðfræði	5	5	3		13
Náttúruvísindi	3		3	3	9
Bókfærsla	4	4			8
Rekstrarhagfræði	3				3
Þjóðhagfræði		3			3
Alþjóðagreinar					
· alþjóðafræði			4	3	7
· alþjóðahagfræði				2	2
· menningarfræði			3	3	6
Lögfræði/alþjóðareglur				4	4
Alþjóðahagfræði			3		3
Saga		3	3	3	9
Tölvunotkun og upplt.	4	3	3		10
Valgrein				3	3
Leikfimi	2	2	2	2	8
Samtals	36	35	37	36	144

Máladeild

Markmið deildarinnar er að búa nemendur undir tungumála- og hugvísindanám á háskólastigi. Lögð verður höfuðáhersla á helstu þjóðtungur Evrópulanda og að veita nemendum innsýn í fræðaheim málvísinda. Slíkur undirbúningur er góður grunnur fyrir háskólanám í tungumálum og býr nemendur undir þátttöku í heimi alþjóðasamskipta.

Námsgrein	3. bk.	4. bk.	5. bk.	6. bk.	Samtals
Íslenska	4	4	4	4	16
Enska	4	4	5	5	18
Danska	3	3	3		9
Þýska/franska	4	4	4	4	16
Þýska/franska, spænska		4	4	4	12
Latína/málvísindi			4	4	8
Stærðfræði	5	4	3		12
Náttúruvísindi	3		3	3	9
Bókfærsla	4	3			7
Rekstrarhagfræði	3				3
Þjóðhagfræði		3			3
Lögfræði				3	3
Saga		3	3	3	9
Tölvunotkun	4	3			7
Valgrein				3	3
Leikfimi	2	2	2	2	8
Samtals	36	37	35	35	143

Hagfræðideild

Markmið deildarinnar er að búa nemendur undir frekara nám á háskólastigi í viðskiptafræði, hagfræði og skyldum greinum. Höfuðáherslan í náminu er því á hagfræði og stærðfræði. Námið er einkum ætlað nemendum sem stefna að frekara námi á háskólastigi í viðskiptagreinum.

Námsgrein	3. bk.	4. bk.	5. bk.	6.bk.	Samtals
Íslenska	4	4	4	4	16
Enska	4	4	4	4	16
Danska	3	3			6
Þýska/franska	4	4	5		13
Stærðfræði	5	5	6	6	22
Náttúruvísindi	3		3	3	9
Bókfærsla	4	4			8
Hagfræði I			5		5
Hagfræði II				4	4
Reikningshald				3	3
Fjármál			3		3
Rekstrarhagfræði	3				3
Þjóðhagfræði		3			3
Lögfræði				3	3
Saga		3	3	3	9
Tölvunotkun	4	3			7
Valgrein				3	3
Leikfimi	2	2	2	2	8
Samtals	36	35	35	35	141

Stærðfræðideild

Í stærðfræðideild er meginmarkmiðið að búa nemendur undir fræðilegt nám á háskólastigi í verkfræði, raunvísindum eða öðrum greinum, þar sem stærðfræði- og raungreinamenntunar er krafist. Höfuðáhersla er því lögð á stærðfræði og raungreinar, en einnig er lögð áhersla á aðrar greinar sem nýtast vel á vinnumarkaði eftir stúdentspróf.

Námsgrein	3. bk.	4. bk.	5. bk.	6. bk.	Samtals
Íslenska	4	4	4	4	16
Enska	4	4	3	3	14
Danska	3	3			6
Þýska/franska	4	4	4		12
Stærðfræði	5	6	7	7	25
Eðlisfræði			7	7	14
Efnafræði			5	4	9
Líffræði				5	5
Jarðfræði		3			6
Bókfærsla	4	3			7
Rekstrarhagfræði	3				3
Þjóðhagfræði		3			3
Náttúruvísindi	3				3
Lögfræði				3	3
Saga		3	3		6
Tölvunotkun	4	3			7
Forritun			3		3
Valgrein				(3)*	(3)
Leikfimi	2	2	2	2	8
Samtals	36	38	38	38	147-150

* Nemendur í stærðfræðideild geta valið um það hvort þeir taka valgrein í 6. bekk. Heildartímafjöldi til stúdentsprófs getur því verið 147 eða 150 einingar.

Tölvu- og upplýsingadeild

Í deild þessari er lögð höfuðáhersla á að undirbúa nemendur fyrir áframhaldandi nám á hugbúnaðarsviði. Áhersla er lögð á að kenna nemendum rétt vinnubrögð við hugbúnaðarþróun og -vinnslu. Einnig er reynt að hafa námið sem yfirgripsmest til að auka valmöguleika nemenda að námi loknu.

Námsgrein	3.bk.	4.bk.	5.bk.	6.bk	Samt.
Íslenska	4	4	4	4	16
Enska	4	4	3	3	14
Danska	3	3			6
Þýska/franska	4	4	4		12
Stærðfræði	5	5	6	6	22
Náttúruvísindi	3		3	3	9
Bókfærsla	4	3			7
Rekstrarhagfræði	3				3
Þjóðhagfræði		3			3
Saga			3	3	6
Tölvunotkun og uppl.tækni	4	3			7
Inng. að forritun og alm. tölvufræði		4			4
Forritun			3	3	6
Gagnasafnsfræði			3		3
Lokaverkefni				4	4
Margmiðlun			3		3
Hönnun hugbúnaðar				4	4
Vélbúnaður, stýrikerfi og net			3		3
Valgrein				3	3
Leikfimi	2	2	2	2	8
Samtals	36	35	37	35	143

Viðskiptadeild

Markmið deildarinnar er að búa nemendur undir störf í viðskiptalífi. Viðskiptagreinar skipa því stóran sess. Lögð er áhersla á hagnýtar greinar og að nemendur fræðist um eðli og starfsemi fyrirtækja og atvinnulífs. Nemendur í þessari deild fá jafnframt næga undirstöðu til þess að geta tekist á við frekara nám á háskólastigi.

Námsgrein	3. bk.	4. bk.	5. bk.	6. bk.	Samtals
Íslenska	4	4	4	4	16
Enska	4	4	4	4	16
Danska	3	3			6
Þýska/franska	4	4	4		12
Stærðfræði	5	5	4	4	18
Náttúruvísindi	3		3	3	9
Bókfærsla	4	4			8
Markaðsfræði			3		3
Reikningshald				3	3
Rekstrarhagfræði	3				3
Rekstur fyrirtækja I			5		5
Rekstur fyrirtækja II				4	4
Stjórnun				3	3
Þjóðhagfræði		3			3
Upplýsingafræði			3		3
Lögfræði				3	3
Saga		3	3	3	9
Tölvunotkun	4	3			7
Valgrein				3	3
Leikfimi	2	2	2	2	8
Samtals	36	35	35	36	142

Valgreinar

Ein valgrein er í boði í hverri deild í 6. bekk, þrjár stundir á viku. Framboð valgreina getur breyst árlega. Í boði verða þessar valgreinar: erfðafræði, fjármál, forritun, franska, heimspeki, listasaga, lögfræði, málefni líðandi stundar, sálfræði, spænska, stjórnmálafræði og stjórnufræði.

Þriðja mál

Nemendur, sem innritast á fyrsta ár, geta valið á milli frönsku og þýsku sem þriðja tungumáls (á eftir dönsku og ensku).

Námslýsingar

Alþjóðagreinar

Námsgreinar: Alþjóðafræði (7 ein), alþjóðahagfræði (2 ein) og menningarfræði (6 ein).

Inngangur

Markmið með kennslu í alþjóðagreinum (alþjóðafræði, alþjóðahagfræði og menningarfræði) er að auka möguleika nemenda á að takast á við viðfangsefni sem tengjast alþjóðasamskiptum í síbreytilegum heimi. Með auknum samskiptum við aðrar þjóðir, bæði hvað snertir viðskipti, nám, hreyfanleika á atvinnumarkaði og frístundir er mikilvægt að kynna framhaldsskólanemum umheiminn í víðu samhengi. Áhersla er lögð á að nemendur kynnist viðskipta- og menningarumhverfi þeirra þjóða og heimsálfa sem Íslendingar eiga mest samskipti við. Tilgangurinn er að auka þekkingu og skilning nemenda á ólíkum viðmiðum og aðstæðum manna í margbreytilegum heimi sem einkennist í æ ríkari mæli af hnattvæðingu og ört vaxandi samskiptum á sviði menningar- og markaðsmála. Enn fremur að efla sjálfstæði nemenda og gagnrýna hugsun með það í huga að auka víðsýni og jákvætt viðhorf til umheimsins. Þessi þekking nýtist nemendum á margvíslegan hátt í daglegu lífi, bæði í starfi og námi.

Meginmarkmið með kennslu í alþjóðafræði er að auka þekkingu nemenda á tilteknum þáttum í eigin þjóðfélagi og þeim löndum Evrópu og annarra álfa, sem við höfum veruleg samskipti við, svo þeir geti gert sér grein fyrir stöðu Íslands í alþjóðaumhverfinu.

Lokamarkmið:

- stefnt skal að því að nemendur fái innsýn í menningu helstu viðskiptalanda okkar og viti deili á helstu alþjóðastofnunum.
- stefnt skal að því að þroska með nemendum virkni, sköpun og ábyrgð á eigin námi með því að nota vinnuaðferðir sem reyna á þessa þætti.
- stefnt skal að því að auka vægi erlendra tungumála með því m.a., að auk beinnar kennslu í tungumálunum, verði hluti af námsefninu á ensku, Norðurlandamálum og, að eins miklu marki og mögulegt er, á þriðja tungumáli (frönsku/þýsku).

Kennsluhættir:

Efnið er kennt með fyrirlestrum, umræðum, verkefnavinnu, leit að upplýsingum á Netinu og samskiptum nemenda við aðra á Netinu. Lögð er áhersla á að nemendur sýni frumkvæði og sjálfstæði í vinnubrögðum. Verkefnavinnan skiptist í einstaklingsverkefni og hópverkefni sem krefjast agaðra vinnubragða og samvinnu. Með verkefnavinnu næst:

- sjálfstæði í vinnubrögðum
- ábyrgð á eigin verki (námi)
- sköpun
- samþætting námsgreina
- tjáning í máli og ritun

Alþjóðafræði (7 ein)

Markmiðið er að veita nemendum innsýn í viðskiptaumhverfi bæði Evrópulanda og landa annarra álfa. Jafnframt að efla sjálfstæði í vinnubrögðum, en ekki síður að stuðla að virkni og áhuga nemenda á eigin umhverfi í tengslum við önnur þjóðfélög. Nemendur munu afla sér upplýsinga og vinna með efni sem tengir Ísland umheiminum.

Til þess að þjálfa sjálfstæð vinnubrögð verða mörg verkefni unnin og gjarnan í

tengslum við erlendar menntastofnanir. Lögð verður áhersla á að verkefni séu raunhæf og gerðar verða verulegar kröfur til nemenda um öguð vinnubrögð. Nemendur þurfa að vera reiðubúnir til að taka á móti erlendum gestum og fara í heimsóknir í tengslum við alþjóðaverkefni og greiða þann kostnað sem því fylgir.

Alþjóðahagfræði (2 ein)

Hagfræðigreinar fjalla um efni sem snerta daglegt líf allra einstaklinga, hver sem staða þeirra og hlutverk er í samfélaginu. Hagfræðileg og viðskiptaleg efni eru stöðugt til umfjöllunar í fjölmiðlum og samtölum fólks. Þjóðhagfræðin fæst við grundvallarspurningar og tekur fyrir helstu stofnanir efnahagslífsins og skoðar samspil þeirra. Efnahagsþróun og helstu markmið og leiðir í stjórn efnahagsmála eru veigamikil umfjöllunarefni í alþjóðahagfræði.

Menningarfræði (7 ein)

Markmiðið er að kynna nemendum samfélög þeirra þjóða og heimsálfa sem Íslendingar eiga mest samskipti við. Áhersla er lögð á menningu, siði, hugmyndaheim og stjórnarhætti, samspil þessara þátta, rætur og þróun. Í náminu er leitað fanga í ólíkum fræðigreinum til að varpa ljósi á mismunandi samfélagsþætti og má þar nefna heimspeki, sögu, félagsfræði, stjórn málafræði, mannfræði, landafræði og bókmenntir. Markmið námsins er enn fremur að efla sjálfstæða vitund nemenda um umhverfi sitt, stöðu Íslands gagnvart öðrum þjóðum og auka víðsýni þeirra gagnvart fjölbreytileika í menningu og siðum þjóða.

ALH102

Markmið

Að nemendur:

- þekki til ýmissa forma alþjóðlegs samstarfs í efnahagsmálum, svo sem gengiskerfa og samninga um fríverslun
- átti sig á því hvaða gildi fjölþjóðleg samvinna og samtök eins og Fríverslunarsamtök Evrópu (EFTA), ESB, EES og Alþjóðaviðskiptastofnun (WTO) hafi og geti haft fyrir íslenskt atvinnu- og efnahagslíf
- kynnist starfsemi Alþjóðagjaldeyrissjóðsins og Alþjóðabankans
- þekki meginmynstur heimsviðskipta (alþjóðlega verkaskiptingu) og megindrætti í þróun þeirra hin síðari ár
- öðlist innsýn í vægi fjölþjóðafyrirtækja í hagkerfi heimsins
- þekki til mikilvægis alþjóðlegra gjaldeyrisviðskipta fyrir efnahagsþróun í heiminum
- þekki til megineinkenna hagkerfa þriðja heimsins og helstu vandamál er hrjá þau
- geti lýst helstu efnahagslegum einkennum þróunarlanda
- öðlist aukna færni til að afla sér upplýsinga og noti fjölbreytta miðla í því skyni
- sýni frekari hæfni til sjálfstæðis og samstarfs
- komi þekkingu sinni á framfæri í ræðu og riti með fullnægjandi hætti

Hugmyndir og kenningar um milliríkjavíðskipti eru reifaðar og fjallað er um alþjóðlega samvinnu og alþjóðavæðingu. Kynntar verða helstu alþjóðastofnanir og samtök, bæði á sviði efnahagsmála og annarra (s.s. Alþjóðaviðskiptastofnunin (WTO), Alþjóðavinnuálagstofnunin og Alþjóðagjaldeyrissjóðurinn) og fjallað um þessi samtök í ljósi þeirra áhrifa sem þau hafa á íslenskt atvinnulíf. Einnig verður fjallað um stærstu viðskiptaheildirnar í nútíð og framtíð, þ.e. Ameríku, Evrópu og Asíu.

Kennsluhættir

Fyrirlestrar, umræður, verkefnavinna einstaklinga og hópa.

Kennslugögn

Blaða- og tímaritsgreinar, kaflar úr ýmsum kennslubókum erlendum og innlendum og efni af veraldarvefnum.

Námsmat

Árseinkunn:

Mæting (10%)

Jólapróf (25%)

Ástundun og virkni (30%)

Verkefni og skyndipróf (35%)

Vorpróf

Skriflegt (100%)

ALP104**Markmið**

Að nemendur

- þekki upphaf og þróun utanríkisstefnu Íslands frá seinni heimsstyrjöld
- öðlist þekkingu á uppbyggingu og innviðum Norðurlandasamstarfsins
- þekki til helstu stofnana í Evrópu: ESB, EFTA og EES
- kynni sér hver séu helstu viðskiptalönd og aðalmarkaðsvörur Íslands (inn- og útflutningur)
- hafi þekkingu á helstu viðskiptalöndum Íslands í Evrópu
- öðlist færni í að afla sér upplýsinga, miðla þeim og meta
- sýni hæfni til sjálfstæðis og samstarfs
- komi þekkingu sinni á framfæri í ræðu og riti með fullnægjandi hætti

Kennsluhættir

Fjallað verður um utanríkisstefnu Íslands, einkum með áherslu á tímabilið eftir árið 1944. Gengið verður út frá samstarfinu við Norðurlönd, fiskveiðistefnu landsins og þátttöku Íslands í Sameinuðu þjóðunum og Nato.

Kynnt verður upphaf Evrópusamstarfsins og farið í þróun samstarfs þannig að nemendur öðlist þekkingu og skilning á starfsemi Evrópusambandsins og helstu stofnana þess og þekki til Fríverslunarbandalags Evrópu og Efnahags- og framfarastofnunar Evrópu. Fjallað verður sérstaklega um EES-samninginn og gildi hans fyrir Ísland.

Sköðuð verða helstu viðskiptalönd Íslands í Evrópu (stærð, lega, fólksfjöldi, stjórnmal, efnahagur, atvinnulíf), hversu mikil viðskiptin við þessi lönd eru og í hverju þau eru fólgin.

Unnin verða verkefni sem ganga byggjast á því að finna upplýsingar á Netinu, bókasöfnum og í gagnagrunnum og meta þær.

Enn fremur verða verkefni unnin í samstarfi við skóla erlendis.

Efnið er kynnt með fyrirlestrum, umræðum og verkefnavinnu. Lögð er áhersla á að nemendur sýni frumkvæði og sjálfstæði í vinnubrögðum. Verkefnavinnan skiptist í einstaklingsverkefni og hópverkefni sem krefjast agaðra vinnubragða og samvinnu.

Kennslugögn

Evrópusamvinnan, saga og þróun í samantekt Jóns Ingvars Kjaran, Ljósritaðar greinar. Sjónvarpsþættir.

Auk þess er ætlast til að nemendur geti nýtt sér Netið við upplýsingaöflun. Þar finna þeir gögn, vinna með þau og hafa samskipti við aðra um efni áfangans.

Námsmat

Árseinkunn:

Mæting (10%)

Jólapróf (15%)

Ástundun og virkni (25%)

Fyrirlestrar (15%)

Skyndipróf og verkefni (35%)

Vorpróf:

Hnattvæðing (5%)

Alþjóðastjórnsmál og utanríkisstefna Íslands (20%)

Mind your manners (25%)

Evrópuþróunin eftir seinni heimsstyrjöld (40%)

Stækkun ESB (10%)

ALP203

Markmið

Að nemendur:

- þekki viðskiptaumhverfi Evrópusambandslandanna
- fylgist með þróun, stækkun og breytingum á ESB
- fylgist með umræðum um ESB og EES-samninginn
- viti um helsta mismun á viðskiptaumhverfi ESB-landa og annarra Evrópulanda
- þekki til viðskiptaumhverfis Asíu- og Ameríkulanda
- auki færni sína við að afla sér upplýsinga og noti fjölbreytta miðla í því skyni
- sýni aukna hæfni til sjálfstæðis og samstarfs
- komi þekkingu sinni á framfæri í ræðu og riti með fullnægjandi hætti

Kennsluhættir

Rifjuð verða upp helstu efnisatriði Evrópusambandsins og EES-samningsins í því skyni að fylgjast með örum breytingum, m.a. vegna stækkunar ESB til austurs. Farið verður nokkuð ítarlega í hvernig viðskiptaumhverfi núverandi aðildarlanda ESB, svo og væntanlegra aðildarlanda sambandsins, er. Litið verður á bæði hvað þau eiga sameiginlegt og í hverju helsti munur er fólgin.

Kynnt verður og fjallað um viðskiptaumhverfi í löndum Asíu og Ameríku. Sérstaklega verða könnuð þau lönd sem Ísland á mest samskipti við í dag og um þau fjallað með hliðsjón af íbúafjölda, stjórnkerfi, þjóðum sem byggja þau, efnahagskerfi þeirra og atvinnulíf, einnig með það í huga hvers þarf að gæta í samskiptum við þau frá menningarlegu sjónarmiði.

Efnið er kynnt með fyrirlestrum, umræðum og verkefnavinnu. Lögð er áhersla á að nemendur sýni frumkvæði og sjálfstæði í vinnubrögðum. Verkefnavinnan skiptist í einstaklingsverkefni og hópverkefni sem krefjast agaðra vinnubragða og samvinnu.

Kennslugögn

Mind your Manners eftir John Mole.

Cross Cultural Business Behaviour eftir Richard E. Gesteland.

Greinar úr dagblöðum.

Námsmat

Árseinkunn:

Mæting (10%)

Jólapróf (10%)

Ástundun og virkni (15%)

Skyndipróf og verkefni (45%)

Lokaverkefni (20%)

Vorpróf

ESB og EES (15%)

Evrópskt viðskiptaumhverfi (30%)

Sameinuðu þjóðirnar (5%)

Viðskiptaumhverfi Ameríku og Asíu (20%)

Munnlegt úr lokaverkefni (10%)

MEN103**Markmið**

Að nemendur:

- geri sér grein fyrir helstu þjóðareinkennum Íslendinga
- þekki hugtök sem notuð eru í umræðu um bæði þjóðmenningu og alþjóðamenningu
- öðlist skilning á menningarlegri margbreytni
- þekki hugtök á borð við frelsi, lýðræði og sjálfstæði og geti beitt þeim
- þekki til menningarlegs margbreytileika í Vestur-Evrópu
- geri sér grein fyrir hugmyndum Vesturlandþjóða um stjórnskipan og áhrif þeirra
- þekki til þjóðfélagsþróunar í Austur-Evrópu frá stríðslokum til okkar daga
- geri sér grein fyrir hvernig þjóðareinkenni birtast í ýmsum listgreinum
- öðlist færni til að afla sér upplýsinga og nota fjölbreytta miðla í því skyni
- sýni hæfni til sjálfstæðis og samstarfs

Kennsluhættir

Fjallað verður um menningu og sérkenni þjóða og nemendur leitast við að sjá hver sérkenni íslensku þjóðarinnar eru. Kynnt verða hugtök, sem notuð eru í umræðu um menningu og mismun á þjóðmenningu og alþjóðamenningu, þannig að nemendur öðlist skilning á fjölbreytileika menningarinnar.

Rædd verða hugtök eins og frelsi, lýðræði og sjálfstæði og fjallað um hvernig mismunandi menningarheimar geta haft mismunandi skilning og skoðanir á þessum hugtökum. Enn fremur hvaða áhrif ólíkar skoðanir hafa haft á stjórnunarhætti annars vegar á Vesturlöndum og hins vegar í Austur-Evrópu.

Fjallað verður um þróun í Austur-Evrópu frá stríðslokum til okkar daga.

Rædd verða áhrif menningar og bókmennta á samfélagið.

Kennsla fer fram með fyrirlestrum, þar sem kennari kynnir efni og leggur út af námsefni, og notar til þess glærur, kort og myndbönd. Nemendur vinna námsefni áfram í umræðum í tímum, með verkefnavinnu, framsögu og æfingum. Nemendur vinna bæði sjálfstætt og í hópum að einstökum verkefnum.

Kennslugögn

Austur-Evrópa eftir Kaj Hildingsson, fjölrit frá kennara, myndbönd og ljósrit.

Námsmat

Árseinkunn:

Mæting (10%)

Jólapróf (20%)

Próf í verkefnum og æfingar (30%)
Ástundun og virkni (40%)

Vorpróf:
Skriflegt (100%)

MEN203

Markmið

Að nemendur:

- auki þekkingu sína á þjóðum utan Evrópu og menningu þeirra
- öðlist aukinn skilning á fjölbreytileika ólíkra samfélaga
- þekki þjóðfélög Norður-Ameríku (Bandaríkin og Kanada), einkenni þeirra, stjórnskipun og menningu
- þekki helstu ríki Rómönsku-Ameríku, stjórnskipun, menningu og þróun síðustu áratuga
- geri sér grein fyrir helstu þáttum í menningu nokkurra helstu þjóða Asíu (Indlands, Kína og Japans), og áhrifum þeirra á nútímaþjóðfélög þessara landa
- geri sér grein fyrir hlutverki menningarlegra og félagslegra þátta á mótun samfélagsins
- öðlist aukna færni til að afla sér upplýsinga úr ólíkum miðlum, vinna úr þeim og skila til annarra
- öðlist aukna hæfni til að setja fram skoðanir sínar, taka þátt í rökræðum og túlka ólík sjónarmið

Kennsluhættir

Í þessum áfanga verður sérstaklega fjallað um þjóðir utan Evrópu og fjölbreytileika menningar þeirra.

Fjallað verður um menningu og þjóðfélag annars vegar Norður-Ameríku og hins vegar Rómönsku-Ameríku og hugmyndafræði þá sem býr að baki stjórnarháttum þeirra.

Fjallað verður um Asíulönd, þjóðir og landaskipan og áhrif trúarbragða og hugmynda á samfélög og stjórnsmál í þessum löndum á okkar dögum. Fjallað verður um hnattvæðingu, menningarlega einhæfni eða fjölbreytni, félagslegar aðstæður og hvernig þessir þættir móta samfélagið í dag og hver framtíðarþróun hugsanlega verði.

Kennsla fer fram með fyrirlestrum kennara og í kjölfarið í umræðum, hópvinnu, verkefnavinnu og við framsögn nemenda. Notast verður við fjölbreytt miðlunarform, bækur, greinar, myndbönd og fleira.

Námsmat

Árseinkunn:
Mæting (10%)
Jólapróf (20%)
Próf í verkefnum og æfingar (30%)
Ástundun og virkni (40%)

Vorpróf:
Skriflegt (100%)

Danska

Íslendingar eiga stöðugt vaxandi þátt í erlendu samstarfi og þá ekki síst í samstarfi við Norðurlöndin, á flestum sviðum. Þörfin fyrir fjölbreyttari tungumálakunnáttu verður því jafnframt brýnni en á mörgum sviðum í norrænu samstarfi eru norrænu málin danska, norska og sænska tvímælalaust aðalsamskiptamálin. Saga Íslands og Danmerkur og sameiginlegur menningararfur landanna hefur skipað dönskukennslunni fastan sess í tungumálanámi íslenskra skólanema en dönskukunnáttan opnar Íslendingum síðan greiða leið til samskipta við Norðmenn og Svía. Góð færni í norrænum málum auðveldar okkur Íslendingum því virka þátttöku í norrænu samstarfi, t.d. í atvinnulífi, á sviði félagsmála, á sviði menningar og lista og þá ekki síst í námi. Í því sambandi má nefna að árið 2001-2002 fóru 640 Íslendingar í framhaldsnám til Danmerkur. Verzlunarskóli Íslands tekur mið af þessum aðstæðum í dönskukennslunni og hefur sett sér markmið í samræmi við það.

Lokamarkmið

Að nemendur:

- geti notað málið sem tjáskiptatæki, bæði til að miðla og afla sér þekkingar
- geti tileinkað sér almennt lesefni (dagblöð, tímarit, skáldrit o.s.frv.) og jafnframt notfært sér dönskukunnáttuna í nútíma upplýsingaöflun, t.d. á Netinu
- hafi öðlast leikni í að tjá sig munnlega og skriflega
- geti notað dönsku sér til gagns í öðrum greinum, t.d. við þekkingaröflun og við ritun heimildaritgerða
- hafi þekkingu á dönsku þjóðlífi og geta nýtt sér þá þekkingu í samskiptum við Dani og aðra Norðurlandabúa
- geti með þjálfun í fagmáli stundað nám á Norðurlöndum

Kennsluhættir

Danska (eða annað norðurlandamál) er skyldunámsgrein bæði í 3. og 4. bekk Verzlunarskólans og ljúka nemendur stúdentsprófi í dönsku í lok 4. bekkjar. Auk þess er boðið upp á dönsku sem valgrein í 5. bekk, máladeild. Kenndar eru þrjár kennslustundir á viku í öllum deildum skólans og er námsefni og próf sameiginleg á þeim öllum.

Nemendur, sem gengið hafa í skóla í Danmörku fram að efstu bekkjum grunnskóla, eiga kost á því að stunda sjálfsnám í dönsku. Þeim er ekki skylt að mæta reglulega í kennslustundir en eiga hins vegar að lesa og tileinka sér námsefnið sjálfir og skila síðan munnlegum og skriflegum verkefnum reglulega. Kennara ber að fylgjast með framvindu námsins og þessir nemendur taka síðan sama próf og aðrir nemendur skólans bæði fyrir jól og að vori.

Áhersla er lögð á sjálfstæð vinnubrögð og eru nemendur þjálfaðir í að nota orðabækur og kynna sér möguleika þeirra, einnig að afla sér upplýsinga af Netinu.

Námslýsing

Megináhersla er lögð á textalestur til að auka orðaforða og lesskilning. Nemendur eru þjálfaðir í mismunandi lestraraðferðum og þeir textar sem lagðir eru fyrir þyngjast stig af stigi til að efla færni nemenda í að lesa, skilja og byggja upp orðaforða. Lesnar eru skáldsögur, smásögur og ljóð, auk þess sem notað er efni úr tímaritum og dagblöðum og af Netinu.

Undirstöðuatriði danskrar málfræði eru rifjuð upp, eftir því sem ástæða er talin til og einstök erfið málfræðiatriði þjálfuð sérstaklega.

Ritfærni er þjálfuð með ýmiss konar æfingum og verkefnum í tengslum við lesefnið, þar sem bæði er lögð áhersla á skýr og ákveðin efnistöð og innihald og einnig skapandi ritun.

Skilningur á mæltu máli er þjálfuð með ýmiss konar hlustunaræfingum af mynd- og hljóðböndum, sem tengjast efnislega því sem farið er í á hverjum tíma.

Áhersla er lögð á að þjálfuð nemendur í að tala dönsku. Er það gert með ýmsum verkefnum, t.d. talæfingum eða stuttum fyrirlesturum og kynningum þar sem reynir á virka málnotkun og framsetningu. Kennslan fer fram á dönsku.

Nemendur eru hvattir til að afla sér upplýsinga og efnis sjálfir og er upplýsingatækni þjálfuð með gagnaöflun af Netinu.

DAN103

Markmið

Að nemendur:

- skulu hafa aukið orðaforða sinn og lesskilning, þannig að þeir séu færir um að beita bæði nákvæmnislestri og yfirlitslestri á tímaritsgreinar og einnig að hraðlesa léttar skáldsögur og bókmenntatexta
- hafi öðlast æfingu í hlustun, svo að þeir geti skilið venjulegt talað mál á ríkisdönsku
- hafi öðlast æfingu í munnlegri færni, svo að þeir geti tjáð sig munnlega um flest í daglegu lífi
- hafi fengið þjálfun í skriflegri færni, þannig að þeir geti skrifað sjálfstætt um efni sem þeir þekkja og efni sem tengist lesefninu
- hafi tök á erfiðum málfræðiatríðum og þau kennd og rifjuð upp í tengslum við annað efni
- hafi tök á sjálfstæðri upplýsingaöflun, t.d. úr orðabókum, bókum á safni skólans og af Netinu

Kennslugögn

- textabækur með almennum og sértækum texta.
- bókmenntatextar, dagblöð og tímarit.
- hljóð- og myndbönd, leiknar myndir og heimildamyndir.
- verkefni til talþjálfunar.
- netið.
- Dansk er mange ting, danskir leskaflar með verkefnum eftir Brynhildi Ragnarsdóttur og Kirsten Friðriksdóttur.
- Ungdom og galskab, smásagnahefti.
- Lyt og lær I, verkefnabók og hlustunarefni.
- Málfræðilykill, danskur.
- skáldsögur: Til sommer eftir Hanne-Vibeke Holst og Min ven Thomas eftir Kirsten Holst, auk þess ein til tvær skáldsögur að eigin vali.
- ítarefni: Greinar úr Politiken (kemur reglulega á bókasafn skólans) og öðrum dönskum dagblöðum og tímaritum. Einnig efni af Netinu.
- orðabækur: Nu-dansk ordbog og/eða Dönsk-íslensk orðabók.

Námsmat

Eins og í öðrum greinum, sem kenndar eru í Verzlunarskóla Íslands, er lokaeinkunn í dönsku meðaltal úr árseinkunn og vorprófseinkunn. Eftirfarandi tafla sýnir prófþætti og hlutfall þeirra á vorprófi.

Munnlegt 10%
Hlustun 20%
Textaskilningur 50%
Ritun 20%

Árseinkunn er gefin með tilliti til heimavinnu nemenda og virkni þeirra í tímum. Nemendur skila margs konar verkefnum, sem ýmist eru unnin heima eða í kennslustundum og þá ýmist sem einstaklings- eða hópverkefni. Frammistaða nemenda á skyndiprófum, sem lögð eru fyrir óundirbúin eða með fyrirvara, er einnig hluti af árseinkunninni svo og útkoma úr jólaprófi. Eftirfarandi tafla sýnir hlutföll þessara þátta í árseinkunninni:

Mæting 10%
Jólapróf 20%
Ástundun og virkni í tímum 30%
Skyndipróf og heimaverkefni 40%

DAN203

Markmið

Að nemendur:

- hafi aukið færni sína til að nota málið sem tjáskiptatæki, bæði skriflega og munnlega, þannig að þeir geti gert grein fyrir skoðunum sínum og útskýrt mál sitt þegar þörf er á
- geti undirbúið og flutt stutta fyrirlestra um ákveðið afmarkað efni á dönsku
- hafi öðlast aukna þekkingu á menningu Danmerkur, norrænni samvinnu og málefnum sem snerta Norðurlöndin öll
- séu færir um að afla sér þessa efnis sjálfir af Netinu, úr dagblöðum og úr bókum á bókasafni skólans

Kennslugögn

- Top 10 - textabók með almennum og sértækum textum.
- Bókmenntatextar, dagblöð og tímarit.
- Hljóð- og myndbönd, leiknar myndir og heimildamyndir.
- Verkefni til talþjálfunar.
- Netíð.
- Top-10 danskir leskaflar eftir Brynhildi Ragnarsdóttur og Kirsten Friðriksdóttur.
- Spejle - smásagnahefti
- Málfræðilykill, danskur.
- Skáldsögur: Andrea elsker mig eftir Niels Rohleder/ eða Gift eftir Tove Ditlevsen, auk þess tvær skáldsögur að eigin vali.
- Ítarefni: Greinar úr Politiken og öðrum dönskum dagblöðum og tímaritum. Einnig efni af Netinu.
- Orðabækur: Nu-dansk ordbog og/eða Dönsk-íslensk orðabók.

Námsmat

Eins og í öðrum greinum sem kenndar eru í Verzlunarskóla Íslands er lokaeinkunn í dönsku meðaltal úr árseinkunn og vorprófseinkunn. Eftirfarandi tafla sýnir prófþætti og hlutfall þeirra á stúdentsprófi.

Munnlegt 15%
Hlustun 15%
Textaskilningur 50%
Ritun 20%

Árseinkunn er gefin með tilliti til heimavinnu nemenda og virkni þeirra í tímum. Nemendur skila margs konar verkefnum, sem ýmist eru unnin heima eða í kennslustundum og þá ýmist sem einstaklings- eða hópverkefni. Frammistaða nemenda á skyndiprófum, sem lögð eru fyrir óundirbúin eða með fyrirvara, er einnig hluti af árseinkunninni svo og útkoma úr jólaprófi. Eftirfarandi tafla sýnir hlutföll þessara þátta í árseinkunninni:

Mæting 10%
Jólapróf 20%
Ástundun og virkni í tímum 30%
Skyndipróf og heimaverkefni 40%

DAN303

Námslýsing

Þemaverkefni og ferlisverkefni (projekt) eru ráðandi og velja nemendur oft verkefni sín sjálf og stýra vinnuferlinu í samráði við kennara sinn. Lögð er jöfn áhersla á alla færniþættina, þ.e. lestur, hlustun, ritun og tal.

Unnið verður með danskar bókmenntir. Nemendur velja sér ákveðna rithöfunda og kynna sér rithöfundarferil þeirra og bókmenntaverk. Í leit sinni að upplýsingum nota nemendur Netið og öll þau hjálpartæki sem völ er á.

Lögð er áhersla á frumkvæði og sjálfstæði í vinnubrögðum. Nemendur flytja verkefni sín munnlega í bekknum. Í öllu vinnuferlinu er lögð áhersla á að nemendur vinni saman og tjái sig sem mest á dönsku.

Að loknu námi í þessum áfanga ættu nemendur að vera hlutgengir á dönsku málsvæði sem starfsmenn í ýmsum atvinnugreinum og jafnframt ætti námsmönnum að vera opin leið til frekara náms á Norðurlöndum.

Markmið

Að nemendur:

- öðlist viðtæka þjálfun í upplýsingaöflun og síðan í munnlegri og skriflegri framsetningu
- að þeir sýni frumkvæði og sjálfstæði við viðfangsefni sitt og nýti sér þá möguleika og þau hjálpartæki, sem nýjasta tækni býður upp á. s.s. Netið, tölvupóst og spjallrásir til samskipta við jafnaldra erlendis
- að þeir verði hlutgengir á dönsku málsvæði sem starfsmenn í ýmsum atvinnugreinum

Enska

Enska er kennd í öllum deildum Verzlunarskóla Íslands í öllum bekkjum. Fjöldi kennslustunda fer eftir áherslum og markmiðum hvernar deildar. Námsefnið er fjölbreytt en að nokkru leyti sniðið að þörfum atvinnulífsins í verslun og viðskiptum. Á seinni tveimur árunum glíma nemendur við efni sem er meira almenns eðlis ásamt efni sem tengist sérsviði þeirra eða deild. Verzlunarskólinn telur nauðsynlegt að nemendur fái eins mikla enskukennslu og kostur er, bæði vegna mikilvægi enskrar tungu á alþjóðavettvangi og þeirrar þýðingar sem hún hefur í hugsanlegu framhaldsnámi nemenda.

Mikilvægt er að nemendur átti sig á þeirri staðreynd að kunnátta í erlendum málum getur lagt grunn að skilningi, virðingu og umburðarlyndi milli manna og er mikilvæg forsenda farsælla samskipta og samvinnu við einstaklinga af öðru þjóðerni.

Lokamarkmið

Að nemendur:

- geti skilið texta á háskólastigi sem samsvarar þeirri braut sem þeir velja sér og jafnframt beitt fyrir sig mismunandi lestrarlagi, s.s. nákvæmnislestri, yfirlitslestri og leitarlestri og viti hvenær hver aðferð er viðeigandi
- geti tjáð sig skriflega með markvissri notkun orðaforða með mismunandi markhóp / viðtakanda í huga, á nokkuð lipru máli og þannig sýnt í verki aukið vald á ritmáli, þ.e. hafi fjölbreyttan orðaforða, orðatiltæki og orðasambönd á takteinum
- geti skilið talað mál eins og það er notað við raunverulegar aðstæður - til dæmis í samræðum manna á milli, í fjölmiðlum, s.s. í fréttum, fræðsluþáttum og afþreyingarefni
- geti talað óhikað og gert sig skiljanlega við sem fjölbreyttastar aðstæður í daglegu lífi, s.s. tekið þátt í og haldið uppi samræðum, skýrt munnlega frá eða gert grein fyrir því sem þeir hafa lesið, séð eða heyrt, geti leiðrétt sig og umorðað og beitt algengustu hik- og fylliorðum
- geti beitt málnotkunarreglum almennt og nýtt sér hjálpargögn þegar þekkingu þrýtur
- hafi almenna yfirsýn yfir menningu og mannlíf í enskumælandi löndum og geri sér grein fyrir gildi ensku sem alþjóðamáls og mikilvægi enskukunnáttu til frekara náms
- þekki mun á bandarískri og breskri ensku, sérstaklega með tilliti til stafsetningar og algengustu orða og geri greinarmun á málnotkun
- geti unnið sjálfstætt að þekkingaröflun (nýtt sér heimildir, uppfléttibækur, fagbækur, margmiðlunartækni) og geri sér grein fyrir eigin ábyrgð á námi og framförum

Kennsluhættir

Kennsla fer að mestu leyti fram á ensku nema þegar málfræði er útskýrð. Í kennslustundum eru textar lesnir sem síðan eru annaðhvort þýddir, ræddir eða umorðaðir á ensku til að ganga úr skugga um að nemendur hafi skilið þá og geti nýtt sér orðaforða þeirra. Afleiddar myndir ýmissa orða í textanum eru ræddar til að auka orðaforða nemenda og skilning. Stílar eru þýddir af íslensku á ensku u.þ.b. einu sinni í viku og er þá sérstaklega vikið að málfræðiatríðum, orðatiltækjum og málvenjum sem eru ólíkar í íslensku og ensku. Margvísleg önnur skrifleg verkefni eru unnin í tengslum við námsefnið hverju sinni, svo sem stuttar greinargerðir, bréf og ritgerðir. Nemendur eru hvattir til að taka þátt í umræðum og eru einnig látnir koma fram fyrir bekkjarfélagi og gera stuttlega grein fyrir ýmsum málum. Hlustunaræfingar eru fyrst og fremst tengdar námsbókunum.

ENS104

Markmið

Nemendur:

- rifji upp og geti beitt helstu málfræðireglum enskrar tungu
- auki almennan orðaforða sinn í málinu og læri að beita honum á eigin forsendum
- geti notað ensk-enskar orðabækur, ekki einvörðungu til að komast að merkingu orða heldur einnig notkun þeirra og framburði
- geti tjáð sig á skipulagðan hátt í ræðu og riti um almennt efni sem varðar þá sjálfa og nánasta umhverfi þeirra
- geti skrifað misflóknar setningar og sett saman aðal- og aukasetningar
- auki þekkingu sína á enskri málfræði, sbr. aðalnámsskrá framhaldsskóla ENS 103

Kennsluhættir

Málfræðin er einkum kennd með stílum svo og þar til gerðum málfræðiverkefnum. Nemendur lesa almenna texta um margvísleg efni sem síðan eru þýddir og/eða ræddir á ensku. Einstök hugtök eru skýrð á ensku og nemendur glíma við orðmyndun. Stutt verkefni, bæði munnleg og skrifleg, eru unnin til að þjálfa nemendur í sjálfstæðri notkun á nýjum orðaforða sem fyrir kemur í lestextum. Nemendur eru sérstaklega hvattir til að bera saman eigin veruleika og þess sem fram kemur í lesefninu og tjá sig munnlega um það. Sérstök verkefni eru unnin til að þjálfa nemendur í notkun orðabókar. Smásögur eru hraðlesnar ásamt tveimur stuttum skáldsögum. Margvísleg verkefni, bæði munnleg og skrifleg, eru unnin í tengslum við þær, þ.e. nemendur gera ýmist formlega eða óformlega grein fyrir efninu eða skoðunum sínum á því. Fyrir utan málfræðikennslu og einstaka þýðingar fer kennslan fram á ensku.

Kennslugögn

- textabækur sambærilegar þeim sem undirbúa nemendur undir First Certificate in English prófin.
- smásöguhefti með fjölbreyttum sögum.
- tvær stuttar skáldsögur.
- kennslubók í málfræði.
- stílahefti og fjölrituð verkefni.

Námsmat

Nemendur fá tvær einkunnir í lok vetrarins, námseinkunn og prófseinkunn. Prófseinkunn er niðurstaða skriflegs prófs sem haldið er í lok vetrarins. Námseinkunn samanstendur af eftirfarandi þáttum:

Mæting 10%
Ástundun 60%
Jólapróf 30%

ENS204

Markmið

Að nemendur:

- skilji og geti notað helstu hugtök sem tengjast verslun og viðskiptum
- geti þýtt úr íslensku og skrifað sjálfstæð verslunarbréf á ensku
- auki almennan orðaforða sinn í málinu og læri að beita honum á eigin forsendum
- geti gert grein fyrir sjálfum sér og íslenskum veruleika
- þjálfist í að hlusta eftir upplýsingum, bæði almennum upplýsingum en þó sérstaklega þeim sem varða verslun og viðskipti
- geti beitt mismunandi lestraraðferðum, þ.e. nákvæmnislestri, yfirlitslestri, hraðlestri og leitarlestri

- auki þekkingu sína á flóknari atriðum enskrar málfræði, sbr. aðalnámsskrá framhaldsskóla ENS 203 og að hluta ENS 303

Kennsluhættir

Nemendur lesa almenna texta en sérstök áhersla er lögð á texta sem fjalla um verslun og viðskipti. Sumt lesefnið er þýtt á íslensku en meira er gert af því að skýra hugtök og ræða námsefnið á ensku. Einnig eru nemendur þjálfaðir í að nota mismunandi lestraraðferðir eftir því sem við á og þar til gerðar æfingar notaðar til þess. Mikil áhersla er lögð á að nemendur læri að skrifa verslunarbréf og tileinki sér undirstöðuorðaforða og formsatriði tengdum þeim. Þetta er fyrst og fremst gert með stílum en nemendur skrifa einnig frumsamin verslunarbréf eftir að ofangreind undirstöðuatriði hafa verið kennd. Nemendur geti gert grein fyrir eigin aðstæðum á ensku, þ.e. áhugamálum, námi, fjölskyldu o.s.frv. Hlustunaræfingar, sem tengdar eru lesbókum nemenda, eru notaðar til að þjálfa þá í að hlusta eftir upplýsingum og unnar eru samtalsæfingar til að nemendur læri að nota orðaforðann sem fram kemur í lestextum.

Lesnar eru smásögur svo og ein skáldsaga sem nemendur velja af valbókalista. Á þessu efni eru síðan byggðar umræður, verkefni og/eða ritgerðir. Við ritgerðasmíð er ætlast til þess að nemendur beiti helstu reglum sem gilda í ensku um ritgerðasmíð. Öll kennsla fer fram á ensku eða því sem næst.

Kennslugögn

Þ kennslubók, sem tengist verslun og viðskiptum, með eins fjölbreytilegum texta og kostur er. Ef bókin er mjög sérhæfð er önnur kennslubók um almennt efni notuð samhliða. Báðar bækurnar eiga að vera á svokölluðu „Intermediate/upper-intermediate“ stigi

- hlustunarspólur tengdar kennslubók
- smásöguhefti með fjölbreyttum sögum
- ein skáldsaga af valbókalista
- kennslubók í málfræði
- stílahefti og fjölrítuð verkefni

Námsmat

Nemendur fá tvær einkunnir í lok vetrarins, námseinkunn og prófseinkunn. Prófseinkunn er niðurstaða skriflegs prófs sem haldið er í lok vetrarins. Námseinkunn samanstendur af eftirfarandi þáttum:

Mæting 10%
 Ástundun 60%
 Jólapróf 30%

ENS303

Markmið

Að nemendur:

- verði læsir á flóknari texta af ýmsu tagi, t.d. vísindatexta, bókmenntir, fréttatexta
- öðlist meiri færni í málinu, þ.e. geti notað fjölbreyttan orðaforða og tjáð sig um allflókin efni, t.d. í umræðum og fyrirlestrum
- byrji að tileinka sér orðaforða vísindanna
- noti nútímataækni, s.s. Netið til að afla upplýsinga um ýmis efni
- geti skrifað útdrætti, greinargerðir og ritgerðir
- rifji upp og þjálfði enn frekar helstu reglur í enskri málfræði sem tilgreindar eru í aðalnámsskrá framhaldsskóla ENS 303

Kennsluhættir

Almennir textar, sem ætlaðir eru efri bekkjum framhaldsskóla (upper-intermediate/advanced) svo og fjölbreyttir vísindatextar, eru lesnir og ræddir. Einnig lesa nemendur fréttatexta á borð við þá sem birtir eru í tímaritinu Newsweek, ýmist vandlega eða til þess að komast að aðalefni greinanna. Málfræðin er kennd með æfingum í sérstökum málfræðibókum og síðan þjálfuð í stuttum ritunarverkefnum og munnlegum verkefnum. Nokkrir íslenskir textar eru þýddir á ensku (stílar) en það er einkum gert til að rifja upp orðaforða og málfræði ásamt því að bera saman málvenjur í íslensku og ensku. A.m.k. eitt bókmenntaverk er lesið og efnið m.a. rætt í sögulegu samhengi. Nemendur byggja síðan skrifleg verkefni/ritgerðir á efninu. Öll kennsla fer fram á ensku eða því sem næst.

Kennslugögn

- kennslubók með vísindalegum textum sem eru eins fjölbreytilegir og kostur er. Ef bókin er mjög sérhæfð er önnur kennslubók um almennt efni notuð samhliða. Báðar bækurnar eiga að vera á svokölluðu „Upper-intermediate“ stigi.
- tímarit, t.d. Newsweek.
- bókmenntaverk.
- kennslubók í málfræði.
- stílahefti.

Námsmat

Nemendur fá tvær einkunnir í lok vetrarins, námseinkunn og prófseinkunn. Prófseinkunn er niðurstaða skriflegs prófs sem haldið er í lok vetrarins. Námseinkunn samanstendur af eftirfarandi þáttum:

Mæting 10%
Ástundun 60%
Jólapróf 30%

ENS304

Markmið

Að nemendur:

- verði læsir á flókinn texta af ýmsu tagi, t.d. texta tengda viðskiptum og hagfræði, bókmenntum og fréttum
- öðlist meiri færni í málinu, þ.e. geti notað fjölbreyttan orðaforða og tjáð sig um allflókin efni, t.d. í umræðum og fyrirlesturum
- tileinki sér orðaforða hinna ýmsu viðskiptagreina
- noti nútímatækni, s.s. Netið til að afla upplýsinga um ýmis efni
- að nemendur kynnist að einhverju leyti menningu enskumælandi landa
- að nemendur geti skrifað útdrætti, greinargerðir og ritgerðir
- að nemendur rifji upp og þjálfu enn frekar helstu reglur í enskri málfræði sem tilgreindar eru í aðalnámsskrá framhaldsskóla ENS 303

Kennsluhættir

Almennir textar, sem ætlaðir eru efri bekkjum framhaldsskóla (upper-intermediate/advanced) svo og fjölbreyttir textar tengdir viðskiptum, eru lesnir og ræddir. Einnig lesa nemendur fréttatexta á borð við þá sem birtir eru í tímaritinu Newsweek, ýmist vandlega eða til þess að komast að aðalefni greinanna. Nemendur eru þjálfaðir í að koma fram fyrir bekkinn og halda erindi um margvíslegt efni, sem tengist braut þeirra, en til þess eru þeir hvattir til að nota nútímatækni við upplýsingaleitina. Málfræðin er kennd með æfingum í sérstökum málfræðibókum og

síðan þjálfuð í stuttum ritunarverkefnum og munnlegum verkefnum. Íslenskir textar eru þýddir á ensku (stílar) en það er einkum gert til að rifja upp orðaforða og málfræði ásamt því að bera saman málvenjur í íslensku og ensku. A.m.k. eitt bókmenntaverk er lesið og efnið m.a. rætt í sögu- og menningarlegu samhengi, ef tilefni gefst til þess. Nemendur byggja síðan skrifleg verkefni/ritgerðir á efninu. Mestöll kennslan fer fram á ensku.

Kennslugögn

- kennslubók með viðskiptalegum textum sem eru eins fjölbreytilegir og kostur er. Ef bókin er mjög sérhæfð er önnur kennslubók um almennt efni notuð samhliða. Báðar bækur eiga að vera á svokölluðu „Upper-intermediate/advanced“ stigi.
- tímarit, t.d. Newsweek.
- bókmenntaverk.
- kennslubók í málfræði.
- stílahefti og fjölrítuð verkefni.

Námsmat

Nemendur fá tvær einkunnir í lok vetrarins, námseinkunn og prófseinkunn. Prófseinkunn er niðurstaða skriflegs prófs sem haldið er í lok vetrarins. Námseinkunn samanstendur af eftirfarandi þáttum:

Mæting 10%
Ástundun 60%
Jólapróf 30%

ENS305

Námslýsing

Nemendur lesa fjölbreytilegt efni, t.d. bókmenntaverk, eða sýnishorn bókmenntaverka 20. aldarinnar, ýmiss konar dagblaðs- og tímaritsgreinar, sem m.a. gefa innsýn í menningarheim enskumælandi landa. Þeir skrifa ýmsa texta í mismunandi tilgangi, svo sem útdrætti, stuttar greinar og ritgerðir, en vandlega er farið í uppbyggingu ritmáls samkvæmt venjum enskrar tungu. Nemendur taka þátt í ýmiss konar umræðum og eru þjálfaðir í að flytja undirbúið efni fyrir framan bekkinn, en til þess eru þeir hvattir til að nota nútímatækni við upplýsingaleitina. Málfræðin er kennd með æfingum í sérstökum málfræðibókum og síðan þjálfuð í stuttum ritunarverkefnum og munnlegum verkefnum. Allmargir íslenskir textar eru þýddir á ensku (stílar) en það er einkum gert til að rifja upp orðaforða og málfræði ásamt því að bera saman málvenjur í íslensku og ensku.

Markmið

Að nemendur:

- verði læsir á flókinn texta af ýmsu tagi, t.d. texta tengda bókmenntum og fréttum
- öðlist meiri færni í málinu, þ.e. geti notað fjölbreyttan orðaforða og tjáð sig um allflókin efni, t.d. í umræðum og fyrirlesturum
- kynnist einhverjum af helstu bókmenntaverkum 20. aldarinnar
- auki færni sína við túlkun bókmenntaverka
- öðlist reynslu af að nota nútímatækni til að afla upplýsinga um ýmis efni
- að nemendur fái þjálfun í að hlusta á raunefni, t.d. kvikmyndir, fyrirlestra og ýmiss konar fræðsluefni
- að nemendur kynnist að einhverju leyti menningu enskumælandi landa
- að nemendur geti skrifað útdrætti, greinargerðir og ritgerðir

- að nemendur rifji upp og þjálfí enn frekar helstu reglur í enskri málfræði sem tilgreindar eru í aðalnámsskrá framhaldsskóla ENS 303

Kennslugögn

- kennslubók með fjölbreyttum textum ætluð nemendum á „Upper-intermediate/advanced“ stigi
- tímarit, t.d. Newsweek
- myndbönd af ýmsu tagi
- smásöguhefti með fjölbreyttum sögum
- valdar skáldsögur 20. aldarinnar
- ýmis ljóð ort á 20. öld
- málfræðikennslubók
- stílahefti

Námsmat

Nemandi fær fjórar einkunnir í lok vetrarins, tvær námseinkunnir og tvær prófseinkunnir.

Námseinkunn mynda eftirfarandi þættir:

Enska lesin:

Mæting 10%
Newsweek 30%
Skyndipróf/verkefni 30%
Jólapróf 30%

Enska skrifleg:

Skyndipróf/ritgerðir 50%
Jólapróf 50% (stíll)

Prófseinkunnir eru tvær: annars vegar enska lesin (lesið efni) og hins vegar enska skrifleg (ritgerð, stíll).

ENS312

Markmið

Að nemendur:

- verði læsir á flókinn texta af ýmsu tagi, t.d. texta um alþjóðamál, viðskipti, bókmenntir, fréttatexta
- öðlist meiri færni í málinu, þ.e. geti notað fjölbreyttan orðaforða og tjáð sig um allflókin efni, t.d. í umræðum og fyrirlesturum
- byrji að tileinka sér orðaforða alþjóðaviðskipta, stjórn mála og ferðamála
- öðlist reynslu í að nota nútímatækni til að afla upplýsinga um ýmis efni
- fái þjálfun í að hlusta á raunefni, t.d. kvikmyndir, fyrirlestra og ýmiss konar fræðsluefni
- kynnist að einhverju leyti menningu enskumælandi þjóða svo og menningu annarra landa, þar sem enska er mikilvægt samskiptamál
- geti skrifað útdrætti, greinargerðir og ritgerðir
- rifji upp og þjálfí enn frekar helstu reglur í enskri málfræði sem tilgreindar eru í aðalnámsskrá framhaldsskóla ENS 303

Kennsluhættir

Almennir textar og viðskiptatextar, sem ætlaðir eru efri bekkjum framhaldsskóla (upper-intermediate/advanced), eru lesnir og ræddir. Einnig lesa nemendur fréttatexta á borð við þá sem birtir eru í tímaritinu Newsweek, ýmist vandlega eða til þess að komast að aðalefni greinanna. Nemendur eru þjálfaðir í að koma fram fyrir bekkinn og halda erindi um margvísleg efni sem tengist braut þeirra, en til þess eru þeir hvattir til að nota nútímatækni við upplýsingaleitina. Einnig er nemendum kennt að byggja upp ritgerðir samkvæmt venjum enskrar tungu. Málfræðin er kennd með æfingum í sérstökum málfræðibókum og síðan þjálfuð í stuttum ritunarverkefnum og munnlegum verkefnum. Nemendur taka þátt í samstarfsverkefnum með nemendum annarra þjóða, einkum með notkun nútímasamskiptatækni. Allmargir íslenskir textar eru þýddir á ensku (stílar) en það er einkum gert til að rifja upp orðaforða og málfræði, ásamt því að bera saman málvenjur í íslensku og ensku. A.m.k. ein vel þekkt skáldsaga er lesin ásamt allmörgum smásögum og efnið m.a. rætt í sögu- og menningarlegu samhengi ef tilefni gefst til þess. Nemendur byggja síðan skrifleg verkefni/ritgerðir á sögunum. Mestöll kennslan fer fram á ensku.

Kennslugögn

- kennslubók ætluð nemendum á „Upper-intermediate/advanced“ stigi með fjölbreyttum textum
- tímarit, t.d. Newsweek
- myndbönd af ýmsu tagi
- ljósritaðar greinar um alþjóðamál
- smásöguhefti með fjölbreyttum sögum
- ein skáldsaga
- kennslubók í málfræði
- stílahefti

Námsmat

Nemandi fær tvær einkunnir í lok vetrarins, námseinkunn og prófseinkunn.

Námseinkunn mynda eftirfarandi þættir:

Mæting 10%
 Newsweek 30%
 Skyndipróf/verkefni 30%
 Jólapróf 30%

Prófseinkunn er niðurstaða skriflegs prófs 80% og alþjóðaverkefni 20% sem haldin eru í lok vetrarins.

ENS313

Markmið

Að nemendur:

- verði læsir á flókinn texta af ýmsu tagi, t.d. texta um alþjóðamál, viðskipti, bókmenntir, fréttatexta
- öðlist meiri færni í málinu, þ.e. geti notað fjölbreyttan orðaforða og tjáð sig um allflokkin efni, t.d. í umræðum og fyrirlesturum
- byrji að tileinka sér orðaforða alþjóðaviðskipta, stjórnmála og ferðamála
- öðlist reynslu í að nota nútímatækni til að afla upplýsinga um ýmis efni
- fái þjálfun í að hlusta á raunefni, t.d. kvikmyndir, fyrirlestra og ýmiss konar fræðsluefni
- kynnist að einhverju leyti menningu enskumælandi þjóða svo og menningu annarra landa, þar sem enska er mikilvægt samskiptamál
- geti skrifað útdrætti, greinargerðir og ritgerðir

- rifji upp og þjálfri enn frekar helstu reglur í enskri málfræði sem tilgreindar eru í aðalnámsskrá framhaldsskóla ENS 303

Kennsluhættir

Almennir textar og viðskiptatextar, sem ætlaðir eru efri bekkjum framhaldsskóla (upper-intermediate/advanced), eru lesnir og ræddir. Einnig lesa nemendur fréttatexta á borð við þá sem birtir eru í tímaritinu Newsweek, ýmist vandlega eða til þess að komast að aðalefni greinanna. Nemendur eru þjálfaðir í að koma fram fyrir bekkinn og halda erindi um margvísleg efni sem tengist braut þeirra, en til þess eru þeir hvattir til að nota nútímatækni við upplýsingaleitina. Einnig er nemendum kennt að byggja upp ritgerðir samkvæmt venjum enskrar tungu. Málfræðin er kennd með æfingum í sérstökum málfræðibókum og síðan þjálfuð í stuttum ritunarverkefnum og munnlegum verkefnum. Nemendur taka þátt í samstarfsverkefnum með nemendum annarra þjóða, einkum með notkun nútímasamskiptatækni. Allmargir íslenskir textar eru þýddir á ensku (stílar) en það er einkum gert til að rifja upp orðaforða og málfræði, ásamt því að bera saman málvenjur í íslensku og ensku. A.m.k. ein vel þekkt skáldsaga er lesin ásamt allmörgum smásögum og efnið m.a. rætt í sögu- og menningarlegu samhengi ef tilefni gefst til þess. Nemendur byggja síðan skrifleg verkefni/ritgerðir á sögunum. Mestöll kennslan fer fram á ensku.

Kennslugögn

- kennslubók ætluð nemendum á „Upper-intermediate/advanced“ stigi með fjölbreyttum textum
- tímarit, t.d. Newsweek
- myndbönd af ýmsu tagi
- ljósritaðar greinar um alþjóðamál
- smásöguhefti með fjölbreyttum sögum
- ein skáldsaga
- kennslubók í málfræði
- stílahefti

Námsmat

Nemandi fær tvær einkunnir í lok vetrarins, námseinkunn og prófseinkunn.

Námseinkunn mynda eftirfarandi þættir:

Mæting 10%
Newsweek 30%
Skyndipróf/verkefni 30%
Jólapróf 30%

Prófseinkunn er niðurstaða skriflegs prófs 80% og alþjóðaverkefni 20% sem haldin eru í lok vetrarins.

ENS403

Námslýsing

Svipaðar áherslur og í 5. bekk. Meiri kröfur eru gerðar til nemenda um skilning á þyngri textum, almennum og vísindalegum. Einnig er nemendum kennt að setja fram einfaldar skýrslur á ensku sem, t.d. tengjast námi þeirra í öðrum vísindagreinum.

Markmið

Að nemendur:

- verði læsir á flókinn texta af ýmsu tagi, t.d. vísindatexta og fréttatexta
- auki færni sína í málinu, þ.e. geti notað fjölbreyttan orðaforða og tjáð sig um allflókin efni, t.d. í umræðum og fyrirlestrum
- hafi á valdi sínu talsverðan orðaforða úr heimi vísindanna
- noti nútímatækni til að afla upplýsinga um ýmis efni
- geti skrifað útdrætti, greinargerðir og skýrslur
- rifji upp og þjálfí enn frekar helstu reglur í enskri málfræði

Kennslugögn

- kennslubók með vísindalegum textum sem eru eins fjölbreytilegir og kostur er. Ef bókin er mjög sérhæfð er önnur kennslubók um almennt efni notuð samhliða. Báðar bækurnar eiga að vera á svokölluðu „Advanced“ stigi, tímarit, t.d. Newsweek, bókmenntaverk, kennslubók í málfræði, stílahefti.

Námsmat

Nemendur fá tvær einkunnir í lok vetrarins, námseinkunn og prófseinkunn. Prófseinkunn er niðurstaða skriflegs prófs 85% og munnlegs prófs 15% sem haldin eru í lok hvers vetrar. Námseinkunn samanstendur af eftirfarandi þáttum:

Mæting 10%
Ástundun 60%
Jólapróf 30%

ENS404

Markmið

Að nemendur:

- verði læsir á flókin texta af ýmsu tagi, t.d. texta tengda viðskiptum og hagfræði, bókmenntum og fréttum
- auki enn færni sína í málinu, þ.e. geti notað fjölbreyttan orðaforða og tjáð sig um allflókin efni, t.d. í umræðum og fyrirlestrum
- tileinki sér aukinn orðaforða á sviði viðskipta
- noti nútímatækni til að afla upplýsinga um ýmis efni
- kynnist menningu enskumælandi landa
- geti skrifað greinargerðir og ritgerðir
- rifji upp og þjálfí enn frekar helstu reglur í enskri málfræði

Kennsluhættir

Almennir fjölbreyttir textar á „advanced“ stigi, svo og fjölbreyttir textar eru lesnir og ræddir. Einnig lesa nemendur fréttatexta á borð við þá, sem birtir eru í tímaritinu Newsweek, ýmist vandlega eða til þess að komast að aðalefni greinanna. Nemendur fá meiri þjálfun í að koma fram fyrir þekkingu og halda erindi um margvíslegt efni sem tengist braut þeirra og er ætlast til þess að þeir noti nútímatækni við upplýsingaleitina. Málfræðin er kennd með æfingum í sérstökum málfræðibókum og síðan þjálfuð í stuttum ritunarverkefnum og munnlegum verkefnum. Íslenskir textar eru þýddir á ensku (stílar) en það er einkum gert til að rifja upp orðaforða og málfræði, ásamt því að bera saman málvenjur í íslensku og ensku. A.m.k. eitt vel þekkt bókmenntaverk er lesið og efnið, m.a. rætt í sögu- og menningarlegu samhengi. Nemendur byggja síðan skrifleg verkefni/ritgerðir á þessu efni. Mestöll kennslan fer fram á ensku.

Kennslugögn

- kennslubækur með eins fjölbreyttum textum og kostur er á svokölluðu „Upper-intermediate/advanced“ stigi,
- tímarit, t.d. Newsweek, fræðslumyndbönd um margvísleg efni, smásöguhefti með fjölbreyttum sögum, bókmenntaverk, kennslubók í málfræði, stílahefti og fjölrituð verkefni.

Námsmat

Nemendur fá tvær einkunnir í lok vetrarins, námseinkunn og prófseinkunn. Prófseinkunn er niðurstaða skriflegs prófs 85% og munnlegs prófs 15% sem haldin eru í lok hvers vetrar.

Námseinkunn samanstendur af eftirfarandi þáttum:

Mæting 10%
Ástundun 60%
Jólapróf 30%

ENS405

Námslýsing

Nemendur lesa með aðstoð kennara texta frá ólíkum tímabilum. Nemendur lesa einnig ýmiss konar bókmenntatexta (eins og til dæmis þá sem er að finna í sýnisbókinni Past Into Present eftir Roger Gower) og vinna verkefni í tengslum við þá, svo sem hlustunarverkefni, ritgerðir, túlkanir og fyrirlestra. Eitt leikrit eftir Shakespeare er vandlega lesið með aðstoð kennara. Ein 19. aldar skáldsaga er vandlega lesin og túlkuð á margvíslegan hátt. Smásögur og dagblaðs- og tímaritsgreinar eru lesnar til að auka almennan orðaforða nemenda. Auk þess æfa nemendur að gera stutta útdrætti úr tímaritsgreinum og gera grein fyrir þeim munnlega. Málfræðin er kennd með æfingum í sérstökum málfræðibókum og síðan þjálfuð í stuttum ritunarverkefnum og munnlegum verkefnum. Íslenskir textar eru þýddir á ensku (stílar) en það er einkum gert til að rifja upp orðaforða og málfræði, ásamt því að bera saman málvenjur í íslensku og ensku.

Markmið

Að nemendur:

- öðlist góðan skilning á einu leikriti eftir Shakespeare
- hafi yfirsýn yfir helstu atriði í þróun enskrar tungu og áhrif frá öðrum tungumálum
- geti þekkt dæmigerða texta frá helstu tímabilum málsögunnar
- hafi kynnst merkustu tímabilum enskrar bókmenntasögu og lesið sýnishorn úr verkum helstu höfunda þeirra
- öðlist góðan skilning á einni 19. aldar skáldsögu
- verði læsir á enn flóknari texta af ýmsu tagi en fyrr, t.d. tengda bókmenntum og fréttum
- öðlist meiri færni í málinu, þ.e. geti notað fjölbreyttan orðaforða og tjáð sig um allflókin efni, t.d. í umræðum og fyrirlestrum
- hafi á valdi sínu helstu málfræði- og stafsetningarreglur og geti skrifað svo til hnökralausan texta
- hafi kynnst ferilsritun og nýti sér aðferðir hennar við eigin vinnu
- að nemendur rifji upp og þjálf frekar helstu reglur í enskri málfræði

Kennslugögn

- kennslubók svo sem Past into Present eftir Roger Gower
- tímarit, t.d. Newsweek
- kennslubók með almennum textum
- eitt leikrit eftir Shakespeare

- ein 19. aldar skáldsaga
- málfræðikennslubók
- stílahefti

Námsmat

Nemandi fær tvær einkunnir í lok vetrarins, námseinkunn og prófseinkunn.

Námseinkunn samanstendur af eftirfarandi þáttum:

Lesin: Skyndipróf 30%
Jólapróf 30%
Newsweek 30%
Mæting 10%

Skrifleg: Jólaprófsstíll 30%
Ritgerðir 30%
Skyndipróf 40%

Prófseinkunnir eru tvær:

- lesin enska sem samanstendur af skriflegu prófi 100%
- skrifleg enska sem samanstendur af þýðingu úr íslensku á ensku (35%), ritgerð (35%) og munnlegu prófi (30%) sem haldin eru í lok hvers vetrar.

ENS413

Námslýsing

Textar um alþjóðaviðskipti, stjórnsmál og ferðamál eru lesnir og ræddir. Einnig lesa nemendur fréttatexta á borð við þá, sem birtir eru í tímaritinu Newsweek, ýmist vandlega eða til þess að komast að aðalefni greinanna. Nemendur fá enn frekari þjálfun í að koma fram og halda erindi um margvísleg efni, sem tengist braut þeirra, og ætlast er til að þeir noti nútímatækni við upplýsingaleitina. Nemendur skila einnig skriflegum verkefnum reglulega og eiga að beita ritvenjum enskrar tungu við þau. Málfræðin er kennd með æfingum í sérstökum málfræðibókum og síðan þjálfuð í stuttum ritunarverkefnum og munnlegum verkefnum. Nemendur taka þátt í samstarfsverkefnum með nemendum annarra þjóða, einkum með notkun nútímasamskiptatækni. Allmargir íslenskir textar eru þýddir á ensku (stílar) en það er einkum gert til að rifja upp orðaforða og málfræði, ásamt því að bera saman málvenjur í íslensku og ensku. Smásögur, svo og eitt til tvö velþekkt skáldverk eru lesin og þau m.a. rædd í sögulegu samhengi. Nemendur byggja að því loknu skrifleg verkefni/ritgerðir á þessu efni. Mestöll kennslan fer fram á ensku.

Markmið

Að nemendur:

- verði læsir á enn flóknari texta af ýmsu tagi en fyrr, t.d. texta um alþjóðamál, bókmenntir, fréttatexta
- öðlist enn meiri færni í málinu, þ.e. geti notað fjölbreyttan orðaforða og tjáð sig um allflókin efni, t.d. í umræðum og fyrirlesturum
- nái góðu valdi á orðaforða alþjóðaviðskipta, stjórnsmála og ferðamála
- þjálfist enn frekar í að nota nútímatækni til að afla upplýsinga um ýmis efni
- geti hlustað á raunefni, t.d. kvikmyndir, fyrirlestra og ýmiss konar fræðsluefni
- kynnist enn frekar menningu enskumælandi þjóða svo og menningu annarra landa þar sem enska er mikilvægt samskiptamál
- þjálfist í að skrifa útdrætti, greinargerðir, ritgerðir og skýrslur
- rifji upp og þjálfist enn frekar helstu reglur í enskri málfræði

Kennslugögn

- kennslubók ætluð nemendum á „advanced“ stigi með fjölbreyttum textum
- tímarit, t.d. Newsweek
- myndbönd um margvíslegt efni
- smásöguhefti með fjölbreyttum sögum
- ein til tvær skáldsögur/leikrit
- kennslubók í málfræði
- stílahefti
- fjölrítað hefti með greinum um alþjóðamál

Námsmat

Nemandi fær tvær einkunnir í lok vetrarins, námseinkunn og prófseinkunn.

Námseinkunn samanstendur af eftirfarandi þáttum:

Mæting 10%
Newsweek 30%
Skyndipróf/verkefni 30%
Jólapróf 30%

Prófseinkunn er niðurstaða skriflegs prófs 80% og munnlegs prófs 20%, sem haldin eru í lok hvers vetrar.

ENS422

Námslýsing

Textar um alþjóðaviðskipti, stjórnám og ferðamál eru lesnir og ræddir. Einnig lesa nemendur fréttatexta á borð við þá, sem birtir eru í tímaritinu Newsweek, ýmist vandlega eða til þess að komast að aðalefni greinanna. Nemendur fá enn frekari þjálfun í að koma fram og halda erindi um margvísleg efni, sem tengist braut þeirra, og ætlast er til að þeir noti nútímataækni við upplýsingaleitina. Nemendur skila einnig skriflegum verkefnum reglulega og eiga að beita ritvenjum enskrar tungu við þau. Málfræðin er kennd með æfingum í sérstökum málfræðibókum og síðan þjálfuð í stuttum ritunarverkefnum og munnlegum verkefnum. Nemendur taka þátt í samstarfsverkefnum með nemendum annarra þjóða, einkum með notkun nútímasamskiptatækni. Allmargir íslenskir textar eru þýddir á ensku (stílar) en það er einkum gert til að rifja upp orðaforða og málfræði, ásamt því að bera saman málvenjur í íslensku og ensku. Smásögur, svo og eitt til tvö velþekkt skáldverk eru lesin og þau m.a. rædd í sögulegu samhengi. Nemendur byggja að því loknu skrifleg verkefni/ritgerðir á þessu efni. Mestöll kennslan fer fram á ensku.

Markmið

Að nemendur:

- verði læsir á enn flóknari texta af ýmsu tagi en fyrr, t.d. texta um alþjóðamál, bókmenntir, fréttatexta
- öðlist enn meiri færni í málinu, þ.e. geti notað fjölbreyttan orðaforða og tjáð sig um allflókin efni, t.d. í umræðum og fyrirlestrum
- nái góðu valdi á orðaforða alþjóðaviðskipta, stjórnamála og ferðamála
- þjálfist enn frekar í að nota nútímataækni til að afla upplýsinga um ýmis efni
- geti hlustað á raunefni, t.d. kvikmyndir, fyrirlestra og ýmiss konar fræðsluefni
- kynnist enn frekar menningu enskumælandi þjóða svo og menningu annarra landa þar sem enska er mikilvægt samskiptamál
- þjálfist í að skrifa útdrætti, greinargerðir, ritgerðir og skýrslur

- rifji upp og þjálfri enn frekar helstu reglur í enskri málfræði

Kennslugögn

- kennslubók ætluð nemendum á „advanced“ stigi með fjölbreyttum textum
- tímarit, t.d. Newsweek
- myndbönd um margvíslegt efni
- smásöguhefti með fjölbreyttum sögum
- ein til tvær skáldsögur/leikrit
- kennslubók í málfræði
- stílahefti
- fjölritað hefti með greinum um alþjóðamál

Námsmat

Nemandi fær tvær einkunnir í lok vetrarins, námseinkunn og prófseinkunn.

Námseinkunn samanstendur af eftirfarandi þáttum:

Mæting 10%

Newsweek 30%

Skyndipróf/verkefni 30%

Jólapróf 30%

Prófseinkunn er niðurstaða skriflegs prófs 80% og munnlegs prófs 20%, sem haldin eru í lok hvers vetrar.

Franska

Frá árinu 1997 hafa nemendur Verzlunarskóla Íslands getað valið milli frönsku og þýsku er þeir innrita sig í 3. bekk. Velji nemendur alþjóða-, hagfræði- eða máladeild læra þeir frönsku í fjögur ár en velji þeir hins vegar stærðfræði- eða viðskiptadeild læra þeir frönsku einungis í þrjú ár. Markmiðið með kennslunni má segja að sé það sama í öllum deildum en það er:

að nemandi öðlist þekkingu á franskrri tungu með undirbúning framhaldsnáms og almennt menntunargildi í huga.

Ljóst er að góð frönskuþekking nýtist vel fólki sem hyggur á alþjóðaviðskipti eða þeim sem sækjast eftir að komast í störf hjá alþjóðlegum stofnunum, svo sem Mannréttindadómstólnum í Strassborg og Alþjóðadómstólnum í Haag. Atvinnutækifærum þeirra, sem hafa góða viðskiptamenntun og kunna frönsku, hefur fjölgað við það að íslensk fyrirtæki hafa í auknum mæli haslað sér völl á frönskum markaði. Góð frönskuþekking veitir einnig aðgang að víðfrægum háskólum og menntastofnunum.

Lokamarkmið

Að nemendur:

- geti notað málið sem tjáskiptatæki, bæði til að miðla og afla sér þekkingar. Nemendur hafi öðlast leikni í að tjá sig munnlega og skriflega.
- geti skilið lestrarefni af ýmsu tagi og notað mismunandi lestraraðferðir eftir eðli texta og tilgangi með lestrinum og jafnframt notfært sér frönskukunnáttuna í nútímaupplýsingaöflun, t.d. á Netinu.
- þekki fjölbreytilega menningu í Frakklandi og meðal frönskumælandi þjóða og geti nýtt sér þá þekkingu í samskiptum við Frakka og aðrar frönskumælandi þjóðir.
- viti hvernig frönskunámið getur opnað þeim leiðir síðar meir.

Kennsluhættir

Nemendur í Verzlunarskóla Íslands velja á milli frönsku og þýsku sem þriðja máls og ljúka stúdentsprófi í lok 5. eða 6. bekkjar eftir deildum. Kenndar eru 4 stundir á viku í öllum deildum nema í alþjóðadeild þar sem kenndar eru 5 stundir á viku í 5. og 6. bekk. Stúdentspróf er mismunandi eftir deildum skólans. Heimanám, sjálfstæð vinnubrögð og notkun uppfléttrita og upplýsingatækni eru mjög mikilvægir þættir í tungumálanáminu. Mikilvægt er að beita mismunandi kennsluaðferðum og verkefni þurfa að vera fjölbreytt og tengjast markvisst við færniþættina fjóra: hlustun, lestur, talað mál og ritun. Ekki er sérstofa í skólanum fyrir frönskukennslu.

FRA104

Námslýsing

Á fyrsta ári er megináherslan lögð á að kenna nemendum undirstöðuatriði tungumálsins, grunnorðaforða þess og framburð. Miklu máli skiptir að æfa strax í upphafi jafnt tal, hlustun, ritun og lestur. Áhersla er lögð á framburðaræfingar studdar hlustun, þar sem mikilvægt er að nemendur temji sér góðan framburð strax í byrjun frönskunáms. Byrjað er á framburðarkennslu og talmálskennslu. Farið er í helstu málfræðiatriði og gerðar eru munnlegar og skriflegar æfingar. Kennara ber að nota sem fjölbreyttastar kennsluaðferðir. Æskilegt er að kennari noti myndbandstæki og kennsluefni á myndbandsspólum. Notkun hljómbanda með upplestri og söng er einnig nauðsynleg. Áhersla er lögð á hlustun og að nemendur geti skilið talað mál og svarað sjálfir einföldum spurningum. Unnið er með einfalda texta af mismunandi gerð, svo sem samtöl, stutta texta, ljóð og söngtexta. Gerð eru verkefni úr vinnubók en einnig er farið í ýmis verkefni frá kennara. Nemendur eru æfðir í að tala og skrifa um sjálfa sig, fjölskyldu sína, vini, áhugamál og nánasta umhverfi sitt. Nemendur verði látnir nýta Netið við upplýsingaleit. Nemendur fá grunnþjálfun í notkun orðabóka.

Markmið

Að nemendur:

- nái nokkru öryggi í frönskum framburði
- geti skilið einföld fyrirmæli á frönsku og geti náð ákveðnum upplýsingum í töluðu máli sem tengist viðfangsefni áfangans
- geti lesið einfalda texta, sem miðast við orðaforðann í áfanganum, og áttað sig á meginefni lengri texta á léttu máli þótt þeir skilji ekki hvert orð
- geti óhræddir skipst á upplýsingum við frönskumælandi fólk um sig og hagi sína með einföldum spurningum og svörum
- geti notað einfaldar setningar til að skrifa kynningar, stuttar lýsingar, stutt bréf og skilaboð
- þjálfist í réttiritun
- fræðist um Frakkland, uppruna og útbreiðslu franskrar tungu, kynnist daglegu lífi frönskumælandi þjóða og vakni til vitundar um mismunandi menningarheima

Kennslugögn

- kennslubók fyrir byrjendur, lesbók og æfingabók
- hljóð- og myndbönd
- netið
- orðabækur

Námsmat

Lesskilning og ritfærni má meta með skriflegu prófi í árslok, skilning á mæltu máli með hlustunarkönnunum á önninni og/eða hlustunarprófi í lokin og munnlega færni með talæfingum á önninni og/eða munnlegu prófi í annarlok. Mikilvægt er að nemendum sé í upphafi vetrar gerð grein fyrir þeim atriðum sem matið byggir á hverju sinni.

Eins og fram kemur frammar í þessum bæklingi í kaflanum um próf og einkunnir, fá nemendur árseinkunn, sem byggir á vinnu nemenda yfir veturinn. Þar er tekið tillit til námsástandunar og virkni í tímum og frammistöðu þeirra á skyndiprófum. Vægi hvers þáttar árseinkunna er mismunandi eftir árum og kynnir kennari nemendum í upphafi hvers vetrar hvernig árseinkunn er gefin í frönsku:

Vorprófseinkunn gildir síðan til jafns við árseinkunn.

FRA204**Námslýsing**

Á öðru ári er megináhersla lögð á áframhaldandi þjálfun í hlustun, tali, lestri og ritun. Samhliða nýju efni er upprifjun á efni síðasta árs. Nemendur eru hvattir til að nota málið til að afla sér fróðleiks um ýmis efni í gegnum netið, tímarit eða með lestri bóka. Nemendur eru þjálfaðir í lestri og ritun lengri texta auk þess sem nemendur eru þjálfaðir í að segja frá liðinni og ókominni tíð í ræðu. Kennari notar myndbandstæki og kennsluefni á myndbandsspólum. Notkun hljómbanda með upplestri og söng er aukin. Aukin áhersla er lögð á hlustun og að nemendur geti skilið eðlilegt talað mál og svarað sjálfir af nokkru öryggi. Unnið er með flóknari texta auk ljóða og söngtexta. Gerð eru verkefni úr vinnubók en einnig er farið í ýmis verkefni frá kennara. Nemendur eru sem fyrr fræddir um frönskumælandi þjóðir og menningu. Nemendur verði þjálfaðir í notkun orðabóka.

Markmið

Að nemendur:

- fái betri tilfinningu fyrir framburði og hljómfalli tungumálsins en áður og geti greint blæbrigði
- geti skilið í meginatriðum daglegt talmál þegar talað er við þá hægt og skýrt og geti greint megininntak orðræðu um efni sem verið hefur til umfjöllunar
- geti lesið sér til skilnings léttu texta með almennum orðaforða er tengjast daglegu lífi í starfi og leik og geti áttað sig á meginefni í lengri texta á léttu máli, þótt þeir skilji ekki hvert orð
- geti tjáð sig munnlega í einföldum setningum af nokkru öryggi um efni sem verið hefur til umfjöllunar
- geti tjáð sig skriflega, svo sem skrifað persónuleg sendibréf, geti skrifað um myndir eða texta við stuttar myndasögur
- geti nýtt sér orðabækur og aflað sér fróðleiks um ýmis áhugamál á Netinu

Kennslugögn

kennslubók ætluð framhaldsáfangar; lesbók og vinnubók, hljóð- og myndbönd, einfaldir léttir lestextar og blaðagreinar, netið, orðabók.

Námsmat

Framfarir nemenda eru stöðugt metnar og tekið er tillit til allra færniþátta. Eðlilegt er að hluti af lokamati byggist á könnunum og verkefnum yfir allt árið. Lesskilning og ritfærni má meta með skriflegu prófi í lok vetrar, skilning á mæltu máli með hlustunarkönnunum á önninni og/eða hlustunarprófi í lokin og munnlega færni með talæfingum á önninni og/eða munnlegu prófi í annarlok. Mikilvægt er að nemendum sé í upphafi vetrar gerð grein fyrir þeim atriðum sem matið byggir á hverju sinni. Eins og fram kemur frammar í þessum bæklingi, í kaflanum um próf og einkunnir, fá nemendur árseinkunn, sem byggir á vinnu nemenda yfir veturinn. Þar er tekið tillit til námsástandunar og virkni í tímum og frammistöðu þeirra á skyndiprófum. Vægi hvers þáttar árseinkunna er mismunandi eftir og í upphafi hvers vetrar kynnis kennari nemendum hvernig árseinkunn er gefin í frönsku: Vorprófseinkunn gildir síðan til jafns við árseinkunn.

FRA304

Námslýsing

Á þriðja ári er að mestu leyti lokið við að fara yfir undirstöðuatriði franskrar málfræði. Megináhersla er lögð á að auka orðaforða, málskilning auk hæfni til ritunar og tjáningar. Nokkuð hraðar er farið yfir námsefnið en áður. Auk hraðlestrarefnis er hlustunarefni aukið verulega og nemendur fjalla um það bæði munnlega og skriflega og gera auk þess frjáls verkefni. Kennari notar myndbandstæki og kennsluefni á myndbandsspólum. Gerð eru verkefni úr vinnubók en einnig er farið í ýmis verkefni frá kennara, auk hraðlestrarbókanna sem fyrr var minnst á. Nemendur lesa franska bókmenntatexta á léttu máli og kynnst landi og þjóð í gegnum þá, sem og blaðagreinar, myndbönd og bæklinga. Einnig verður þeim gerð grein fyrir tengslum Frakklands og Íslands. Nemendur nýti sér orðabækur og Netið við upplýsingaleit.

Markmið

Að nemendur:

- nái skýrum framburði, eðlilegu hljómfalli og blæbrigðum í upplestri og tali
- skilji samhengið í samfelldu mæltu máli þegar talað er um efni, sem þeir þekkja
- geti náð aðalatriðum úr samfelldu ritmáli um þekkt efni, bæði úr nytjatextum og bókmenntatextum
- geti tjáð sig við allar algengar aðstæður um þemu áfangans og efni þeim skyld

- geti skrifað ýmsar tegundir texta, allt frá leiðbeiningum, skilaboðum, umsóknum og bréfum til samfelldra ritsmíða um efni, sem þeir þekkja vel
- fái innsýn í franskar bókmenntir, listir, vísindi og kynnist betur Frakklandi og fræðist um tengsl Íslands og Frakklands

Kennslugögn

Kennslubók fyrir lengra komna, hljóð- og myndbönd, hraðlestrarbækur, lestextar, blaða- og tímaritsgreinar, netið, orðabók.

Námsmat

Framfarir nemenda eru stöðugt metnar og tekið er tillit til allra færniþátta. Eðlilegt er að hluti af lokamati byggist á könnunum og verkefnum yfir allt árið. Lesskilning og ritfærni má meta með skriflegu prófi í árslok, skilning á mæltu máli með hlustunarkönnunum á önninni og/eða hlustunarprófi í lokin og munnlega færni með talæfingum á önninni og/eða munnlegu prófi í annarlok. Mikilvægt er að nemendum sé í upphafi vetrar gerð grein fyrir þeim atriðum sem matið byggir á hverju sinni. Eins og fram kemur framur í þessum bæklingi, í kaflanum um próf og einkunnir, fá nemendur árseinkunn, sem byggir á vinnu nemenda yfir veturinn. Þar er tekið tillit til námsástundunar og virkni í tímum og frammistöðu þeirra á skyndiprófum. Vægi hvers þáttar árseinkunna er mismunandi eftir árum og í upphafi hvers vetrar kynnir kennari nemendum hvernig árseinkunnir eru gefnar í frönsku. Vorprófseinkunn gildir síðan til jafns við árseinkunn.

FRA404

Námslýsing

Á fjórða ári er áhersla á lestur bókmennta og fræðslu um franska menningu. Áfram er haldið að þjálfra færniþættina fjóra: lestur, hlustun, tal og ritun. Nemendur eru hvattir til aukins sjálfstæðis í vinnubrögðum og til notkunar á orða- og alfræðibókum sem og Netsins við upplýsingaleit. Nemendur lesa bókmenntaverk, blaða- og tímaritsgreinar, horfa á kvikmyndir og fást við þætti sem tengjast frönskumælandi löndum og menningu þeirra í sem víðustum skilningi. Skrifleg og munnleg umfjöllun um viðfangsefni. Nemendur vinna þemaverkefni og flytja þau fyrir aðra nemendur í hópum. Hlustað er á franskt tal eftir föngum, t.d. í fréttum, auglýsingum, fræðsluþáttum og fyrirlestrum.

Markmið

Að nemendur:

- hafi vald á skýrum framburði, eðlilegu hljómfalli og blæbrigðum bæði í upplestri og tali
- auki enn við orðaforða sinn og geti notað hann í nýju samhengi
- geti skilið í aðalatriðum almennar samræður og umfjöllun um ýmis efni
- geti tekið þátt í almennum samræðum og tjáð sig skriflega um almenn efni, sem og efni sem tengist bókmenntum og menningu
- geti lesið ýmsar gerðir texta, svo sem bókmenntatexta, nytjatexta og blaða- og tímaritsgreinar
- þjálfist í að afla sér fróðleiks um ýmis efni, t.d. á Netinu og í orða- og alfræðibókum
- fái innsýn í franskar bókmenntir, listir og vísindi og kynnist betur Frakklandi og fræðist um tengsl Íslands og Frakklands

Kennslugögn

- bókmenntatextar
- blaða- og tímaritsgreinar

- hljóð- og myndbönd, auk efnis úr sjónvarpi
- netið, orða- og alfræðibækur

Námsmat

Framfarir nemenda eru stöðugt metnar og tekið er tillit til allra færniþátta. Eðlilegt er að símat fái aukið vægi í þessum áfanga. Lesskilning og ritfærni má meta með skriflegu prófi í árslok, skilning á mæltu máli með hlustunarkönnunum á önninni og/eða hlustunarprófi í lokin og munnlega færni með talæfingum á önninni og/eða munnlegu prófi í annarlok. Mikilvægt er að nemendum sé í upphafi vetrar gerð grein fyrir þeim atriðum sem matið byggir á hverju sinni.

Eins og fram kemur frammar í þessum bæklingi, í kaflanum um próf og einkunnir, fá nemendur árseinkunn, sem byggir á vinnu nemenda yfir veturinn. Þar er tekið tillit til námsástundunar og virkni í tímum og frammistöðu þeirra á skyndiprófum. Vægi hvers þáttar árseinkunna er mismunandi eftir árum og í upphafi hvers vetrar kynnir kennari nemendum hvernig árseinkunnir eru gefnar í frönsku. Vorprófseinkunn gildir síðan til jafns við árseinkunn.

Íslenska

Traust kunnátta í íslensku er ein meginundirstaða menntunar hér á landi. Í Verzlunarskóla Íslands er námsgreinin íslenska skipulögð sem heildstæð námsgrein. Íslenskunáminu er skipt í eftirfarandi þætti: lestur, bókmenntir, málfræði, markvissa framsögn í ræðu og riti, hlustun. Markviss þjálfun í íslensku og meðferð talaðs og ritaðs máls er hluti af kennslunni í öllum bekkjum.

Markmið móðurmálskennslu í Verzlunarskóla Íslands er:

- að gera nemendur að betri málnotendum
- að nemendur kynnist margbreytileika móðurmálsins
- að auka færni nemenda í greiningu málsins með notkun málfræðilegra hugtaka svo að þeir skilji betur uppbyggingu móðurmálsins
- að þjálfar nemendur í markvissri framsögn í ræðu og riti og búa þá undir líf og starf í nútímapjódfélagi
- að nemendur kynnist samhengi íslenskra bókmennta
- að skerpa með lestri bókmennta skilning nemenda á félagslegu og sögulegu gildi þeirra
- að gera nemendur viðræðuhæfa um bókmenntir, mál og málfar
- að auka færni nemenda í greiningu bókmenntatexta með notkun bókmenntafræðilegra hugtaka
- að rækta með nemendum jákvætt viðhorf til móðurmálsins

ÍSL104

Námslýsing

Rifjuð eru upp grunnhugtök málfræðinnar eftir því sem þörf krefur. Sérstök áhersla er lögð á sagnorð og afleiddar myndir þeirra. Nemendum er gerð nokkur grein fyrir skyldleika tungumála. Fjallað er um orðaforða tungunnar, orðtök, málshætti, nýyrði, tökuorð, slettur, merkingarmun og margræðni orða.

Nemendur eru æfðir í stafsetningu eftir því sem þörf krefur. Þeir eru þjálfaðir í að nota orðabækur og beita málfræðireglum til að ná árangri í stafsetningu.

Markviss þjálfun í ræðu og riti fer fram a.m.k. einu sinni í viku.

Á haustönn er lögð áhersla á markvissa framsögn við ýmiss konar tækifæri. Þá er einnig megináhersla lögð á að styrkja sjálfstraust nemendanna. Á vorönn vinna nemendur margs konar ritunarverkefni samkvæmt ferliritun og nýta sér ný kennsluforrit sem gagnast þeim við að skipuleggja ritsmíðar. Nemendur halda skrifum sínum til haga í verkefnaöppum sem síðan eru metnar til einkunna. Nemendur kynnast þeim hugtökum sem notuð eru við bókmenntagreiningu og læra að beita þeim við lestur bókmennta. Þeim eru kynntar reglur forms og ríms í kveðskap og þjálfaðir í vísnaverð.

Lesnar eru kjörbækur frá ýmsum tímum, smásögur og ljóð.

Markmið

Að nemendur:

- þekki grunnhugtök málfræðinnar og þjálfist í notkun slíkra hugtaka
- fái góða þjálfun í málnotkun og geri sér grein fyrir því hvað „góður málnotandi“ er
- þekki nokkuð til skyldleika tungumála og átti sig á orðaforða íslenskunnar
- þekki helstu málfræðihugtök, sem nýtast við málánám, bæði hvað snertir móðurmál og erlend mál
- nái góðum tókum á stafsetningu móðurmálsins
- fái markvissa þjálfun í ræðu og riti
- öðlist trú á eigin málhæfni
- læri um eðli og sérkenni íslensks nútímamáls
- hlusti og leggi mat á málfar í fjölmiðlum

- læri um meðferð ljóðstafa og ríms og fái þjálfun í vísnaverð
- kynnist skáldsögum, smásögum og ljóðum frá ýmsum tímum

Kennslugögn

Bergmál. Sýnisbók íslenskra þjóðfræða. Guðrún Bjartmarsdóttir valdi sögunnar. Útg. Mál og menning, Reykjavík.

Spegill, spegill Utg. Mál og menning, Reykjavík

Málgleði. Kennslubók og verkefnahefti í málfræði í samantekt kennara Verzlunarskóla Íslands, Reykjavík.

Réttritun eftir Ragnheiði Briem. Útg. Mál og menning, Reykjavík.

Markviss framsögn. Glærur á skólaneti Verzlunarskólans.

Hagnýt skrif eftir Gísla Skúlason. Útg. Vaka-Helgafell, Reykjavík.

Valbækur. Nánar síðar.

Handbækur sem getur verið gott að styðjast við til upprifjunar á stafsetningu og beygingafræði:

Stafsetningarorðabók með skýringum. Halldór Halldórsson. Útg. Almenna bókafélagið, Reykjavík.

Námsmat

Mæting: 10%

Skyndipróf og skrifl. verkefni: 50%

Virkni í tímum: 40%

ÍSL203

Námslýsing

Nemendur lesa eina fornsögu, Egils sögu, og farið er í fornar vísur og/eða dróttkvæði. Sérstaklega er hugað að persónum sögunnar og samskiptum þeirra. Litið er á hugmyndir Íslendingasagna um hetjuskap, dygðir og lesti, gott og illt, og rætur þess í samfélaginu.

Reynt er að fara á söguslóðir í Borgarfirði og tengja söguna því umhverfi sem hún er sprottin úr. Nemendur lesa sögu íslenskra bókmennta frá upphafi ritmennta og fram um 1400. Stofnun Árna Magnússonar er heimsótt og handritin skoðuð.

Farið er yfir setningafræði, nemendur greina texta í setningarhluta. Þeir eru þjálfaðir í að greina og glöggva sig á skiptingu texta í setningar, málsgreinar og efnisgreinar. Gerð er grein fyrir reglum um greinarmerki og nemendur þjálfaðir í notkun þeirra. Þá greina nemendur texta frá ýmsum tímum og huga að stíl og stílbrigðum textans. Lesin er íslensk skáldsaga frá síðari tímum og efni hennar og helstu einkenni könnuð eftir föngum.

Nemendur flytja hópverkefni úr t.d. Egils sögu og lesinni nútímaskáldsögu. Þannig læra þeir að hlusta á aðra og taka gagnrýni/leiðbeiningum.

Markmið

Að nemendur:

- fái innsýn í heim íslenskra fornsagna og forns kveðskapar með lestri Íslendingasagna
- kynnist sögu íslenskra miðaldabókmennta
- þekki einstaka setningarhluta og þjálfist í að greina og glöggva sig á skiptingu texta í setningar, málsgreinar og efnisgreinar
- öðlist færni í notkun greinarmerkja
- lesi skáldsögu frá síðari tímum
- fái þjálfun í að nýta sér ný tölvuforrit við samningu ritsmíða
- æfist í að koma fram, flytja fyrirlestra og tjá skoðanir sínar á ýmsum málum
- séu þjálfaðir í hagnýtum skrifum, svo sem að skrifa ritdóm um kjörbók atvinnuumsókn, heimildaritgerð o.fl.

Kennslugögn

Egils saga. Útg. Mál og menning eða Iðunn, Reykjavík.
Frásagnarlist fyrri alda eftir Heimi Pálsson. Útg. Mál og menning /Forlagið, Reykjavík.
Ljóð frá 20. öld. Fjölrit sem verður selt í bóksölu Verzlunarskóla Íslands.
Hagnýt skrif eftir Gísla Skúlason. Útg. Mál og menning, Reykjavík.
Setningafræði eftir Baldur Ragnarsson. Útg. IÐNÚ, Reykjavík.
Kaldaljós eftir Vigdísí Grímsdóttur. Útg. Mál og menning, Reykjavík.
Skáldsögur og valbækur. Nánar síðar.

Námsmat

Mæting: 10%
Próf og skriflegaverkefni: 50%
Virgni og ástundun: 40%

ÍSL211**Markmið**

Nemendur eru þjálfaðir í hagnýtum skrifum, svo sem að skrifa ritdóm um kjörbók, atvinnuumsókn, heimildaritgerð o.fl.

Kennsluhættir

Nemendur skrifa ritgerðirnar ýmist í heima eða í kennslustundum. Þeir vinna að heimildaritgerðum á bókasöfnum eða leita að heimildum á Netinu og eiga að venjast við að leita heimilda á sjálfstæðan hátt. Áhersla er lögð á rétta meðferð heimilda og að til þeirra sé vitnað með viðhlítandi hætti.

Kennslugögn

Hagnýt skrif eftir Gísla Skúlason. Útg. Vaka-Helgafell, Reykjavík

Námsmat

Heimaritgerðir: 80%
Tímaritgerðir og smærri verkefni: 20%

ÍSL303**Námslýsing**

Nemendur lesa Brennu-Njáls sögu. Fjallað er rækilega um söguna. Lögð er áhersla á að skýra samskipti persónanna, togstreitu og metnað þeirra. Kynnt er fyrir nemendum sú þjóðfélagsskipan sem myndar hinn ytri ramma sögunnar. Nemendur vinna verkefni úr sögunni og skýra frá niðurstöðum sínum í heyranda hljóði. Reynt er að fara í dagsferð á Njáluslóð og tengja söguna því umhverfi sem hún er sprottin úr.

Farið er yfir hljóðfræði nútímamáls og nemendur þjálfaðir í hljóðritun almenns framburðar og framburðarmállýskna. Jafnframt eru þeir þjálfaðir í að lesa úr hljóðritunartáknum. Nemendur eru æfðir í að lýsa myndun máhljóðanna, finna lengd þeirra og áherslur.

Lesnar eru bókmenntir frá því um 1550 og til um 1880. Um er að ræða margs konar texta, bundið mál og lausamálstexta. Nemendur eru æfðir í að fjalla um textann með hugtökum bókmenntafræðinnar, greina einkenni hans og markmið.

Nemendur lesa sögu íslenskra bókmennta sama tímabils. Þeir vinna verkefni úr lesnu

textunum og bókmenntasögunni og flytja niðurstöður sínar í heyranda hljóði og/eða skila á skólaneti.

Lesin er ein íslensk skáldsaga eða þýdd frá síðari tímum og efni hennar kannað og helstu einkenni.

Nemendur fá leiðsögn í að skrifa smásögur og ljóð og eru hvattir til að taka þátt í smásagna- og ljóðasamkeppni innan skólans. Þá fá nemendur þjálfun í að skrifa rökfærsluritgerð.

Markmið

Að nemendur:

- lesi Brennu-Njáls sögu og skerpi enn betur skilning sinn á heimi fornsagnanna
- lesi ýmsa texta frá 1550-1880 og bókmenntasögu frá sama tímabili
- læri hljóðfræði og átti sig á gildi þeirrar kunnáttu fyrir önnur mál
- öðlist færni í að hljóðrita og lýsa málahljóðum íslenskunnar
- átti sig á framburðarmállýskum í íslensku nútímamáli
- fái þjálfun í að koma fram, flytja fyrirlestra og tjá skoðanir sínar á ýmsum málum
- fái þjálfun í skapandi og hagnýtum skrifum, svo sem að skrifa smásögu, fréttir, viðtöl og rökfærsluritgerð

Kennslugögn

Njáls saga. Útg. Vaka-Helgafell, Reykjavík.

Íslensk hljóðfræði fyrir framhaldsskóla eftir Ívar Björnsson. Gefið út af höfundi.

Bók af bók. Silja Aðalsteinsdóttir sá um útgáfuna. Útg. Mál og menning, Reykjavík.

Hagnýt skrif eftir Gísla Skúlason. Útg. Vaka-Helgafell, Reykjavík.

Sjálfstætt fólk eftir Halldór Kiljan Laxness. Útg. Vaka-Helgafell, Reykjavík.

Slitur úr íslenskri bókmenntasögu 1550-1918 eftir Viðar Hreinsson. Útg. IÐNÚ, Reykjavík.

Sólarljóð. Fæst í bóksölu Verzlunarskólans.

Valbækur. Nánar síðar.

Námsmat

Mæting: 10%

Próf og skrifleg verkefni: 40%

Virgni og ástundun: 50%

ÍSL311

Markmið

Nemendur fá þjálfun í skapandi og hagnýtum skrifum, svo sem að skrifa smásögu, fréttir, viðtöl og rökfærsluritgerð.

Kennsluhættir

Nemendur skrifa ritgerðir sínar ýmist heima eða í kennslustundum. Þeir eiga að fá frekari þjálfun í að skrifa ritgerðir þar sem reynir á meðferð heimilda en jafnframt er lögð áhersla á að þjálfu hugmyndaflug, stíl og framsetningu.

Kennslugögn

Hagnýt skrif eftir Gísla Skúlason. Útg. Vaka-Helgafell, Reykjavík

Námsmat

Heimaritgerðir: 80%

Tímaritgerðir og smærri verkefni: 20%

ÍSL403

Námslýsing

Lesin eru Eddukvæði og bæði goðakvæðum og hetjukvæðum gerð ítarleg skil. Farið er rækilega yfir bragfræði fornkvæðanna.

Nemendur lesa goðafræði og fá innsýn í hinn forna trúarheim heiðinna manna.

Nemendur lesa sögu hinna óskráðu bókmennta, þ.e. frá upphafi Íslandsbyggðar og fram um 1100. Nemendur lesa málsögu og kynnast því hvernig íslensk tunga hefur þróast. Einnig eru þeir þjálfaðir í að lýsa þeim breytingum sem átt hafa sér stað í íslenska hljóðkerfinu.

Lesnar eru bókmenntir frá því um 1880 og fram undir okkar daga. Um er að ræða fjölbreytilega texta, bundið mál og óbundið. Nemendur eru æfir í að fjalla um textann með hugtökum stílfraði og bókmenntafræði, greina einkenni hans og markmið.

Nemendur lesa sögu íslenskra bókmennta sama tímabils. Þá er reynt að fara með nemendur á „sagnaslóð í Reykjavík“.

Lesin er íslensk skáldsaga eða leikrit frá síðari tímum. Nemendur vinna verkefni tengd verkinu og gera grein fyrir niðurstöðum sínum í mæltu máli og/eða á skólaneti.

Nemendur fá þjálfun í að skrifa góða grein, þar sem unnið er samkvæmt ferliritun, og einnig rannsóknaritgerð sem undirbúning fyrir háskólanám og störf í þjóðfélaginu.

Markmið

Að nemendur:

- lesi Eddukvæði og fái innsýn í heim goða- og hetjukvæða
- lesi norræna goðafræði og kynnist sögu hinna óskráðu bókmennta
- lesi málsögu og fái hugmynd um þær breytingar sem hafa átt sér stað í íslenska hljóðkerfinu
- lesi bókmenntir frá 1880 og fram undir okkar daga
- fari á sagnaslóð í Reykjavík
- kynnist sönglögum og ljóðum frá ýmsum tímum
- lesi skáldsögu frá síðari tímum og/eða fari á leiksýningu
- fái þjálfun í að koma fram, flytja fyrirlestra og tjá skoðanir sínar á ýmsum málum
- fái þjálfun í hagnýtum skrifum, svo sem að skrifa góða blaða-/tímaritsgrein og rannsóknaritgerð sem undirbúning fyrir háskólanám og störf í þjóðfélaginu

Kennslugögn

Eddukvæði. Ólafur Briem sá um útgáfuna. Útg. Iðunn, Reykjavík.

Edda Snorra Sturlusonar, Gylfaginning og frásagnarkafli Skáldskaparmála. Gunnar Skarphéðinsson bjó til prentunar. Útg. IÐNÚ, Reykjavík.

Íslensk málsaga eftir Ívar Björnsson. Gefið út af höfundi.

Handbók um ritun og frágang eftir Ingibjörgu Axelsdóttur og Þórunni Blöndal. Útg. Mál og menning, Reykjavík.

Bók af bók. Silja Aðalsteinsdóttir sá um útgáfuna. Útg. Mál og menning, Reykjavík.

Slitur úr íslenskri bókmenntasögu 1550-1918 eftir Viðar Hreinsson. Útg. IÐNÚ, Reykjavík.

Ljóð frá 20. öld. Fjölrit sem verður selt í bóksölu Verzlunarskóla Íslands.

Frásagnarlist fyrri alda eftir Heimi Pálsson. Útg. Mál og menning /Forlagið, Reykjavík.

Skáldsögur eftir núlifandi höfunda að eigin vali.

Námsmat

Mæting: 10%

Skyndipróf og skrifl. verkefni: 50%

Ástundun og frammistaða í kennslustundum: 40%

ÍSL404**Námslýsing**

Lesin eru Eddukvæði og bæði goðakvæðum og hetjukvæðum gerð ítarleg skil. Farið er rækilega yfir bragfræði fornkvæðanna.

Nemendur lesa goðafræði og fá innsýn í hinn forna trúarheim heiðinna manna.

Nemendur lesa sögu hinna óskráðu bókmennta, þ.e. frá upphafi Íslandsbyggðar og fram um 1100. Nemendur lesa málsögu og kynnast því hvernig íslensk tunga hefur þróast. Einnig eru þeir þjálfaðir í að lýsa þeim breytingum sem átt hafa sér stað í íslenska hljóðkerfinu.

Lesnar eru bókmenntir frá því um 1880 og fram undir okkar daga. Um er að ræða fjölbreytilega texta, bundið mál og óbundið. Nemendur eru æfðir í að fjalla um textann með hugtökum stílfraeði og bókmenntafræði, greina einkenni hans og markmið.

Nemendur lesa sögu íslenskra bókmennta sama tímabils. Þá er reynt að fara með nemendur á „sagnaslóð í Reykjavík“.

Lesin er íslensk skáldsaga eða leikrit frá síðari tímum. Nemendur vinna verkefni tengd verkinu og gera grein fyrir niðurstöðum sínum í mæltu máli og/eða á skólaneti.

Nemendur fá þjálfun í að skrifa góða grein, þar sem unnið er samkvæmt ferliritun, og einnig rannsóknarritgerð sem undirbúning fyrir háskólanám og störf í þjóðfélaginu.

Á málbraut verða – auk framanskráðs – fjallað enn frekar um íslensk og almenn málvísindi og aukin áhersla lögð á markvissa þjálfun í því að miðla hugmyndum og þekkingu frammi fyrir öðrum.

Markmið

Að nemendur:

- lesi Eddukvæði og fái innsýn í heim goða- og hetjukvæða
- lesi norræna goðafræði og kynnist sögu hinna óskráðu bókmennta
- lesi málsögu og fái hugmynd um þær breytingar sem hafa átt sér stað í íslenska hljóðkerfinu
- lesi bókmenntir frá 1880 og fram undir okkar daga
- fari á sagnaslóð í Reykjavík
- kynnist sönglögum og ljóðum frá ýmsum tímum
- lesi skáldsögu frá síðari tímum og/eða fari á leiksýningu
- fái þjálfun í að koma fram, flytja fyrirlestra og tjá skoðanir sínar á ýmsum málum
- fái þjálfun í hagnýtum skrifum, svo sem að skrifa góða blaða-/tímaritsgrein og rannsóknarritgerð sem undirbúning fyrir háskólanám og störf í þjóðfélaginu

Kennslugögn

Eddukvæði. Ólafur Briem sá um útgáfuna. Útg. Iðunn, Reykjavík.

Edda Snorra Sturlusonar, Gylfaginning og frásagnarkafli Skáldskaparmála. Gunnar Skarphéðinsson bjó til prentunar. Útg. IÐNÚ, Reykjavík.

Íslensk málsaga eftir Ívar Björnsson. Gefið út af höfundu.

Handbók um ritun og frágang eftir Ingibjörgu Axelsdóttur og Þórunni Blöndal. Útg. Mál og menning, Reykjavík.

Bók af bók. Silja Aðalsteinsdóttir sá um útgáfuna. Útg. Mál og menning, Reykjavík.

Slitur úr íslenskri bókmenntasögu 1550-1918 eftir Viðar Hreinsson. Útg. IÐNÚ, Reykjavík.

Ljóð frá 20. öld. Fjölrit sem verður selt í bóksölu Verzlunarskóla Íslands. Frásagnarlist fyrri alda eftir Heimi Pálsson. Útg. Mál og menning /Forlagið, Reykjavík.

Sjálfstætt fólk eftir Halldór Kiljan Laxness. Útg. Vaka-Helgafell, Reykjavík. Valbækur. Nánar síðar.

ÍSL411

Markmið

Nemendur fá þjálfun í að skrifa góða grein, þar sem unnið er samkvæmt ferliritun. Þeir skrifa einnig rannsóknarritgerð sem á að nýtast þeim sem undirbúningur fyrir háskólanám.

Kennslugögn

Hágnýt skrif eftir Gísla Skúlason. Útg. Vaka - Helgafell, Reykjavík

Námsmat

Rannsóknarritgerð: 50%

Önnur verkefni og ritgerðir: 50%

Latína

Latína og málvísindi eru kennd fjóra tíma á viku í máladeild, 5. og 6. bekk. Markmiðið með kennslunni má segja að sé það að:

- nemendur öðlist nokkra þekkingu á latneskri tungu og heimi málvísinda með undirbúning framhaldsnáms í tungumálum og almennt menntunargildi í huga.

Ljóst er að þekking á latínu og málvísindum nýtist vel fólki sem hyggur á nám í tungumálum og í hugvísindum margs konar. Kunnáttu í latínu er einnig krafist í málánámi við háskóla í Þýskalandi, Frakklandi og fleiri Evrópulöndum.

Lokamarkmið

Að nemendur:

- kynnist hinu forna menningarmáli og þeim menningarheimi sem latína var hluti af
- skynji hvernig latínan hefur verið óaðskiljanlegur hluti vestrænnar menningar
- kynnist því hvernig orð og orðstofnar latínu verða þeim til skilningsauka við almennt tungumála- og hugvísindanám
- fái innsýn í uppbyggingu og orðsifjafræði (etymologíu) Vestur-Evrópumála
- kynnist nokkuð samanburðarmálfræði
- fái að kynnast nokkuð upphafi bókmennta í Evrópu
- fái innsýn í hve þýðingarmikil gríska og grískir orðstofnar eru í nútíma Evrópumálum, einkum á sviði vísinda

Kennsluhættir

Á fyrsta ári er megináhersla lögð á að kenna undirstöðuatriði latínu og er það gert með textalestri, fjölmörgum æfingum og heimaverkefnum. Á fyrsta ári er einnig farið skipulega í málvísindi og samanburðarmálfræði. Á seinna ári er lögð megináhersla á aukinn textalestur, tengsl latínu við nýju málin, m.a. ensku og frönsku. Jafnframt er fjallað um gríska orðstofna og tengsl grísku við önnur Evrópumál. Kennslubækur í latínu innihalda margs konar æfingar, sem farið er rækilega yfir en málvísindaþættinum er einkum gerð skil með viðbótarefni og praktískum æfingum undir handleiðslu kennarans. Prófað er reglulega í námsefninu enda námið byggt upp í þrepum þar sem hvert atriði byggir á öðru. Að auki er ýmsum þáttum gerð skil með einstaklingsbundnum æfingum og verkefnum

LAT104

Námslýsing

Lögð er áhersla á framburð og léttan latneskan lestexta samfara æfingum, heimaverkefnum og prófum og stefnt að því að ljúka yfirferð yfir helstu grunnþætti latneskrar málfræði og setningaskipunar. Hafist er handa við málvísindi, svo sem að fara nokkuð í orðsifjafræði og samanburðarmálfræði og nemendum kynntur hinn klassíski heimur með lestri ritverka í íslenskri þýðingu.

Markmið

Að nemendur:

- geti skilið einfaldan latneskan texta og geti þýtt einfaldan íslenskan texta á latínu
- hafi tök á höfuðatriðum latneskrar mál- og setningafræði
- geti beitt latneskum orðstofnum til skilnings þegar þeir fást við texta úr Evrópumálum

- geri sér nokkra grein fyrir áhrifum hins latneska menningarheims

Efnisatriði

Latína: Framburður, setningaskipan, nafnorða- og sagnbeyging: germynd og þolmynd, framsöguháttur og viðtengingarháttur, lýsingarorð, töluorð, atviksorð, aðal- og aukasetningar. Málvísindi: Almennur inngangur að málvísindum, merkingar-, setningar-, ták- og túlkunarfræði, málsaga og málaættir.

Kennslugögn

- kennslubók ætluð framhaldsáfangar; lesbók með æfingum og málfræði og orðasafn.
- kennslubækur í málvísindum og viðbótarefni á blöðum.
- klassískt ritverk í íslenskri þýðingu.
- ýmiss konar viðbótarefni.

Námsmat

Námsmat er tvískipt. Annars vegar er prófseinkunn, þ.e. einkunn á prófi úr námsefni vetrarins að vori. Hins vegar er árseinkunn. Hún er mynduð úr eftirfarandi þáttum: miðsvetrarpróf 35%, skriflegar æfingar yfir veturinn 35% og virkni í tímum og verkefnavinna 30%.

LAT204

Námslýsing

Lögð er áhersla á lestur margs konar latnesks texta og lokið er yfirferð yfir alla höfuðþætti latneskrar málfræði og setningafræði. Leystar eru fjölmargar æfingar, jafnt heima sem í skólanum og skriflegar æfingar eru reglulega. Í náminu er lögð mikil áhersla á orðsifjafræði og tengsl latínu við ensku og önnur Evrópumál. Farið er í sérstakt hefti með latneskum málsháttum og bókmenntasögu og á vormisseri er að auki farið yfir sérstakt hefti í grískum orðstofnum og tengsl þeirra við Evrópumálin og leystar æfingar í því sambandi.

Markmið

Að nemendur:

- geti skilið nokkuð flókinn latneskan texta og geti þýtt almennan íslenskan texta á latínu
- hafi tök á höfuðatriðum latneskrar mál- og setningafræði
- geti beitt latneskum orðstofnum til verulegs skilningsauka þegar þeir fást við texta úr Evrópumálum
- geri sér nokkra grein fyrir grískum orðum og orðstofnun og áhrifum þeirra á málaheim Evrópumanna

Efnisatriði

Latína: aðal- og aukasetningar, viðtengingarháttur í aðal- og aukasetningum, umsagnarígildi, lýsingarhættir og ablativus absolutus, gerundium og gerundivum, einstaka sérkennilegar sagnir, umsagnarígildi og þolmyndarsagnir. Málvísindi: latneskir orðstofnar og tengsl þeirra við ensku, grísk orð og orðstofnar í Evrópumálum, einkum hvað snertir hugvísindi.

Kennslugögn

- kennslubók ætluð framhaldsáfangar; lesbók með æfingum og málfræði og orðasafn.

- framhaldskennslubók í latínu.
- textar í samantekt kennarans.
- tvö hefti í upprunafræði, tekin saman af kennara: latneskir orðstofnar í ensku og grísk orð og orðstofnar í Evrópumálum.

Námsmat

Námsmat er tvískipt. Annars vegar er prófseinkunn, þ.e. einkunn á prófi úr námsefni vetrarins að vori. Hins vegar er árseinkunn. Hún er mynduð úr eftirfarandi þáttum: miðsvestrarpróf 35%, skriflegar æfingar yfir veturinn 35% og virkni í tímum og verkefnavinna 30%.

Lögfræði

Inngangur um helstu grunnatriði lögfræðinnar, fræðikerfi hennar, réttarheimildir o.fl. Umfjöllun um stjórnskipun og stjórnarfar og meðferð mála hjá stjórnssýsluaðilum. Réttarfar. Dómstólaskipanin á Íslandi. Meðferð einkamáls útskýrð og grunnreglur einkamálaréttarfarsins. Farið er í mun á opinberum málum og einkamálum, sönnun rædd. Farið er yfir helstu atriði aðfarargerða–nauðungarsölu og gjaldþrotaskipti. Reglur laga um samningsbundna gerðardóma. Samningaréttur. Gerð er grein fyrir reglum um réttshæfi og gerhæfi. Farið er yfir stofnun löggerninga, umboð og milligöngu við samningsgerð. Umfjöllun um ógilda löggerninga. Kröfuréttur. Farið er yfir helstu meginreglur kröfuréttarins, þ.e. örlög löggerninga. Sérstök umfjöllun um viðskiptabréfskröfur, veðrétt og reglur um ábyrgð á fjárskuldbindingum 3ja manns. Réttarreglur um lausafjárkaup og fasteignaviðskipti. Rekstrarform fyrirtækja, þ.e. félagaréttur, með megináherslu á ábyrgð félagsmanna í hinum mismunandi félagaförum. Umfjöllun um ýmsar reglur viðskiptalífsins, verslunaratvinnu, viðskiptahætti (samkeppnisreglur o.s.frv.), bókhald og skatta. Vátryggingar og önnur bótaúrræði. Ísland og Evrópa. Stutt umfjöllun um sifjarétt.

LÖG103

Námslýsing

Hlutverk lögfræðinnar er að lýsa gildandi réttarreglum á hverjum tíma, þ.e. lýsa þeim leikreglum sem gilda í samfélaginu. Lögfræðin er mjög víðfeðm fræðigrein og er því, eins og margar aðrar vísindagreinar, bálkuð niður í minni greinar.

Inngangur um helstu grunnatriði lögfræðinnar, fræðikerfi hennar, réttarheimildir o.fl. Umfjöllun um stjórnskipun og stjórnarfar og meðferð mála hjá stjórnssýsluaðilum. Réttarfar. Dómstólaskipanin á Íslandi. Meðferð einkamáls útskýrð og grunnreglur einkamálaréttarfarsins. Farið er í mun á opinberum málum og einkamálum, sönnun rædd. Farið er yfir helstu atriði aðfarargerða–nauðungarsölu og gjaldþrotaskipti. Reglur laga um samningsbundna gerðardóma. Samningaréttur. Gerð er grein fyrir reglum um réttshæfi og gerhæfi. Farið er yfir stofnun löggerninga, umboð og milligöngu við samningsgerð. Umfjöllun um ógilda löggerninga. Kröfuréttur. Farið er yfir helstu meginreglur kröfuréttarins, þ.e. örlög löggerninga. Sérstök umfjöllun um viðskiptabréfskröfur, veðrétt og reglur um ábyrgð á fjárskuldbindingum 3ja manns. Réttarreglur um lausafjárkaup og fasteignaviðskipti. Rekstrarform fyrirtækja, þ.e. félagaréttur, með megináherslu á ábyrgð félagsmanna í hinum mismunandi félagaförum. Umfjöllun um ýmsar reglur viðskiptalífsins, verslunaratvinnu, viðskiptahætti (samkeppnisreglur o.s.frv.), bókhald og skatta. Vátryggingar og önnur bótaúrræði. Ísland og Evrópa. Stutt umfjöllun um sifjarétt.

Markmið

Að nemendur:

- fái innsýn í réttarreglurnar og geri sér grein fyrir hvernig þær verka á samskipti manna
- öðlist almenna fræðslu um íslenska lögskipan

Kennsluhættir

Kennsla fer fram með fyrirlestrum kennara, umræðum, ýmiss konar verkefnavinnu, m.a. þar sem nemendur vinna saman í hópum. Heimsóknir í Alþingi o.fl. Gestafyrirlesarar. Uppsetning dómsmáls.

Kennslugögn

Kennslubækur, greinar úr tímaritum og dagblöðum, myndbönd og fleira. Inngangur að lögfræði eftir Sigríði Logadóttur og Astu Magnúsdóttur.

Námsmat

Árseinkunn:
Mæting 10%
Jólapróf 25%
Skyndipróf, verkefni og æfingar 30%
Ástundun og virkni 35%.

Vorpróf:
Skriflegt próf 100%. Prófað úr námsefni vetrarins.

LÖG114

Námslýsing

Þessi valgrein er fyrir þá nemendur sem ekki hafa haft lögfræði áður, þ.e. fyrir alla aðra en nemendur í alþjóða- og viðskiptadeild.

Hlutverk lögfræðinnar er að lýsa gildandi réttarreglum á hverjum tíma, þ.e. lýsa þeim leikreglum sem gilda í samfélaginu. Lögfræðin er mjög víðfeðm fræðigrein og er því, eins og margar aðrar vísindagreinar, bálkuð niður í minni greinar.

Inngangur um helstu grunnatriði lögfræðinnar, fræðikerfi hennar, réttarheimildir o.fl. Umfjöllun um stjórnskipun og stjórnarfar og meðferð mála hjá stjórnsvæðilum. Réttarfar. Dómstólaskipanin á Íslandi. Meðferð einkamáls útskýrð og grunnreglur einkamálaréttarfarsins. Farið er í mun á opinberum málum og einkamálum, sönnun rædd. Farið er yfir helstu atriði aðfarargerða–nauðungarsölu og gjaldprotaskipti. Reglur laga um samningsbundna gerðardóma.

Samningaréttur. Gerð er grein fyrir reglum um rétthæfi og gerhæfi. Farið er yfir stofnun löggerninga, umboð og milligöngu við samningsgerð. Umfjöllun um ógilda löggerninga.

Kröfuréttur. Farið er yfir helstu meginreglur kröfuréttarins, þ.e. örlög löggerninga. Sérstök umfjöllun um viðskiptabréfskröfur, veðrétt og reglur um ábyrgð á fjárskuldbindingum 3ja manns.

Réttarreglur um lausafjárkaup og fasteignaviðskipti.

Rekstrarform fyrirtækja, þ.e. félagaréttur, með megináherslu á ábyrgð félagsmanna í hinum mismunandi féлагаformum.

Umfjöllun um ýmsar reglur viðskiptalífsins, verslunaratvinnu, viðskiptahætti (samkeppnisreglur o.s.frv.), bókhald og skatta.

Vátryggingar og önnur bótaúrræði. Ísland og Evrópa. Stutt umfjöllun um sifjarétt.

Markmið

Að nemendur:

- fái innsýn í réttarreglurnar og geri sér grein fyrir hvernig þær verka á samskipti manna
- öðlist almenna fræðslu um íslenska lögskipan
- fái innsýn í alþjóðareglur

Kennsluhættir

Kennsla fer fram með fyrirlestrum kennara, umræðum, ýmiss konar verkefnavinu, m.a. þar sem nemendur vinna saman í hópum. Heimsóknir í Alþingi o.fl. Gestafyrirlesarar. Uppsetning dómsmáls.

Kennslugögn

Kennslubækur, greinar úr tímaritum og dagblöðum, myndbönd og fleira. Inngangur að lögfræði eftir Sigríði Logadóttur og Ástu Magnúsdóttur. Lesheftið Alþjóðalögfræði eftir Sveinbjörgu Birnu Sveinbjörnsdóttur og Þuríði Jónsdóttur.

Námsmat

Árseinkunn:

Mæting 10%

Jólapróf 25%

Skyndipróf, verkefni og æfingar 30%

Ástundun og virkni 35%

Vorpróf:

Skriflegt próf 100%. Prófað úr námsefni vetrarins.

Raungreinar

Þær raungreinar, sem kenndar eru við Verzlunarskólann, eru: eðlisfræði, efnafræði, líffræði og jarðfræði. Samkvæmt nýrri aðalnámsskrá fyrir framhaldsskóla ber skólum að kenna náttúruvísindi, en hér er um að ræða samtals 9 einingar (þrjá þriggja eininga áfangar) þar sem fjallað er um samspil manns og náttúru út frá sjónarhóli hinna ýmsu raungreina. Fyrir utan náttúrufræðideildina eru náttúruvísindin kennd á tveimur árum, samtals 9 einingar, í greinum sem hér á eftir eru annars vegar kallaðar líffræði og hins vegar náttúrufræði. Í náttúrufræðideild eru náttúruvísindin partur af líffræði, efnafræði eðlisfræði og jarðfræðinámi. Þetta kemur fram í lýsingum á þessum greinum hér á eftir.

Markmiðið með kennslu í raungreinum eru breytileg eftir deildum. Hins vegar má segja að sameiginlegt meginmarkmið sé:

að veita nemendum fræðilegan grunn þannig að þeir verði færir um að taka virkan þátt í nútímasamfélagi.

Eðlisfræði

EÐL107

Markmið

Nemendur öðlist færni í grunnlögmálum eðlisfræðinnar og geti beitt þeim til að leysa einföld viðfangsefni. Í 5. bekk er farið í hreyfilýsingu, aflfræði og orkuvarðveislu, varmafræði, þrýsting, rafmagnsfræði, bylgjufræði, optík og kasthreyfingu. Nemendur fá tilfinningu fyrir því að til séu náttúrulögmál sem byggja á stærðfræðilegri lýsingu þess veruleika sem við hrærumst í dags daglega og að hægt sé að nota þessi lögmál til að skilja hegðun efnisheimsins.

Efnisatriði

Hreyfilýsing: Hraði, hröðun og tími, hreyfing hluta með jöfnum hraða, hreyfing með jafnri hröðun, fallhreyfing. Hraða-tíma-gröf, meðalhraði og augnablikshraði.

-- Aflfræði: Lögmál Newtons og beiting þeirra á einföld kerfi, kraftur og massi, núningskraftar, fjaðurkraftar. Skáfletir, trissukerfi og samlagning krafta; kraftar í jafnvægi.

-- Orka og varðveisla hennar: Hreyfiorka og stöðuorka, vélræn orka, varðveisla orkunnar, vinna, samband vinnu og orku. Afl.

-- Varmafræði: Varmaorka, eðlisvarmi, fyrsta lögmál varmafræðinnar. Samband varma og hitastigs, samband hitastigs og hreyfiorku sameinda.

-- Þrýstingur: Skilgreining þrýstings, mælieiningar þrýstings, gaslögmálin.

-- Rafmagnsfræði: Rafhleðsla, lögmál Coulombs, rafsvið og rafkraftar, hreyfing hleðslna í rafsviði. Spenna, straumur og viðnám, rafstraumur og rafhleðsla, lögmál Ohms og einfaldar rafrásir, raforka og raf afl.

-- Bylgjufræði: Bylgjuhreyfing, endurkast, brot, lögmál Snells, samliðun. Hljóð, staðbylgjur, hljóðfæri. Hljóðstyrkur og skynstyrkur.

-- Optík (ljósgeislafræði): Þunnar linsur, linsujafnan. Rúnmynd og sýndarmynd, stækkun. Smásjá og sjónauki.

Verklegar æfingar tengjast námsefninu og eru eftirfarandi:

- Fallhröðun í lóðréttu falli
- Hröðun á skáfleti
- Hröðun og 2. lögmál Newtons
- Rafhitun málm
- Spennuorka og hreyfiorka
- Lögmál Ohms
- Kortlagning rafsviðs

- Linsur
- Litróf
- Ljósbrott

Kennsluhættir

Fyrirlestrar og dæmatímar eru 6 í viku, en verklegar æfingar eru 2. hverja viku, 2 tímar í senn. Fimm skyndipróf eru yfir veturinn og er einkunn fyrir skriflegar æfingar (30% árseinkunnar) metin út frá fjórum bestu skyndiprófunum.

Kennslugögn

Ekki er fylgt ákveðinni kennslubók en nemendum er til hliðsjónar bent á University Physics eftir Harris Benson.

Námsmat

Lokaeinkunn er meðaltal árseinkunnar og vorprófseinkunnar.

Árseinkunn er metin út frá eftirfarandi þáttum:

- 30% tímapróf vetrarins
- 20% jólapróf
- 20% verklegar æfingar, verkbók
- 20% ástundun og virkni
- 10% mæting

EÐL207

Markmið

Nemendur öðlist færni í grunnlögmálum eðlisfræðinnar og geti beitt þeim til að leysa einföld viðfangsefni. Í 6. bekk er haldið áfram með stærðfræðilega lýsingu efnisheimsins og aðferðum örsmæðarreiknings (diffurun og heildun) beitt eftir þörfum. Farið er í flókari tegundir hreyfingar á borð við skriðþunga, hringhreyfingu, sveifluhreyfingu og snúning, auk þess sem nokkur grundvallarlögmál náttúrunnar eru tekin til skoðunar, t.a.m. þyngdarlögmálið, afstæðiskenning, kjarneðlisfræði og rafsegulfræði.

Efnisatriði

- Skriðþungi og varðveisla hans, samband atlags og skriðþunga, 2. lögmál Newtons á almennu formi, eldflaugajafnan
- Sveifluhreyfing, diffurvensl hraða og hröðunar, sveiflujafnan, spennuorka.
- Hringhreyfing, miðsóknarkraftur
- Þyngdarkraftur, stöðuorka í þyngdarsviði
- Kraftvægi, vogarstangir
- Snúningur stjarnhluta, hornhraði og hornhröðun, hverfiþungi og varðveisla hans
- Segulsvið, Lorentzkrafturinn, lögmál Biot-Savarts, lögmál Ampéres, spanlögmál Faradays, lögmál Lenz. Hreyfing agna í segulsviði.
- Jöfnur Maxwells, rafsegulbylgjur, Poyntingvigur. Skautun ljóss.
- Þéttar, riðstraumsrásir. Upphleðsla og afhleðsla þétta. Spólur. Samviðnám.
- Afstæðiskenning, afstæði hraða, tíma og lengdar, Lorentzjöfnur. Orka og skriðþungi í afstæðiskenningu.
- Kjarneðlisfræði og geislavirkni
- Inngangur að skammtafræði

Verklegar æfingar tengjast námsefninu og eru eftirfarandi:

- Varðveisla skriðþunga í árekstri
- Sveifla massa í gormi
- Mæling á stóra G með Cavendish-vog

- Hverfipungi og hverfitregða
- Lögmál Coulombs
- Segulsvið um vír
- Straumvog Ampéres
- Upphleðsla og afhleðsla þéttis
- Mæling ljóshraðans með aðferð Foucaults
- Geislavirkni og ísog geislunar

Kennsluhættir

Fyrirlestrar og dæmatímar eru 6 í viku, en verklegar æfingar eru 2. hverja viku, 2 tímar í senn. Fimm skyndipróf eru yfir veturinn og er einkunn fyrir skriflegar æfingar (30% árseinkunnar) metin út frá fjórum bestu skyndiprófunum.

Kennslugögn

Ekki er fylgt ákveðinni kennslubók en nemendum er til hliðsjónar bent á University Physics eftir Harris Benson.

Námsmat

Lokaeinkunn er meðaltal árseinkunnar og vorprófseinkunnar.

Árseinkunn er metin út frá eftirfarandi þáttum:

30% tímapróf vetrarins

20% jólapróf

20% verklegar æfingar, verkbók

20% ástundun og virkni

10% mæting

Efnafræði

EFN105

Námslýsing

Í 5. bekk er fyrir áramót farið í grundvallaratriði efnafræðinnar fyrir áramót, svo sem lotukerfið, atóm, efnasambönd og helstu gerðir efnahvarfa. Einnig er nemendum veitt þjálfun í grundvallarreikniaðferðum sem notaðar eru í efnafræðinni. Eftir áramót er fjallað um sérhæfðari efni, svo sem eðlislögmál lofts, efnaorku, hraða efnahvarfa, grundvallaratriði skammtafræði og þrívíddarlögun sameinda.

Markmið

Meginmarkmið áfangans er að veita góða undirstöðuþekkingu í almennri efnafræði og búa nemendur undir nám í raungreinum á háskólastigi

Efnisatriði

Frumefnin, lotukerfið, atómið, málmar, málmleysingar og eðallofttegundir, atómmassi, mól og mólmassi.

Efnatengi: sameindatengi, jónatengi og málmtengi, eðallofttegundir, gildisrafeindir og átturegla.

Efnahvörf, stilling efnajafna, flokkar efnahvarfa.

Útreikningar byggðir á efnahvörfum, vatn og vatnslausnir, felling og massamælingar, sýru-basa titrun.

Efni í loftam: loftþrýstingur, eðlislögmál lofts, ástandsjafrna lofts, efnahvörf og rúmmál lofttegunda.

Efnaorka: inn- og útvermin efnahvörf, varmamælingar, varmajöfnur,

myndunarvarmi, ritun varmajafna, vötnunarorka.

Hraði efnahvarfa: árekstrakenningin, mælingar á hraða efnahvarfa, virkjunarorka, gangur efnahvarfa, hvatar.

Atóm og skammtafræði: litróf, rafsegulbylgjur, orkuskammtar og ljóseindir.

Línulitróf, orkuþrep atóma, skammtatölur, lögun og lega svigrúma.

Lotubundnir eiginleikar frumefna: lotubundin rafeindaskipan, svigrúmahýsing, regla Hunds, rafeindaskipan jóna, lotubundin stærð atóma og jónunarorka, rafeindafíkn.

Lögun sameinda, svigrúmablöndun, rafdrægni, skautun sameinda, blönduð einkenni tengja.

Kennsluhættir

Hefðbundin kennsla fer fram í kennslutímum, þar sem hvatt er til umræðu og fyrirspurna eftir því sem tilefni gefast til. Mikil áhersla er lögð á dæmareikning. Auk þessar eru verklegar æfingar í raungreinastofu aðra hvora viku. Í raungreinastofu er tölvubúnaður sem gerir nemendum kleift að hefja skýrslugerð og útreikninga jafnframt tilrauninni. Lögð er áhersla á að nemendur noti tölvuforrit (t.d. Excel) við úrvinnslu niðurstaðna. Nemendum er ætlað að tileinka sér og öðlast skilning á efni kennslutexta og viðbótarefni sem fram kemur í kennslustundum. Einnig eiga þeir að ná tökum á skýrslugerðarformi og tölfraðilegri úrvinnslu gagna í verklegum tilraunum.

Kennslugögn

General Chemistry eftir Raymond Chang

Námsmat

Lokaeinkunn í efn 104 er meðaltal árseinkunnar og vorprófseinkunnar. Árseinkunn er metin út frá frammistöðu í prófum, heimavinnu, virkni og mætingu í þessum hlutföllum:

Skriflegar æfingar 30%

Miðsvetrarpróf 20%

Mæting 10%

Ástundun og virkni 20%

Heimaverkefni, skýrslur o.fl. 20%

EFN204

Námslýsing

Í 6. bekk er fjallað ítarlegar um ýmis efni sem tæpt er á í 5. bekk, svo sem sölt í vatnslausnum og sýrur og basa. Einnig eru tekin fyrir afmörkuð efni, svo sem lífræn efni, rafefnafræði og efnisfræði málmleysingja.

Markmið

Meginmarkmið áfangans er að veita góða undirstöðuþekkingu í almennri efnafræði og búa nemendur undir nám í raungreinum á háskólastigi

Efnisatriði

Vökvar og föst efni: jónaefni og málmar, bræðslumark og suðumark sameinda, vetnistengi og van der Waalstengi, yfirborðsspenna og seigja vökva, eiginleikar vatns, föst efni (jóna-, sameinda- og málmkristallar, stórsameindir og myndlaus efni) og hamskipti.

Lífræn efni: virkir hópar, IUPAC-nafngiftakerfið, kolvetni, alkóhól, aldehyð og keton, karboxylsýrur, esterar, cis- trans- og byggingarísómerur, efnahvörf lífrænna efna Efnajafnvægi: jafnvægisstaða, jafnvægislögmálið, jafnvægisfasti, lofttegundir og

blönduð kerfi, þættir sem hafa áhrif á jafnvægi.

Sölt í vatnslausn, leysni og leysnimargfeldi, áhrif sameiginlegra jóna á leysni, botnfallsreikningar.

Sýrur og basar, sjálfsjónun vatns, jafnvægisfastinn Kv, rammar og daufar sýrur, rammir og daufir basar, pH, fjölróteindasýrur, dúalausnir (bufferar).

Oxun og afoxun, oxunartölur, stilling oxunar-afoxunarjafna.

Rafefnafræði: raflausnir, rafhlöður, spennuröð, rafgreining, staðalspenna.

Efnisfræði málmleysingja: eiginleikar málmleysingja eftir flokkum; efnahvörf málmleysingja innbyrðis og við mála.

Kennsluhættir

Hefðbundin kennsla fer fram í kennslutímum, þar sem hvatt er til umræðu og fyrirspurna eftir því sem tilefni gefast til. Mikil áhersla er lögð á dæmareikning. Auk þessar eru verklegar æfingar í raungreinastofu aðra hvora viku. Í raungreinastofu er tölvubúnaður sem gerir nemendum kleift að hefja skýrslugerð og útreikninga jafnframt tilrauninni. Lögð er áhersla á að nemendur noti tölvuforrit (t.d. Excel) við úrvinnslu niðurstaðna. Nemendum er ætlað að tileinka sér og öðlast skilning á efni kennslutexta og viðbótarefni sem fram kemur í kennslustundum. Einnig eiga þeir að ná tökum á skýrslugerðarformi og tölfraðilegri úrvinnslu gagna í verklegum tilraunum. Nemendur halda einn fyrirlestur um efni, sem þeim er úthlutað, á vorönn.

Kennslugögn

Essential Chemistry eftir Raymond Chang

Námsmat

Lokaeinkunn í efn 104 er meðaltal árseinkunnar og vorprófseinkunnar. Árseinkunn er metin út frá frammistöðu í prófum, heimavinnu, virkni og mætingu í þessum hlutföllum:

Skriflegar æfingar 30%

Miðsvetrarpróf 20%

Mæting 10%

Ástundun og virkni 20%

Heimaverkefni, skýrslur o.fl. 20%

Jarðfræði

JAR103

Námslýsing

Jarðfræði er fræðigrein sem tilheyrir náttúruvísindum. Hún fjallar um hinn lífvana heim jarðarinnar. Vettvangur jarðfræðinnar er jarðskorpan en viðfangsefnið eru tvíþætt og skiptist því jarðfræðin í tvær megingreinar: annars vegar hin innrænu og útrænu öfl og hins vegar jarðsöguna. Fjallað verður um helstu þætti þessara tveggja megingreina.

Innrænu öflin taka á innri gerð jarðar, landreki og flekum jarðskorpunnar, jarðskjálftum, eldsumbrotum, jarðhita, möttulstrókum og heitum reitum.

Bergtegundir jarðskorpunnar og hringrás efnis fellur einnig undir þessa umfjöllun.

Útrænu öflin fjalla um landmótun af völdum veðrunar, vatns og hafs. Þau fjalla einnig um loftþjúpinn og áhrif veðurfarsbreytinga á jarðskorpuna.

Jarðsagan rekur í tímaröð atburði og breytingar sem orðið hafa á jörðinni, jafnt af völdum innrænna sem útrænna afla, svo og sögu lífveranna. Kynntar verða kenningar um uppruna jarðar, tímatal jarðar og helstu megineinkenni hvers tímabils.

Sérstök áhersla verður lögð á jarðsögu Íslands, aldur landsins og myndun þess.

Breytingar á loftslagi, sjávarstöðu, dýralífi og gróðurfari hér á landi fær sérstaka umfjöllun með tilvísun í landafræði landsins.

Markmið

Meginmarkmið áfangans er að nemendur geri sér grein fyrir umfangi jarðfræðinnar sem fræðigreinar.

- að nemendur skilji og viti hvenær jörðin varð til, hvernig hún myndaðist, þekki innri lagskiptingu hennar og efnasamsetningu
- að nemendur þekki helstu steintegundir og bergtegundir jarðar
- að nemendur kunni flokkun helstu eldstöðva hér á landi og erlendis og geti gert greinarmun á þeim
- að nemendur viti hvernig lofthjúpur og vatnshjúpur vinna saman og geti rakið hringrás vatns í náttúrunni
- að nemendur kunni skil á háhita- og lághitasvæðum, þekki muninn þar á og átti sig á hagnýtingu jarðvarmans fyrir þjóð eins og Íslendinga
- að nemendur viti hvernig orkugjafar á borð við kol, olíu og geislavirk efni myndast í náttúrunni og kunni skil á hvernig maðurinn hefur nýtt sér þessi efni
- að nemendur geti unnið verkefni um mismunandi jarðfræðifyribæri og metið það út frá jarðfræðilegum og umhverfisfræðilegum forsendum
- að nemendur þekki helstu gerðir nýtanlegra jarðefna hérlendis
- að nemendur viti hvað umhverfismat er og hvaða hlutverki það gegnir við mannvirkjagerð
- að nemendur skilji hugtökin jarðskjálftar og brotahreyfingar, átti sig á mikilvægi þess að geta spáð fyrir um náttúruhamfarir og tengsl þessara hugtaka fyrir tilvist mannsins
- að nemendur þekki landrekskenninguna og þau fyrirbæri sem henni tengjast, svo sem fellingafjöll, myndbreytt berg, djúpsjávarrennur, sigdali, misgengi, möttulstróka og heita reiti
- að nemendur skilji áhrif loftslags á landmótun og átti sig vel á hugtakinu veðrun
- að nemendur þekki vel áhrif sjávar á landmótun jarðar
- að nemendur þekki kenningar um uppruna og aldur jarðar auk tímatala jarðsögunnar
- að nemendur þekki helstu einkenni hvers tímabils jarðsögu Íslands og geti rakið í stuttu máli jarðsöguna frá upphafi til dagsins í dag
- að nemendur kunni góð skil á myndun og mótun Íslands, breytingar á gróðurfari, dýralífi og loftslagi og viti hver helstu megin Einkenni landsins hafa verið síðustu 20 milljón árin

Kennsluhættir

Kennslan fer að mestu leyti fram í fyrirlestraformi. Kennslustundir eru þrjár á viku. Vettvangsferð er farin á haustönn um Reykjanesskagann þar sem kynnt er fyrir nemendum þau jarðfræðifyribæri sem koma fyrir í kennslubók. Ber nemendum að skila sérstakri ritgerð um ferðina þar sem fram koma helstu áfangastaðir ferðarinnar og einkenni þeirra. Gildir ritgerð þessi sem hluti af lokaeinkunn nemanda. Á vorönn halda nemendur fyrirlestur í Power Point um ákveðið viðfangsefni jarðfræðinnar. Skyndipróf eru fjögur og skiptast jafnt á haustönn og vorönn.

Kennslugögn

Auk kennslubókar er stuðst við náttúruna sjálfa, steinasafn Verzlunarskóla Íslands, bókasafn og myndbönd. Vísað er á ítarefni í fyrirlesturum. Hver kennslustofa hefur að geyma skjávarpa og fara fyrirlestrar fram með hjálp tölvu. Af þeim sökum er veraldarvefurinn mikið notaður og tengingar frá fyrirlesturum á vefinn eru tíðar.

Bókin Myndun og mótun lands eftir Þorleif Einarsson, er meginlesefni vetrarins. Kaflar bókarinnar eru 24. Til jólaþrófs verða prófaðir fyrstu 11 kaflar bókarinnar. Einnig er stuðst við lesefni frá kennara og hlítarefni af veraldarvefnum.

Líffræði

LÍF104

Námslýsing

Líffræði er aðeins kennd í 6. bekk (fjórar einingar).

Áhersla er lögð á að veita nemendum almenna heildarmynd af ýmsum mikilvægum þáttum sem líffræðin fjallar um, svo sem almenn einkenni lífvera, umhverfisfræði, mannlíkamann, æxlun og erfðir.

Markmið

Markmið áfangans er að veita nemendum þekkingu á lífverum jarðar. Áhersla er lögð á flokkun lífvera, umhverfisfræði, efðir, erfðafnið, lífeðlisfræði mannlíkamans, æxlun og efnasamsetningu lífvera.

Efnisatriði

Almenn einkenni, nafngiftir, flokkun og fjölbreytni lífvera (veirur, bakteríur, frumverur, skordýr, hryggdýr og fræplöntur).

Lífverur og umhverfi þeirra: (fæðutengsl, stofnar, áhrif manna á umhverfi sitt og ástand umhverfismála á Íslandi).

Fruman, lífræn efni, vefir, líffæri, líffærakerfi, næringarforði lífvera og orkuvinnsla. Mannlíkaminn: melting, öndun, blóðrásarkerfi, húðin, lifur, nýru, taugakerfið, sjón, heyrn og beinagrindin.

Æxlun: kyn- og kynlaus æxlun, frumuskipting, æxlunarkerfi manna, kynfrumur.

Erfðir: litningar, gen, meginlögmál erfðafræðinnar, erfðir manna.

Kjarnsýrur og prótín, eftirmyndun DKS, prótínmyndun, erfðatækni og siðferðisleg vandamál.

Kennsluhættir

Hefðbundin kennsla fer fram í kennslutímum með fyrirlestrum, þar sem hvatt er til umræðu og fyrirspurna eftir því sem tilefni gefast til. Helstu hjálpartæki eru myndglæsur, myndbönd, líkön og litskyggnur. Auk þessa eru verklegar æfingar í raungreinastofu aðra hvora viku. Í raungreinastofu er tölvubúnaður sem gerir nemendum kleift að hefja skýrslugerð og útreikninga jafnframt tilrauninni. Lögð er áhersla á að nemendur noti tölvuforrit (t.d. Excel) við úrvinnslu niðurstaðna. Nemendum er ætlað að tileinka sér og öðlast skilning á efni kennslutexta og viðbótarefni sem fram kemur í kennslustundum. Einnig eiga þeir að ná tókum á skýrslugerðarformi og tölfræðilegri úrvinnslu gagna í verklegum tilraunum. Vettvangsferð er farin einu sinni.

Kennslugögn

Líffræði eftir Örnólf Thorlacius. Verklegar æfingar á skólaneti. Önnur gögn á skólaneti.

Námsmat

Lokaeinkunn í líffræði er meðaltal árseinkunnar og vorprófseinkunnar. Árseinkunn er metin út frá frammistöðu í prófum, heimavinnu, virkni og mætingu í þessum hlutföllum:

Striflegar æfingar 30%

Miðsvetrarpróf 20%

Mæting 10%

Ástundun og virkni 20%

Skýrslur, fyrirlestrar o.fl. 20%

LÍF115

Námslýsing

Megináhersla er lögð á flokkun og einkenni lífvera, lífeðlisfræði dýra og plantna, gerð og starfsemi frumna, æxlun, erfðir, erfðaefnið og vistfræði. Einnig er fjallað um vísindalega aðferð, þróun (m.a. þróun mannsins) og líftækni. Þá eru rifjuð upp meginatriði lífrænnar efnafræði.

Markmið

Meginmarkmið áfangans er að veita heildarmynd af lífheimi jarðar. Áhersla er lögð á lífeðlisfræði, æxlun, erfðir, vistfræði, þróun, líftækni og lífræna efnafræði.

Efnisatriði

Almenn einkenni, nafngiftir og flokkun lífvera. Vísindaleg aðferð. Lífræn efnasambönd, lífefnafræði og efnaskipti. Fruman, flæði, osmósa og virkur flutningur. Lífeðlisfræði plantna. Lífeðlisfræði spendýra (megináhersla á manninn): melting, lifur, blóðrásarkerfi og sogæðar, ónæmiskerfi, öndun, þveiti, nýru, taugakerfið, taugaboð og hormón, beinagrind, vöðvar, augað og eyrað. Æxlun, mítósa, meiósa, kynfrumur og fósturþroski, kynlíf og kynsjúkdómar. Erfðafræði, litningar og gen, kjarnsýrur og prótínmyndun. Líftækni, erfðatækni. Þróun (breytileiki, stökkbreytingar, þróunarkenningin, vísbendingar um þróun, þróunarsagan), þróun mannsins. Veirur, bakteríur (gerlar), sveppir og hryggdýr. Almenn vistfræði, framvinda, mengun, samspil manns og náttúru, sjálfbær þróun. Vistkerfi á Íslandi, íslenskir dýrastofnar.

Kennsluhættir

Hefðbundin kennsla fer fram í kennslutímum með fyrirlestrum, þar sem hvatt er til umræðu og fyrirspurna eftir því sem tilefni gefast til. Helstu hjálpartæki eru myndglæsur, myndbönd, líkön og litskyggjur. Auk þessa eru verklegar æfingar í raungreinastofu aðra hvora viku. Í raungreinastofu er tölvubúnaður sem gerir nemendum kleift að hefja skýrslugerð og útreikninga jafnframt tilrauninni. Lögð er áhersla á að nemendur noti tölvuforrit (t.d. Excel) við úrvinnslu niðurstaðna. Nemendum er ætlað að tileinka sér og öðlast skilning á efni kennslutexta og viðbótarefni sem fram kemur í kennslustundum. Einnig eiga þeir að ná tókum á skýrslugerðarformi og tölfræðilegri úrvinnslu gagna í verklegum tilraunum. Þá halda nemendur einn fyrirlestur á vorönn. Vettvangsferð er farin einu sinni.

Kennslugögn

Inquiry into Life eftir Sylvia Mader. Verklegar æfingar á skólaneti. Önnur gögn á skólaneti.

Námsmat

Lokaeinkunn í líffræði er meðaltal árseinkunnar og vorprófseinkunnar. Árseinkunn er metin út frá frammistöðu í prófum, heimavinnu, virkni og mætingu í þessum hlutföllum:

Skriflegar æfingar 30%

Miðsvetrarpróf 20%

Mæting 10%

Ástundun og virkni 20%

Skýrslur, fyrirlestrar o.fl. 20%

Náttúruvísindi

NÁT113

Námslýsing

Nát113 er kennd í 3. bekk (á 1. ári). Fyrir áramót er fjallað um kortagerð, stjörnufræði, jarðsögu, innræn öfl og innri gerð jarðar. Eftir áramót er fjallað um landrekskenninguna, útræn öfl, jarðefni, vatnsorku og jarðvarma á Íslandi.

Markmið

Meginmarkmið áfangans er:

- að nemendur fái heildarsýn yfir hin helstu svið náttúruvísinda, svo sem kortagerð, stjörnufræði, útræn- og innræn öfl sem móta jarðskorpuna, haffræði, veðurfræði og hagnýta jarðefna- og jarðeðlisfræði.
- að nemendur kynnist hugmyndum náttúruvísinda, aðferðafræði náttúrufræðinga og umhverfissiðfræðinni eins og hún er kynnt í dag.
- að nemendur fái innsýn í grundvallaratriði kortagerðar og teiknun þversniða.
- að nemendur kynnist helstu atriðum í stjörnufræði og þeim plánetum sem finnast í sólkerfi okkar.
- að nemendur viti gróflega hver uppruni og aldur jarðar er – þekki hinar helstu jarðsögulegu breytingar sem átt hafa sér stað auk þess sem þeir skilji lagskiptingu jarðar til hlítar.
- að nemendur þekki innrænu öflin og kannist við hugtökin: heitir reitir, flekarek, flekaskil, og uppruna jarðvarmans.
- að nemendur viti hverjir eru helstu orkugjafar heimsins – uppruni – nýting – gróðurhúsaáhrif – ósoneyðing og förgun úrgangs (kjarnorka).
- að nemendur þekki útrænu öflin, hringrás vatnsins og myndun og áhrif grunnvatns á jarðskorpuna.
- að nemendur átti sig á mismunandi gæðum jarðefna og rannsóknum á því sviði.
- að nemendur skilji vel nýtingu jarðefna fyrr á öldum. Þekki vel hagnýt jarðefni í dag. Hvernig efnistaka og friðlýst svæði eru skipulögð og notkun jarðefna til mannvirkjagerðar.
- að nemendur kunni skil á veðurfarslegum og landfræðilegum forsendum vatnsaflsvirkjana, eftirspurn, verðlagningu og hagkvæmni.
- að nemendur kunni skil á hugtökunum stíflur, miðlunarlón, veitur og rennslismælingar.
- að nemendur skilji hvað felst í mati á umhverfisáhrifum. Umhverfisáhrif vatnsaflsvirkjana, flutningskerfi raforkunnar og sjónræn áhrif virkjana.

Efnisatriði

Kort og kortagerð, Sólkerfið og alheimurinn, innræn öfl, innri gerð jarðar, jarðskorpuflekar, landrek, bergtegundir, Ísland og landrekið, útræn öfl, jarðsagan, hagnýt jarðefni á Íslandi, vatnorka og jarðvarmi.

Kennsluhættir

Kennslan fer að mestu leyti fram í fyrirlestraformi. Kennslustundir eru þrjár á viku. Tekið er júlapróf og vorpróf og að auki eru fjögur skyndipróf lögð fyrir nemendur á skólaárinu. Nemendur vinna verkefni úr hverjum kafla og skila til kennara. Einkunnir eru gefnar fyrir þá vinnu. Umræður og vinna á verkefnum í tímum er einnig stór þáttur í kennslunni. Kennslan er mjög þemabundin og nálgun á viðfangsefninu tengist manningum og gjörðum hans.

Kennslugögn

Auk kennslubókar er stuðst við ítarefni sem kennari útvegar nemendum. Nauðsynlegt er að nemendur hafi aðgang að kortabók og tölvu. Bókasafn Verzlunarskóla Íslands er opið nemendum þar sem góður aðgangur er að myndböndum og öðru efni sem tengist faginu. Nemendum er bent á að skoða þetta námsefni.

Námsmat

Lokaeinkunn í Nátt 113 er meðaltal árseinkunnar og vorprófseinkunnar. Árseinkunn er metin út frá frammistöðu í prófum, heimavinnu, virkni og mætingu í þessum hlutföllum:

Skriflegar æfingar 30%

Miðsvetrarpróf 20%

Mæting 10%

Ástundun og virkni 20%

Heimaverkefni og skyndipróf 20%

NÁTT123

Námslýsing

Eðlis- og efnafræði er kennd í 5. bekk (3 einingar). Fyrir áramót er fjallað um mælistærðir og grundvallatriði afnafræðinnar, svo sem lotukerfið, atómið, efnasambönd og efnahvörf; einnig hraða og hröðun í aflfræðinni. Eftir áramót er fjallað um krafthugtakið, hringrás vatns og andrúmsloftið, orkuframléiðslu, vistvæna orkugjafa, kjarnorku og rafsegulbylgjur.

Markmið

Meginmarkmið áfangans Nátt123 er að veita heildarmynd af efnisheiminum almennt og þeim hluta umhverfisins sem er umfjöllunarefni eðlis- og efnafræði. Nemendur eiga að

- kunna skil á grunnhugmyndum eðlis- og efnafræði
- þekkja þróun atómkennningarinnar, frumefni, atóm og uppbyggingu lotukerfisins, skilja formúlur efnasambanda, efnajöfnur og mælikvarða á efnismagn: formúlumassa, mól og mólmassa
- kunna skil á hreyfingu eftir beinni línu, hraðahugtakinu, hröðum frjálsum falli, kraftlögmálum Newtons, massa, þyngd, afli, orku, vinnuhugtakinu og núningskröftum
- þekkja hringrás vatns í náttúrunni, vatnsaflavirkjanir og varmaorku hitaveituvatns. Einnig hugtökin varmaorka, eðlisvarmi, fasaskipti og varmaleiðni
- Kunna skil á eiginleikum og samsetningu andrúmsloftsins, loftmengun, gróðurhúsaáhrifum, ósonlaginu, bruna lífræns eldsneytis og vetnis
- þekki rafhlöður og efnarafala, rafgreiningu, vetnisframléiðslu, sólarorku og geti lýst kjarnasamruna og kjarnaklofnun
- Kunni skil á rafsegulbylgjum og samskiptum með þeim

Efnisatriði

Grunneiningar, markverðir stafir og eðlismassi. Saga efnafræðinnar og atómkenningin. Atóm og sameindir, frumefni, lotukerfið, öreindir, samsætur, efnasambönd, efnajöfnur, sameindir, jónir, efnablöndur, efnahvörf, formúlumassi, mól og mólmassi. Lögmál Newtons, hreyfing, hraði, hröðun, hemlunarvegalengd, massi og þyngd, núningskraftur, stöðuorka, hreyfiorka, frjálst fall, vinna og orkulögmálið. Hringrás vatns, varmaorka, eðlisvarmi, fasaskipti, raforkuframléiðsla og orkuflutningur. Lofthjúpurinn, gróðurhúsaáhrif og ósonlagið, jarðeldsneyti,

loftmengun, vistvænir orkugjafar, rafgreining, kjarnorka, efnarafalar og rafhlöður. Sólarorka, vindorka, vetnisframleiðsla, metangas sem eldsneyti. Rafsegulbylgjur.

Kennsluhættir

Hefðbundin kennsla fer fram í kennslutímum, þar sem hvatt er til umræðu og fyrirspurna eftir því sem tilefni gefast til. Auk þessar eru verklegar æfingar í raungreinastofu. Í raungreinastofu er tölvubúnaður sem gerir nemendum kleift að hefja skýrslugerð og útreikninga jafnframt tilrauninni. Lögð er áhersla á að nemendur noti tölvuforrit (t.d. Excel) við úrvinnslu niðurstaðna. Nemendum er ætlað að tileinka sér og öðlast skilning á efni kennslutexta og viðbótarefni sem fram kemur í kennslustundum. Einnig eiga þeir að ná tókum á skýrslugerðarformi og tölfræðilegri úrvinnslu gagna í verklegum tilraunum.

Kennslugögn

Kennslubók: Eðlis- og efnafræði eftir Rúnar S. Þorvaldsson. Auk kennslubókar er stuðst við ítarefni og önnur gögn, t.d. verklýsingar fyrir verklegar æfingar, á skólanetinu.

Námsmat

Lokaeinkunn í eðlis- og efnafræði er meðaltal árseinkunnar og vorprófseinkunnar. Árseinkunn er metin út frá frammistöðu í prófum, heimavinnu, virkni og mætingu, í þessum hlutföllum:

- Áfangapróf (skriflegar æfingar) 30%
- Miðsvetrarpróf 20%
- Mæting 10%
- Ástundun og virkni 20%
- Heimaverkefni, skýrslur, skyndipróf o.fl. 20%

Saga

Saga í Verzlunarskólanum er kennd þrjá tíma á viku í 4., 5. og 6. bekk, í öllum deildum nema stærðfræðideild og upplýsinga- og tölvudeild. Í síðartöldu deildunum er hún kennd í 4. og 5. bekk í stærðfræðideild en í 5. og 6. bekk í tölvu- og upplýsingadeild; þrjá tíma í viku hjá báðum.

Í samræmi við nýja námskrá er nú í öllum deildum kennd mannkynssaga og Íslandssaga í einu lagi. Byrjað er við uppruna mannsins og síðan raktar helstu breytingar sem verða á vegferð hans að því er varðar menningu, stjórnmal, efnahag og daglegt líf. Saga Íslands kemur inn sem hluti þeirrar sögu. Farið er yfir sömu tímabil í stærðfræðideild og tölvu- og upplýsingadeild eins og í hinum deildunum en yfirferð er hraðari og stórstígari á tveimur árum í stað þriggja í þeim fyrrnefndu. Í 6. bekk í ár, sem áður hafði tekið Íslandssögu í 4. bekk skv. eldri námskrá, er haldið áfram með mannkynssögu, þ.e. seinni hluta 18. aldar og 19. og 20. öldina. Stefnt er að því að nemendur öðlist skilning á alþjóðlegu samfélagi með því að kynnst sögulegum bakgrunni þeirra fyrirbæra sem setja mest mark sitt á það og flest má rekja aftur í aldir og kunni skil á hinum ólíku þáttum sem mynda heimsmenningu nútímans; þ.á.m. framlagi Íslendinga. Í Íslandssöguhlutanum er ennfremur stefnt að því að nemendur öðlist skilning á því samfélagi sem þeir lifa í með því að afla sér þekkingar og skilnings á menningararfi þess, kjörum fólks á ólíkum tímum og þeirri hugmynda- og stjórnmalapróun sem að lokum leiddi til nútímasamfélags á Íslandi.

Yfirsýn yfir þróun menningar, efnahags og stjórnmála gefur, vegna víðrar skírskotunar sögunnar, möguleika á að fá samhengi í þær upplýsingar sem nemendur fá í hinum ýmsu greinum skólans, svo og nauðsynlegan skilning á því umhverfi sem þeir lifa við í nútíð og næstu framtíð.

Lokamarkmið

- að nemendur öðlist þekkingu á mismunandi tímabilum sögunnar og tilfinningu fyrir samfellu hennar, og fái þannig lifandi áhuga á fjölbættri notkun hennar í þjóðfélagsumræðu á öllum sviðum mannlegs samfélags.
- að nemendur öðlist skilning á meginráttum í sögulegri framvindu og geri sér grein fyrir samhengi ólíkra þátta í samfélagsheildinni, svo sem framleiðslu, menningar, stjórnmála, hugarfars, trúar og vísinda.
- að nemendur greini samhengi milli tímabila, menningarheima og þjóðfélagsgerða, og geti tengt sögu Íslands við sögu nágrannabjóða.
- að nemendur geti metið sögulegar heimildir, söguleg álitamál og söguskoðun, og lýst frá misjöfnu sjónarhorni.
- að nemendur þjálfist í notkun þeirra miðla sem söguna geyma, svo sem kennslubókum, fræðibókum, uppláttarritum, myndefni, og netslóðum.
- að nemendur geti komið frá sér söguþekkingu sinni og skilningi með fjölbreyttum hætti í skriflegum verkefnum, framsögum, og í netheimum.

Kennsluhættir

Kennslan byggist á fyrirlestrum kennara, umræðum í tímum og verkefnavinnu nemenda. Í fyrirlestrum er nýtt efni reifað, reynt að greina samhengi og atburðarás og hugtök útskýrð, gjarnan með dæmum með tilvísun til samtímans ef tók eru á. Nemendur og kennarar ræða síðan efnið, ýmist með frjálsum hætti eða með því að ræða niðurstöður skipulagðrar verkefnavinnu. Verkefnavinna nemenda skiptist að jafnaði í tvennt; smærri verkefni, ýmist unnin í tímum eða með heimavinnu, þar sem niðurstöður verða ýmist skrifleg skilaverkefni eða til umræðu í tímum og síðan stærri verkefni sem nemendur leysa með heimavinnu, ýmist hver fyrir sig eða í hópum. Niðurstöður eru síðan skriflegar til kennara og/eða að nemendur gera sjálfir grein fyrir þeim í tímum. Notkun myndefnis, til skilningsauka og ólíkrar nálgunar er stór þáttur í kennslunni. Mjög færast í vöxt að tölvunet skólans sé notað bæði við fyrirlögn, sem og úrlausn verkefna, auk þess sem netið er notað til að koma efni á framfæri við nemendur.

SAG103

Námslýsing

Í 4. bekk er farið yfir helstu þætti í sögu Íslands og mannkyns frá árdögum til um 1750. Með fyrirlestrum kennara og verkefnavinnu nemenda er leitast við að ná heildstæðu yfirliti yfir markverðustu breytingar á sviði menningar, stjórnmála og efnahags. Myndefni á myndböndum og DVD er nýtt eftir því sem kostur er og nemendur vinna talsvert með frumheimildatexta. Nokkuð er lagt upp úr því að staldra við og athuga einstök menningarfyrrbrigði náíð, eftir því sem tilefni er til.

Markmið

- að nemendur hafi skilning á sögu mannsins frá örófi alda fram á átjándu öld, þar með menningarríkjum fornaldar, samfélagsháttum miðalda og þjóðfélagsþróun á fyrri hluta nýaldar.
- að nemendur hafi innsýn í heim fornaldar og miðalda, stjórnarhætti, verkmenningu, heimspeki og trúarbrögð, þannig að samhengi og samfella sögunnar sé þeim ljós. Nemendur skilji áhrif ýmissa þátta í menningu fornaldar á vestræn þjóðfélög nútímans, þar á meðal vort eigið.
- að nemendur hafi innsýn í sögu lands og þjóðar frá landnámi til okkar daga.
- að nemendur hafi tilfinningu fyrir og skilning á samhengi í sögu og menningu þjóðarinnar og skilning á ýmsum þáttum í samfélaginu, sem eiga sér rætur í sögu þjóðarinnar og þeim aðstæðum sem hún hefur búið við.
- að nemendur hafi skilning á atvinnuháttum, stjórnarfari, menningu, hugarfari, trúarbrögðum og siðum og sambandi þeirra í aldanna rás. Ennfremur að þeim séu ljós tengsl Íslendinga við aðrar þjóðir, sambúð lands og þjóðar, og áhrif hennar á samfélagshætti, stéttaskiptingu, verkmenningu og hugmyndir.
- að nemendur hafi þjálfun í að túlka atburði og þróun á mismunandi tímabilum og kunni að nýta sér texta, kort, myndir og netföng sem geyma sögulega þekkingu.
- að nemendur hafi tilfinningu fyrir daglegu lífi og hugarheimi á mismunandi tímum og geti túlkað hugmyndir og menningarþætti í samhengi við samfélög fyrri alda
- að nemendur hafi þjálfun í að setja fram þekkingu sína og skilning í ræðu og riti, á tölvu og tölvuneti og með öðrum þeim aðferðum sem völ er á.

Efnisatriði

Almennt um sögu, sagnfræði og fornleifafræði, upphaf mannsins og landbúnaðarbyltingin, frjósami hálfmáninn og þær menningarþjóðir sem skutu þar rötum, hinar ýmsu fornþjóðir fyrir botni Miðjarðarhafs, Indland og Kína, Grikkland til forna, saga Rómverja.

Þjóðflutningar germana, ríki Karlunga, arabar og islam. Landnám Íslands. Kristniboð, kristnitaka og upphaf kristinnar kirkju á Íslandi. Upphaf ritaldar. Kirkjan og vald páfa, krossferðir, samfélag og efnahagur. Kirkjuvaldsstefna. Stéttir, hópar og staða þeirra á miðöldum. Átök Sturlungaaldar, Íslendingar verða þegnar Noregskonungs og umhverfi bókmenntaafreka Íslendinga. Ný stjórnskipan og staðamál síðari. Sjávarútvegur verður aðalútflutningsgrein Íslendinga. Plágan mikla og siglingar Engendinga til landsins á 15. öld. Myndun ríkja, lok miðalda og upphaf nýaldar. Siðbreyting og trúarbragðastyrjaldir, landafundir og ný heimsmynd, efnahagur og samfélag, einveldi og stjórnmálaþróun í Evrópu. Siðaskiptin á Íslandi. Einokunarverslunin og einveldi konungs 1662. Mannfjöldi og stéttaskipting á 18. öld.

Kennsluhættir

Kennslan byggist á fyrirlestrum kennara, umræðum í tímum og verkefnavinnu nemenda. Í fyrirlestrum er nýtt efni reifað, reynt að greina samhengi og atburðarás og hugtök útskýrð, gjarnan með dæmum með tilvísun til samtímans ef tök eru á. Nemendur og kennarar ræða síðan efnið, ýmist með frjálsum hætti eða með því að

ræða niðurstöður skipulagðrar verkefnavinnu. Verkefnavinna nemenda skiptist að jafnaði í tvennt; smærri verkefni, ýmist unnin í tímum eða með heimavinnu, þar sem niðurstöður verða ýmist skrifleg skilaverkefni eða til umræðu í tímum og síðan stærri verkefni sem nemendur leysa með heimavinnu, ýmist hver fyrir sig eða í hópum. Niðurstöður eru síðan skriflegar til kennara og/eða að nemendur gera sjálfir grein fyrir þeim í tímum. Notkun myndefnis, til skilningsauka og ólíkrar nálgunar er stór þáttur í kennslunni.

Kennslugögn

Árni Hermannsson, o.fl.: Íslands- og mannkynssaga NB I. Rv. 2000.
Ýmislegt aukaefni frá kennurum, þ.á.m. textar úr frumheimildum.

Námsmat

Námsmat er tvískipt. Annars vegar er prófseinkunn sem er mynduð af einkunn á prófi úr námsefni alls vetrarins að vori. Hins vegar er árseinkunn. Hún er mynduð af eftirfarandi þáttum: tímapróf (1 – 2 á hvorri önn) 20 – 30%, miðsvetrarpróf 20 – 30%, verkefni 15%, virkni í tímum 10%. Loks gildir tímasókn í greininni 10%.

SAG113

Námslýsing

Í 4. bekk stærðfræðideildar er farið yfir helstu þætti í sögu Íslands og mannkyns frá árdögum til um 1750. Með fyrirlestrum kennara og verkefnavinnu nemenda er leitast við að ná heildstæðu yfirliti yfir markverðustu breytingar á sviði menningar, stjórn mála og efnahags.

Markmið

- að nemendur hafi skilning á sögu mannsins frá örófi alda fram á átjándu öld, þar með menningarríkjum fornaldar, samfélagsháttum miðalda og þjóðfélagsþróun á fyrri hluta nýaldar.
- að nemendur hafi innsýn í heim fornaldar og miðalda, stjórnarhætti, verkmenningu, heimspeki og trúarbrögð, þannig að samhengi og samfella sögunnar sé þeim ljós. Nemendur skilji áhrif ýmissa þátta í menningu fornaldar á vestræn þjóðfélög nútímans, þar á meðal vort eigið.
- að nemendur hafi innsýn í sögu lands og þjóðar frá landnámi til okkar daga.
- að nemendur hafi skilning á atvinnuháttum, stjórnarfari, menningu, hugarfari, trúarbrögðum og siðum og sambandi þeirra í aldanna rás. Ennfremur að þeim séu ljós tengsl Íslendinga við aðrar þjóðir, sambúð lands og þjóðar, og áhrif hennar á samfélagshætti, stéttaskiptingu, verkmenningu og hugmyndir.
- að nemendur hafi þjálfun í að túlka atburði og þróun á mismunandi tímabilum og kunni að nýta sér texta, kort, myndir og netföng sem geyma sögulega þekkingu.
- að nemendur hafi tilfinningu fyrir daglegu lífi og hugarheimi á mismunandi tímum og geti túlkað hugmyndir og menningarþætti í samhengi við samfélög fyrri alda

Efnisatriði

Almennt um sögu, sagnfræði og fornleifafræði, upphaf mannsins og landbúnaðarbyltingin, frjósami hálfmáninn og þær menningarþjóðir sem skutu þar rötum, hinar ýmsu fornþjóðir fyrir botni Miðjarðarhafs, Indland og Kína, Grikkland til forna, saga Rómverja. Þjóðflutningar germana, ríki Karlunga, arabar og islam. Landnám Íslands. Kristniboð, kristnitaka og upphaf kristinnar kirkju á Íslandi. Upphaf ritaldar. Kirkjan og vald páfa, krossferðir, samfélag og efnahagur. Kirkjuvaldsstefna. Stéttir, hópar og staða

þeirra á miðöldum. Átök Sturlungaaldar, Íslendingar verða þegnar Noregskonungs og umhverfi bókmenntaafreka Íslendinga. Ný stjórnskipan og staðamál síðari. Sjávarútvegur verður aðalútflutningsgrein Íslendinga. Plágan mikla og siglingar Englendinga til landsins á 15. öld. Myndun ríkja, lok miðalda og upphaf nýaldar. Siðbreyting og trúarbragðastyrjaldir, landafundir og ný heimsmynd, efnahagur og samfélag, einveldi og stjórn málaþróun í Evrópu. Siðaskiptin á Íslandi. Einokunarverslunin og einveldi konungs 1662. Mannfjöldi og stéttaskipting á 18. öld.

Kennsluhættir

Kennslan byggist á fyrirlestrum kennara, umræðum í tímum og verkefnavinnu nemenda. Í fyrirlestrum er nýtt efni reifað, reynt að greina samhengi og atburðarás og hugtök útskýrð, gjarnan með dæmum með tilvísun til samtímans ef tók eru á. Nemendur og kennarar ræða síðan efnið, ýmist með frjálsum hætti eða með því að ræða niðurstöður skipulagðrar verkefnavinnu. Verkefnavinna nemenda skiptist að jafnaði í tvennt; smærri verkefni, ýmist unnin í tímum eða með heimavinnu, þar sem niðurstöður verða ýmist skrifleg skilaverkefni eða til umræðu í tímum og síðan stærri verkefni sem nemendur leysa með heimavinnu, ýmist hver fyrir sig eða í hópum. Niðurstöður eru síðan skriflegar til kennara og/eða að nemendur gera sjálfir grein fyrir þeim í tímum. Notkun myndefnis, til skilningsauka og ólíkrar nálgunar er stór þáttur í kennslunni.

Kennslugögn

Árni Hermannsson, o.fl.: Íslands- og mannkynssaga NB I, Rv. 2000.

Námsmat

Námsmat er tvískipt. Annars vegar er prófseinkunn sem er mynduð af einkunn á prófi úr námsefni 5. og 6. bekkjar að vori. Hins vegar er árseinkunn. Hún er mynduð af eftirfarandi þáttum: tímapróf (1 á hvorri önn) 20 – 30%, miðsvetrarpróf 20 – 30%, verkefni 15%, virkni í tímum 10%. Loks gildir tímasókn í greininni 10%.

SAG203

Námslýsing

Í 5. bekk er lokið við miðaldir en síðan tekið til við að skoða sögu Íslands og mannkyns á árnýöld (1500 – 1830). Þar koma við sögu m.a. landafundir, siðaskipti í Evrópu og á Íslandi, einveldi, franska byltingin og afleiðingar hennar, upphaf Bandaríkjanna, iðnbyltingin og upphaf stjórn málahugmynda nútímans.

Markmið

- að nemendur hafi skilning á sögu mannsins þeim tímamótum sem urðu við landafundi og siðaskipti og þjóðfélagsþróun á fyrri hluta nýaldar.
- að nemendur hafi innsýn í heim árnýaldar, stjórnarhætti, verkmenningu, stjórn málahugmyndir og -þróun, heimspeki og trúarbrögð, þannig að samhengi og samfella sögunnar sé þeim ljós. Nemendur skilji áhrif ýmissa þátta í menningu árnýaldar á vestræn þjóðfélög nútímans, þar á meðal okkar eigið.
- þekki og skilji aðdraganda og afleiðingar iðnbyltingar og nýrra hugmynda á sviði stjórnarháttar og þjóðfélagsmála, sem setja svip sinn með sterkum hætti á nútímann.
- að nemendur hafi þjálfun í að túlka atburði og þróun á mismunandi tímabilum og kunni að nýta sér texta, kort, myndir og netföng sem geyma sögulega þekkingu.
- að nemendur hafi tilfinningu fyrir daglegu lífi og hugarheimi á mismunandi tímum og geti túlkað hugmyndir og menningarþætti í samhengi við samfélög fyrri alda.

Efnisatriði

Evrópa og Ísland á síðmiðöldum. Þróun í öðrum heimshlutum. Endurreisnin, landafundir og siðaskipti. Daglegt líf í dreifbýli og þéttbýli. Einokunarverslunin frá 1602 og einveldi konungs 1662. Mannfjöldi og stéttaskipting á 18. öld. Þróun þingræðis á Englandi á 18. öld. Íslenskt samfélag á 19. öld. Þróun innan nýlendna Breta í Norður-Ameríku og frelsisstríð Bandaríkjanna og sú stjórnskipan sem þeir stóðu að og áhrif hennar á önnur vestræn ríki. Franska stjórnarbyltingin; aðdragandi hennar, atburðarás og áhrif á sögu 19. og 20. aldar. Napóleónstíminn í Evrópu og áhrif hans á Evrópu 19. aldar. Tímabilið frá Vínarfundi til 1848 og hræingar innan Evrópuríkja. Stjórnmalahugmyndir 19. aldar og þróun þeirra fram á 20. öld. Sameining Ítalíu og Þýskalands á 19. öld og áhrif þess. Afnám Alþingis og sameining biskupsstóla. Upphaf sjálfstæðisbaráttu.

Kennsluhættir

Kennslan byggist á fyrirlestrum kennara, umræðum í tímum og verkefnavinnu nemenda. Í fyrirlestrum er nýtt efni reifað, reynt að greina samhengi og atburðarás og hugtök útskýrð, gjarnan með dæmum með tilvísun til samtímans ef tæk eru á. Nemendur og kennarar ræða síðan efnið, ýmist með frjálsum hætti eða með því að ræða niðurstöður skipulagðrar verkefnavinnu. Verkefnavinna nemenda skiptist að jafnaði í tvennt; smærri verkefni, ýmist unnin í tímum eða með heimavinnu, þar sem niðurstöður verða ýmist skrifleg skilaverkefni eða til umræðu í tímum og síðan stærri verkefni sem nemendur leysa með heimavinnu, ýmist hver fyrir sig eða í hópum. Niðurstöður eru síðan skriflegar til kennara og/eða að nemendur gera sjálfir grein fyrir þeim í tímum. Notkun myndefnis, til skilningsauka og ólíkrar nálgunar er stór þáttur í kennslunni.

Kennslugögn

Árni Hermannsson o.fl.: Íslands- og mannkynssaga NB I. Frá upphafi til upplýsingar. Nýja bókafélagið. Rv. 2000.
Gunnar Þór Bjarnason og Margrét Gunnarsdóttir: Íslands- og mannkynssaga NB II. Frá lokum 18. aldar til aldamóta 2000. Nýja bókafélagið. Rv. 2000
Ýmislegt aukaefni frá kennurum, þ.á.m. textar úr frumheimildum.

Námsmat

Námsmat er tvískipt. Annars vegar er prófseinkunn sem er mynduð af einkunn á prófi úr námsefni vetrarins að vori. Hins vegar er árseinkunn. Hún er mynduð af eftirfarandi þáttum: annarpróf (1 – 2 á hvorri önn) 20 – 30%, miðsvetrarpróf 20 – 30 %, verkefni 15%, virkni í tímum 15%. Loks gildir tímasókn í greininni 10%.

SAG303

Námslýsing

Tekinn er upp þráðurinn frá námsefni 5. bekkjar. Söguviðið er mannkynssaga frá miðri 17. öld til okkar daga. Lögð er megináhersla á það annars vegar að skýra atburðarás sögunnar frá 17. öld fram að 1900 og draga fram þau atriði og atburði, sem varpa ljósi á þróun mála á 20.öld og hins vegar að gera nemendum ljósa þróun alþjóðamála á þessari öld til að samtíðaatburðir megi verða þeim ljósari. Í máladeild 6. bekkjar er að auki lögð sérstök áhersla á menningarsögu samsvarandi tímabils og einkum hugað að þeim samfélögum sem helstu bókmennta- og listaverk eru sprottin úr, svo og samhengi stjórnmála, efnahags og menningar.

Markmið

- að nemendur hafi þekkingu og skilning á sögu síðustu alda og þeim miklu breytingum sem átt hafa sér stað í sögu mannkyns frá átjándu öld til okkar dags. Nemendur þekki og skilji aðdraganda og afleiðingar iðnbyltingar og nýrra hugmynda á sviði stjórnarhátta og þjóðfélagsmála, sem setja svip sinn með sterkum hætti á nútímann.
- að nemendur kunni skil á framþróun í okkar heimshluta síðustu aldir og tengslum hans við aðrar heimsálfur, og hafi glögga sýn á helstu þætti í sögu tuttugustu aldar.
- að nemendur geti metið gildi og áreiðanleik heimilda, gert sér grein fyrir ólíkum sögulegum skýringum, tekið þátt í skoðanaskiptum og metið ólík sjónarhorn sögulegra álitamála.
- að nemendur geti komið á framfæri með fjölbreyttum hætti þekkingu sinni og skilningi á sögulegri þekkingu, hvort heldur í ræðu eða riti, gegnum net eða aðra miðla.
- að nemendur öðlist lifandi áhuga á sögu og þátttöku í þjóðfélagsumræðu.

Efnisatriði

Einveldið af guðs náð og hið menntaða einveldi á 17. og 18. öld og einkenni þess. Þróun þingræðis í Englandi á 18. öld. Saga Prússlands og Rússlands á 17. og 18 öld. Upplýsingarstefnan og áhrif hennar. Þróun innan nýlendna Breta í N. Ameríku og frelssíð Bandaríkjana og sú stjórnskipan sem þeir stóðu og áhrif hennar á önnur vestræn ríki. Franska stjórnarbyltingin; aðdragandi hennar, atburðarás og áhrif á sögu 19. og 20. aldar. Napóleonsstíminn í Evrópu og áhrif hans á Evrópu 19. aldar. Tímabilið frá Vínarfundinum til 1848 og hræringar innan Evrópuríkja. Stjórnálagshugmyndir 19. aldar og þróun þeirra fram á 20. öld. Sameining Ítalíu og Þýskalands á 19.öld og áhrif þess. Nýlendukapphlaupið mikla og áhrif þess á samfélag Evrópumanna og samfélag Afríku og Asíu. Tímabil hins vopnaða friðar fram að Heimstyrjöldinni fyrri og samanburður við átök á 20. öld. Fyrri heimstyrjöldin: orsakir og ferill en einkum áhrif hennar á þróun í Evrópu og umheiminum á millistríðsárunum. Saga Rússlands frá 19. öld og fram að Seinni heimstyrjöld; rússneskt samfélag, bylting bolshevikka og áhrif hennar, samfélagsþróun í Sovétríkjunum fram að seinni heimstyrjöld. Saga Bandaríkjana frá 1800 fram til 1939; aukið landnám, þróun í suðri og norðri, stjórnmálaflokkar, iðnvæðing, áhrif á alþjóðavettvangi, uppgangstíminn milli 1920 og 1930 og Kreppan mikla og áhrif hennar í Bandaríkjunum og um allan heim. Fasisminn og nasisminn; einkenni og uppgangur fram að seinni heimstyrjöld og samanburður við alþjóðaátök í nútímanum. Seinni heimstyrjöldin: orsakir og aðdragandi og ferill. Stríðslok og upphaf og orsakir Kalda stríðsins og saga Kalda stríðsins. Múslimaheimurinn í nútíð og fortíð; einkenni trúarinnar, útbreiðsla og samskipti múslimaheimsins við aðra, uppskipti Austurlanda nær á þesari öld og áhrif þess á nútímann.

Kennsluhættir

Kennslan byggist á fyrirlestrum kennara, umræðum í tímum og verkefnavinnu nemenda. Í fyrirlestrum er nýtt efni reifað, reynt að greina samhengi og atburðarás og hugtök útskýrð, gjarnan með dæmum með tilvísun til samtímans ef tæk eru á. Nemendur og kennarar ræða síðan efnið, ýmist með frjálsum hætti eða með því að ræða niðurstöður skipulagðrar verkefnavinnu. Verkefnavinna nemenda skiptist að jafnaði í tvennt; smærri verkefni, ýmist unnin í tímum eða með heimavinnu, þar sem niðurstöður verða ýmist skrifleg skilaverkefni eða til umræðu í tímum og síðan stærri verkefni sem nemendur leysa með heimavinnu, ýmist hver fyrir sig eða í hópum. Niðurstöður eru síðan skriflegar til kennara og/eða að nemendur gera sjálfir grein fyrir þeim í tímum. Notkun myndefnis, til skilningsauka og ólíkrar nálgunar er stór þáttur í kennslunni.

Kennslugögn

Guðmundur J. Guðmundsson og Ragnar Sigurðsson, þættir úr sögu vestrænnar menningar. Nýöldin 1492-1848, Rv. 1996.

Svein A Aastad o.fl, Heimsbyggðin 2. Mannkynssaga eftir 1850. Rv. 1994.

Mánaðarlega eða oftár eru sýndar myndir í sal skólans í tengslum við námsefnið fyrir

6. bekk auk þess sem kennarar sýna myndir í tímum. Venjulega er um fræðslumyndbönd að ræða en einnig hlutar úr leiknum sögulegum kvikmyndum.

Námsmat

Námsmat er tvískipt. Annars vegar er prófseinkunn sem er mynduð af einkunn á prófi úr námsefni 5. og 6. bekkjar að vori. Hins vegar er árseinkunn. Hún er mynduð af eftirfarandi þáttum: tímapróf (1 – 2 á hvorri önn) 20 – 30%, miðsvetrarpróf 20 – 30%, verkefni 15%, virkni í tímum 10%. Loks gildir tímasókn í greininni 10%.

SAG304

Námslýsing

Tekinn er upp þráðurinn frá námsefni 4. bekkjar. Sögusviðið er Íslands- og mannkynssaga frá miðri 18. öld til okkar daga. Lögð er megináhersla á það annars vegar að skýra atburðarás sögunnar frá miðri 18. öld fram að 1900 og draga fram þau atriði og atburði, sem varpa ljósi á þróun mála á 20. öld og hins vegar að gera nemendum ljósa þróun alþjóðamála á þessari öld til þess að samtíðaatburðir megi verða þeim ljósari.

Markmið

Að nemendur:

- hafi þekkingu og skilning á sögu síðustu alda og þeim miklu breytingum sem átt hafa sér stað frá miðri átjándu öld til okkar daga
- þekki og skilji aðdraganda og afleiðingar iðnbyltingar og nýrra hugmynda á sviði stjórnarháttar og þjóðfélagsmála, sem setja svip sinn með sterkum hætti á nútímann
- kunni skil á þjóðfélagslegri þróun í okkar heimshluta síðustu aldir og tengslum Vesturlanda við aðrar heimsálfur, og hafi glögga sýn á helstu þætti í sögu tuttugustu aldar
- geti metið gildi og áreiðanleik heimilda, gert sér grein fyrir ólíkum sögulegum skýringum, tekið þátt í skoðanaskiptum og metið ólík sjónarhorn sögulegra álitamála
- geti komið á framfæri með fjölbreyttum hætti þekkingu sinni og skilningi á sögulegum staðreyndum, hvort heldur í ræðu eða riti, gegnum net eða aðra miðla
- öðlist lifandi áhuga á sögu og þátttöku í þjóðfélagssumræðu

Efnisatriði

Þróun þingræðis á Englandi á 18. öld. Íslenskt samfélag á 18. og 19. öld. Þróun innan nýlendna Bretar í Norður-Ameríku og frelsisstríð Bandaríkjanna og sú stjórnskipan sem þeir stóðu að og áhrif hennar á önnur vestræn ríki. Franska stjórnarbyltingin; aðdragandi hennar, atburðarás og áhrif á sögu 19. og 20. aldar. Napóleontíminn í Evrópu og áhrif hans á Evrópu 19. aldar. Tímabilið frá Vínarfundi til 1848 og hræringar innan Evrópuríkja. Stjórnmalahugmyndir 19. aldar og þróun þeirra fram á 20. öld. Sameining Ítalíu og Þýskalands á 19. öld og áhrif þess. Afnáam Alþingis og sameining biskupsstóla. Upphaf sjálfstæðisbaráttu. Endurreisn Alþingis 1845. Þjóðfundurinn 1851. Stöðulög 1871. Stjórnarskrá fyrir Ísland 1874. Stjórn Íslands 1874-1904. Nýlendukapphlaupið mikla og áhrif þess á samfélag Evrópumanna og samfélag Afríku og Asíu. Tímabil hins vopnaða friðar fram að heimsstyrjöldinni fyrri og samanburður við átök á 20. öld. Fyrri heimsstyrjöldin: orsakir og ferill en einkum áhrif hennar á þróun í Evrópu og umheiminum á millistríðsárunum. Lok sjálfstæðisbaráttunnar og endalok flokkakerfis hennar. Saga Rússlands frá 19. öld og fram að seinni heimsstyrjöld; rússneskt samfélag, bylting bolsévika og áhrif byltingarinnar, samfélagsþróun í Sovétríkjunum fram að seinni heimsstyrjöld. Saga Bandaríkjanna frá 1800 fram til 1939; aukið landnám, þróun í suðri og norðri,

stjórnmalaflokkar, iðnvæðing, áhrif á alþjóðavettvangi, uppgangstíminn milli 1920 og 1930 og Kreppan mikla og áhrif hennar í Bandaríkjunum og um allan heim. Fasisminn og nasisminn; einkenni og uppgangur fram að seinni heimsstyrjöld og samanburður við alþjóðaátök í nútímanum. Seinni heimsstyrjöldin: orsakir og aðdragandi og ferill. Ísland í síðari styrjöld. Lýðveldisstofnunin. Stríðslok og upphaf og orsakir kalda stríðsins og saga kalda stríðsins. Múslimaheimurinn í nútíð og fortíð; einkenni trúarinnar, útbreiðsla og samskipti múslimaheimsins við aðra, uppskipti Austurlanda nær á þessari öld og áhrif þessara skiptinga á nútímann.

Kennslugögn

Árni Hermannsson, o.fl.: Íslands- og mannkynssaga NB I, Rv. 2000.

Gunnar Þór Bjarnason og Margrét Gunnarsdóttir: Íslands- og mannkynssaga NB II. Frá lokum 18. aldar til aldamóta 2000, Rv. 2001.

Námsmat

Námsmat er tvískipt. Annars vegar er prófseinkunn, þ.e. einkunn á prófi úr námsefni 5. og 6. bekkjar að vori. Hins vegar er árseinkunn. Hún er mynduð af eftirfarandi þáttum: styttri próf (venjulega u.þ.b. þrjú á hvorri önn): 25%, tímapróf (tvö á hvorri önn) 20%, miðsvetrarpróf 25%, verkefni 10%, virkni í tímum 10%. Loks gildir tímasókn í greininni 10%.

Spænska

Í Verzlunarskóla Íslands geta nemendur valið spænsku sem fjórða mál í máladeild. Spænska sem fjórða mál er kennd í þrjú ár og hefst í 4. bekk og eru kenndir fjórir tímar á viku öll þrjú árin.

Spænska er móðurmál 350 milljón manna í fimm heimsálfum og er sífellt mikilvægari, t.d. í Bandaríkjunum. Samskipti Íslands og Spánar eru mikil, t.d. í ferðapjónustu og viðskiptum. Samskipti við Mið- og Suður-Ameríku hafa aukist verulega undanfarin ár og íslensk fyrirtæki hafa haslað sér völl, t.d. í Mexíkó og Chile.

Fyrir utan hagnýtt gildi þess að kunna spænsku þá hefur þekking á menningu spænskumælandi landa aukist um allan heim og er Ísland þar ekki undanskilið. Þetta má merkja af auknum áhuga Íslendinga á tónlist, kvikmyndum, bókmenntum, matargerðarlist og venjum þessara þjóða, ásamt ýmsu öðru og hefur þetta orðið til þess að sífellt fleiri Íslendingar læra spænsku.

Lokamarkmið

Að nemendur:

- hafi öðlast nægan orðaforða til að tjá sig munnlega og skriflega í samskiptum við spænskumælandi fólk við allar algengar aðstæður daglegs lífs
- séu færir um að lesa og skilja spænska texta á eðlilegu ritmáli
- hafi öðlast þekkingu á spænskri menningu og hinum víðáttumikla heimi spænskrar tungu
- séu vel undirbúnir undir háskólanám og nám í spænskumælandi löndum

Námslýsing og kennsluhættir.

Kennslan byggist á bóklegri kennslu og einnig er notast við myndbönd, skyggjur, snældur og tölvuforrit.

Fyrir hvern kafla er farið í málfræðiútskýringar. Nemendur útbúa orðalista, hlusta á hljóðsnældur, gera skriflegar og munnlegar æfingar í tímum. Nemendur fá jafnframt heimaverkefni til þess að hægt sé að fylgjast með árangri þeirra.

Nemendur eru látnir tjá sig munnlega um efni hvers kafla.

Með myndböndum og snældum er leitast við að auka skilning og talfærni nemanda.

Við spænskunám er stuðst við nútímaupplýsingatækni og kennsluforrit í spænsku.

SPÆ104

Námslýsing

Nemendum er kynnt tungumálið, þeir byggja upp grunnorðaforða sinn og læra helstu framburðarreglur. Einnig læra þeir að búa til einfaldar setningar þannig að þeir geti talað og skrifað um sjálfa sig, áhugamál sín, fjölskyldu sína og nánasta umhverfi.

Við upphaf hvers kafla er útbúinn orðalisti til að auðvelda yfirferð og auka orðaforða. Orðaforði, tal og hlustun eru þjálfuð í munnlegum samtalsæfingum, ýmist í para- eða hópvinnum, eða með þátttöku alls bekkjarins. Þeir lesa upp samtöl viðkomandi kafla til að æfa framburð og gera skrifleg verkefni til glöggvunar á málfræði og setningagerð. Í hverjum kafla er sagt frá menningu, sögu og siðum frá Spáni og Rómönsku Ameríku.

Í lok hvers kafla eru nemendur látnir gera heimaverkefni úr lesbók og vinnubók.

Notast er við snældur, dagblöð, tímarit, myndbönd, tölvuforrit og internetið til að gera kennsluna fjölbreyttari.

Markmið

Að nemendur:

- kunni skil á helstu reglum um áherslur í spænsku, læri framburðarreglur og æfi framburð
- læri grundvallaratriði í málfræði eins og um orðaröð í setningum, algengar forsetningar, fornöfn, kyn og tölu nafnorða
- byggji upp orðaforða sem nægi til að lýsa daglegu lífi sínu og fjölskyldu sinnar
- skilji einfaldar setningar, skilji texta námsefnisins og vinni einföld verkefni því tengd
- geti tekið þátt í einföldum samræðum og svarað einföldum spurningum
- geti kynnt sig og sagt lítillega frá eigin högum
- geti skrifað einfaldan texta um sjálfa sig, ásamt einföldum hagnýtum texta, t.d. póstkort og eyðublöð
- viti hvar í heiminum spænska er töluð og byrji að kynnast helstu menningarþáttum spænskumælandi landa og noti meðal annars internetið til þess

Námsmat

Við námsmat og einkunnagjöf í spænsku er stuðst við árseinkunn kennara sem byggir á virkni og ástundun og frammistöðu nemenda í skyndiprófum.

Mæting 10 %

Ástundun og virkni 20 %

Skyndipróf og verkefni 40 %

Jólapróf 20%

Munnlegt og hlustunarpróf 10%

SPÆ204

Námslýsing

Haldið er áfram að byggja upp orðaforða og stefnt að því að ná betra valdi á framburði, tali og ritun, þannig að nemandi geti tjáð sig munnlega og skriflega um athafnir daglegs lífs, líðan sína og um skoðanir sínar og geti tekið þátt í einföldum samtölum.

Nemendur læra að byggja flóknari setningar og haldið er áfram að þjálfra meginatriði málfræðinnar.

Við upphaf hvers kafla er útbúinn orðalisti til að auðvelda yfirferð og auka orðaforða. Orðaforði, tal og hlustun eru þjálfuð í munnlegum samtalsæfingum, ýmist í para- eða hópvinnum, eða með þátttöku alls bekkjarins.

Nemendur æfa framburð og gera skrifleg verkefni til glöggvunar á málfræði og setningagerð. Í hverjum kafla er sagt frá menningu, sögu og siðum frá Spáni og Rómönsku Ameríku.

Í lok hvers kafla eru nemendur látnir gera heimaverkefni úr lesbók og vinnubók.

Aukin er notkun snældna með upplestri og söng. Unnið er með flóknari texta og lestur smásagna er hafinn auk þess sem áfram er notast við tímarit, dagblöð, tölvuforrit og internetið. Myndbönd eru notuð í auknum mæli, sérstaklega til að þjálfra hlustun og gera nemendum kleift að skilja eðlilegt mál.

Markmið

Að nemendur:

- nái góðum framburði og kunni skil á helstu áherslum í spænsku
- öðlist betri kunnáttu í grundvallaratriðum málfræðinnar
- byggi upp orðaforða þannig að þeir geti tjáð sig um athafnir daglegs lífs, líðan sína og nánasta umhverfi sitt
- auki þekkingu sína á spænskri menningu og menningu annarra spænskumælandi landa
- þjálfist í hlustun þannig að þeir skilji einföld samtöl og samhengi úr samfelldu mæltu máli um efni sem þeir þekkja
- geti tekið þátt í einföldum samtölum um sig og athafnir sínar og um þema áfangans eða hvers kafla
- geti tjáð sig í rituðu máli um skoðanir sínar að einhverju leyti, geti skrifað einföld skilaboð, fyllt út eyðublöð, skrifað stutt bréf og þýtt texta

Námsmat

Við námsmat og einkunnagjöf í spænsku er stuðst við árseinkunn kennara sem byggir á virkni og ástundun og frammistöðu nemenda í skyndiprófum.

Mæting 10 %

Ástundun og virkni 20 %

Skyndipróf og verkefni 40 %

Jólapróf 20 %

Munnlegt hlustunarpróf 10%

SPÆ304

Námslýsing

Megináhersla er lögð á að auka orðaforða og málskilning auk ritunar og tjáningar þannig að nemandi sé þökkalega fær um að tjá sig í spænskumælandi landi. Í málfræði er lokið við að fara yfir helstu undirstöðuatriðin.

Í upphafi hvers kafla er útbúinn orðalisti til að auka orðaforða, auðvelda yfirferð og þjálfna notkun orðabókar. Munnlegum samtalsæfingum er fjölgað til að þjálfna tal og hlustun, ýmist með para- eða hópvinnum, en einnig með þátttöku alls bekkjarins. Lesnir eru ýmsir textar, bæði úr kennslubók, auk þess dagblöð, tímarit og léttir bókmenntatextar og gerð eru skrifleg verkefni, bæði úr lesnum texta og efni sem nemendur velja sjálfir. Nemendur búa til stuttan leikþátt úr þema vetrarins og flytja fyrir aðra nemendur.

Enn er aukin notkun snældna, myndbanda og internetsins. Áhersla er lögð á að nemendur kynnist vel þjóðlífi, þjóðháttum og menningu spænskumælandi landa. Gerð eru verkefni úr vinnubók og ýmsu ítarefni.

Markmið

Að nemendur:

- öðlist aukinn hraða, lipurð og öryggi í framburði, læri frekari framburðarreglur, nái eðlilegu hljómfalli og blæbrigðum, bæði í upplestri og tali
- auki til muna orðaforða sinn, þjálfist í lestri texta úr dagblöðum og tímaritum ásamt textum er varða þjóðfélög, lífshætti, listir og bókmenntir
- geti skilið algeng orðasambönd um persónulega hagi, skýrt samtal um þekkt efni, einföld skilaboð og tilkynningar og nái megininntakinu úr ótextuðum kvikmyndum og samtölum fólks
- geti lesið sér til skilnings stuttar smásögur, léttu bókmenntatexta og stuttar blaðagreinar með hjálp orðabókar
- geti tjáð sig við allar algengustu aðstæður um efni sem er skylt þema áfangans
- geti skrifað ýmsar gerðir texta, allt frá leiðbeiningum, skilaboðum, umsóknum og bréfum til samfelldra ritsmíða um efni sem er þeim kunnugt

- fái innsýn í uppbyggingu spænskumælandi þjóðfélaga, svo sem stjórnám, sögu, hefðir, matargerð, félagslega þætti, fjölskyldugerð og einstakar listgreinar

Námsmat

Við námsmat og einkunnagjöf í spænsku er stuðst við árseinkunn kennara sem byggir á virkni og ástundun og frammistöðu nemenda í skyndiprófum.

Mæting 10 %

Ástundun og virkni 10 %

Skyndipróf og verkefni 40 %

Jólapróf 20 %

Munnlegt hlustunarpróf 20%

Stærðfræði

Áfangar

Alþjóðadeild : STÆ105, STÆ225, STÆ353

Hagfræðideild : STÆ105, STÆ225, STÆ323/333, STÆ423/433

Máladeild : STÆ105, STÆ234, STÆ353

Stærðfræðideild : STÆ105, STÆ203/213, STÆ303/314, STÆ403/414

Viðskiptadeild : STÆ105, STÆ225, STÆ344, STÆ444

Upplýsinga-og tæknideild : STÆ105, STÆ225, STÆ323/333, STÆ453/463

Inngangur

Náttúrulögmálin, ýmis lögmál í viðskiptum og margir þættir í hinu daglega lífi verða ekki skýrðir nema með tölum. Kunnáttu í meðhöndlun talna og óþekktara stærða er nauðsynleg hverjum manni. Stærðfræðin er það tæki sem frá örófi alda hefur fylgt manningum og veitt honum kost á að skýra það torræða. Þekking á stærðfræðihugtökum og þjálfun í beitingu þeirra er undirstaða t.d. verkfræði, efnafræði, lyfjafræði, viðskiptafræði, sálfræði, félagsfræði o.s.frv. Í stærðfræði læra menn öguð vinnubrögð og röksemdafærslu sem nýtist við hin ólíklegustu viðfangsefni.

Síendurtekin þjálfun í meðferð talna og skilningur á eiginleikum þeirra er öllum gott veganesti í starfi. Það er sama hvaða nám er að baki, þeir sem eru talnaglökkir eru eftirsóttir á vinnumarkaði. Færni og leikni í meðferð talna og ýmissa stærða eykur einnig sjálfstæði, bæði í leik og starfi.

Meginmarkmið

Markmið með kennslu í stærðfræði eru ótal mörg. Mikilvægi stærðfræði í hinum daglegu þáttum mannlegs lífs eru ekki öllum ljós. Tenging einfaldari sem flóknari ferla við stærðfræðina er ekki alltaf einföld og oft er þessi tenging þannig að mörgum finnst stærðfræði hvergi koma þar nærri. Þeir sem kynna sér stærðfræði og leggja sig fram við að skilja hana eiga oft og tíðum auðveldara með að sjá samspil hluta sem virðast með öllu aðskildir.

Markmiði með stærðfræðikennslu í Verzlunarskóla Íslands má skipta í tvennt :

- kenna nemendum vinnubrögð sem eru í senn öguð og faguð ásamt því að þeir geti rökstutt mál sitt með fullnægjandi hætti
- veita nemendum þjálfun og undirbúning í notkun stærðfræðinnar þannig að þeir séu mjög vel búnir undir framhaldsnám í raungreinum og greinum sem byggja á aðferðafræði

Kennsluhættir

Viðurkenndar kennsluáferðir í stærðfræði eru fjölmargar. Þær áferðir sem kennarar nota mest eru fyrirlestrar og dæmatímar. Í fyrirlestrum er kynnt nýtt efni og reiknuð sýnidæmi. Þetta er hin hefðbundna töflukennsla. Um leið og farið er í nýtt efni þá er reynt að skapa virkni nemenda þannig að þeir tjái sig um efnið og öðlist með þeim hætti skilning á því. Í dæmatímum reikna nemendur og kennarinn gengur á milli. Oft er um hópvinnu nemenda að ræða. Í sumum bekkjum eru verkefni leyst með hjálp töflureiknis eða annarra sérhæfra forrita. Nemendur skila heimaðæmum eins oft og kennaranum þykir þurfa. Reynt er að fá nemendur til að vinna og hugsa sjálfstætt og leysa verkefni án þess að kennarinn leysi þau beinlínis fyrir þá.

Árseinkunn

Nemendur fá árseinkunn að vori. Í stærðfræði stamanstendur þessi einkunn af eftirfarandi fjórum þáttum :

Skyndipróf og heimaðæmi : 50%

Ástundun : 20%

Jólapróf : 20%

Mæting : 10%

STÆ105

Námslýsing

Lagður er grunnur að vinnubrögðum í stærðfræði, nákvæmni í framsetningu, röksemdafærslu og lausnum verkefna og þrauta. Lögð er áhersla á talnareikning, liðun og þáttun eða þá þætti sem tekin voru fyrir í 10. bekk. Auk þess er farið ítarlega í prósentureikning. Í rúmfræðinni er sérstaklega fjallað frumreglur, skilgreiningar og reglur um horn og þríhyringa og þannig búið til afleiðslukerfi. Í þriðja hluta áfangans er farið inn á svið algebrunnar þar sem nemendur hafa fengið einhverja þjálfun í grunnskóla. Réttthyrnda hnitakerfi og jafna beinnar línu kemur við sögu og að endingu er víðtæk þjálfun í algebru og grunnhugtök mengjafræðinnar kynnt.

Markmið

að nemendur:

- fái þjálfun í talnareikningi og þáttun liðastærða
- kunnir og fái verulega þjálfun í hvers konar prósentureikningi og hlutfallareikningi
- geti leyst fyrsta stigs jöfnur, bæði með einni og tveimur breytistærðum, og fái þjálfun í lausn verkefni sem krefjast þess að settar séu upp jöfnur
- þekki talnalínuna og hið tvívíða réttthyrnda hnitakerfi þar með talið jöfnu beinnar línu.
- þekki og geti skilgreint helstu hugtök evklíðskrar rúmfræði og geri greinarmun á skilgreiningum og reglum
- þekki til hornafallanna og geti beitt þeim á réttthyrnda og, eftir atvikum, hvasshyrna þríhyrninga
- þekki og geti notað reglur um horn sem tengjast hringferli
- hafi góðan skilning á undirstöðuatriðum algebru og á talnakerfinu þar með talið mengjaaðgerðum

Efnisatriði

Talnareikningur, liðun og þáttun. Veldi og veldareglur. Hlutfallareikningur, prósentureikningur, álagning, keðjuálagning, vextir, vaxtavextir, annúitet, lánaútreikningur með hjálp töflureiknis. Frumsendur, skilgreiningar og reglur í evklíðskri rúmfræði, sannanir, þríhyrningar og hornaföll í réttthyrndum þríhyrningi, horn tengd hringferli. Talnamengin og mengjaaðgerðir. Jöfnur af fyrsta stigi, tvær jöfnur með tveimur óþekktum stærðum, úppsettar jöfnur. Talnalínan, hnitakerfið, fjarlægð milli tveggja punkta, jafna beinnar línu, skurðpunktur lína.

Kennslugögn

Bækurnar :

STÆ103 útg. 2000. Höf.:Jón Hafsteinn Jónsson, Níels Karlsson og Stefán G. Jónsson
STÆ203 útg. 2000. Höf.:Jón Hafsteinn Jónsson, Níels Karlsson og Stefán G. Jónsson

Námsmat

Árseinkunnin gefur til kynna hvernig nemandi hefur staðið að námi sínu á skólaárinu. Reiknað er með að árseinkunnin sé m.a. byggð á 3-5 skyndiprófum og 3-5 skiladæmum. Á vorprófi er prófað úr öllu námsefni vetrarins. Gefin er ein einkunn fyrir vorprófið.

STÆ203

Efnisatriði

Sjá lýsingu STÆ 213.

STÆ 203 er lesinn hluti og STÆ 213 er ólesinn hluti í stærðfræðideild 4. bekkjar.

STÆ213

Námslýsing

Lagður er grunnur að skilningi nemandans á rauntalnakerfinu.

Áframhaldandi þjálfun í lausn jafna. Auk þess er kynnt framsetning á lausnum ójafna ásamt ferlateikningu 2. stigs margliða. Logri, með grunntölu 10, er kynntur ásamt jöfnum helstu keilusniða. Í lokin er svo tekin tvívíð hnitarrúmfræði og hornaföllin skilgreind upp á nýtt út frá einingarringnum auk þess að vigurhugtakið er skilgreint og ýmsar reglur tengdar því yfirfarnar og sannaðar.

Nemendur eiga að geta útskýrt sannanir á reglum sem eru í námsefninu.

Markmið

Að nemendur:

- hafi fullt vald á bókstafareikningi
- þekki til útreikninga með margliðum og þá sérstaklega öllu sem viðkemur 2. stigs margliðum
- kunni skil á vigurreikningi í tvívíðu rúmi
- hafi öðlast góða þjálfun í notkun hornafallanna með lausn hornafallajafna og ójafna
- hafi öðlast góða þjálfun í hornafræði þríhyrninga svo og lausn hornafallajafna
- kunni skil á vigurreikningi í tvívíðu rúmi
- hafi fengi þjálfun og tilsögn í framsetningu og frágangi úrlausna

Efnisatriði

Algebra, bókstafareikningur, veldareglur. Annars stigs margliður, núllstöðvar, deiling margliða, fleygbogar í hnitakerfi, topppunktar. Jöfnur og ójöfnur. Logri með grunntölu 10. Jöfnur hringferila, sporbauga og breiðaboga. Vigrar, þvervigur, innfeldi, ofanvarp, lengd vigurs. Hornaföll, hornafallajöfnur, hornafallareglur, kósínusreglan og sínusreglan. Stikun línu og hrings.

Kennslugögn

Bækurnar :

STÆ 203 útg. 2000 e. Jón Hafstein Jónsson, Níels Karlsson og Stegán G. Jónsson

STÆ 303 útg. 2001 e. Jón Hafstein Jónsson, Níels Karlsson og Stegán G. Jónsson

Námsmat

Nemendur fá fjórar einkunnir að vori, tvær einkunnir í lesinni stærðfræði og tvær einkunnir í ólesinni stærðfræði. Árseinkunnin er byggð á vinnu og vinnusemi yfir veturinn. Nemendur skila dæmum á um 2ja vikna fresti og er uppsetning og frágangur metinn. Vorprófið er í raun tvö próf, lesið og ólesið. Í lesna hluta prófsins er prófað úr skilgreiningum, sönnunum og sýnidæmum. Þessi einkunn er metin til 3ja eininga. Í ólesna hlutanum eru almenn, yfirgripsmikil dæmi sem reyna á skilning og útsjónarsemi nemandans. Þessi hluti er einnig metinn til þriggja eininga.

STÆ225

Námslýsing

Lagður er grunnur að skilningi nemandans á rauntalnakerfinu.

Áframhaldandi þjálfun í lausn jafna. Auk þess er kynnt framsetning á lausnum ójafna ásamt ferlilteikningu 2. stigs margliða. Logri, með grunntölu 10, er kynntur ásamt jöfnu hringferils. Í lokin er svo tekin tvívíð hnitárúmfræði og hornaföllin skilgreind upp á

nýtt út frá einingarhringnum auk þess að vigurhugtakið er skilgreint og ýmsar reglur tengdar því yfirfarnar og sannaðar.

Markmið

Að nemendur:

- hafi fullt vald á bókstafareikningi
- þekki til útreikninga með margliðum og þá sérstaklega öllu sem viðkemur 2. stigs margliðum
- kunni skil á vigurreikningi í tvívíðu rúmi
- hafi öðlast góða þjálfun í notkun hornafallanna

Efnisatriði

Algebra, bókstafareikningur, veldareglur. Mengjabiltákn. Annars stigs margliður, núllstöðvar, deiling margliða, fleygbogar í hnitakerfi, topppunktar. Tvívíð hnitárúmfræði, hornaföllin út frá einingarhring, kósínusreglan, sínusreglan. Vigrar, hornréttir vigrar, hallatala, innfeldi, ofanvarp. Stikun línu. Logri með grunntölu 10. Jafna hrings.

Kennslugögn

STÆ 203 útg. 2000 e. Jón Hafstein Jónsson, Níels Karlsson og Stefá G. Jónsson

STÆ 303 útg. 2001 e. Jón Hafstein Jónsson, Níels Karlsson og Stefá G. Jónsson

Námsmat

Námsmatið byggist á vorprófinu eingöngu en einnig fær nemandi árseinkunn fyrir ástundun. Árseinkunnin á að endurspeglar virkni og vinnusemi á námstímanum.

STÆ234

Námslýsing

Lagður er grunnur að skilningi nemandans á rauntalnakerfinu.

Áframhaldandi þjálfun í lausn jafna. Auk þess er kynnt framsetning á lausnum ójafna ásamt ferlateikningu 2. stigs margliða.

Markmið

Að nemendur:

- hafi fullt vald á bókstafareikningi
- þekki annars stigs margliðu og annars stigs jöfnur og geti leeyst verkefni þar sem slíkir gripir koma fyrir
- þekki lógaritma og notkun hans við lausn vísisjafna

Efnisatriði

Algebra, bókstafareikningur, þáttun, liðun, veldareglur. Mengjabiltákn. Annars stigs margliður, núllstöðvar, deiling margliða, fleygbogar í hnitakerfi, topppunktar. Annars stigs jöfnur og ójöfnur. 10-lógaritminn. Runur og raðir.

Kennslugögn

STÆ 203 útg. 2000 e. Jón Hafstein Jónsson, Níesl Karlsson og Stefán G. Jónsson
Efni um runur og raðir tekið saman af kennurum

Námsmat

Námsmatið byggist á vorprófinu eingöngu en einnig fær nemandi árseinkunn fyrir ástundun. Árseinkunnin á að endurspeglar virkni og vinnusemi á námstímanum.

STÆ303

Efnisatriði

Sjá lýsingu á STÆ 314

STÆ 303 er lesinn hluti og STÆ 314 er ólesinn hluti í stærðfræðideild 5. bekkjar

STÆ314

Námslýsing

Yfirgripsmikið námsefni þar sem fengist er við grundvallarhugtök stærðfræðigreiningar. Nemendur fá þjálfun í notkun diffurreiknings og eru allar reglur leiddar út og eiga nemendur að geta sannað þær á prófi. Mikil áhersla er lögð á að nemendur tileinki sér aðferðir sem notaðar eru við heildun og fá þeir mikla þjálfun í beitingu þeirra. Leitast er við að nemendur skilji samhengi þeirra hluta stærðfræðinnar sem á undan eru komnir. Hér er framsetning og frágangur veigamikill hluti námsins.

Markmið

Að nemendur:

- hafi góðan skilning á rauntöluföllum og kunni mun á mismunandi flokkun þeirra t.d. jafnstæð-oddstæð
- þekki vísis- og lograföll auk hornafallanna og andhverfa þeirra
- geri sér grein fyrir markgildum falla og tengslum samfelldni og diffrunar um það
- kunni skilgreingu á diffurkvóta og geti notað hana til ákvörðunar á úgildum, beygjuskilum, einhalla og fleiri þáttum
- kunni skil á heildareikningi og geti notað hlutheildun, skipti á breytistærð og liðun í stofnbrot til ákvörðunar heildis
- þekki tengsl stofnfalla við flatarmál svæða og kunni helstu reglur um ákveðið heildi
- kunni skil á öllum reglum og sönnunum þeirra

Efnisatriði

Fallafræði, eintækni, einhalli, samsett föll, andhverf föll. Margliður, ræð föll, markgildi, diffrun, rannsókn falla, ferlateikningar, hornaföll, vísisföll, lograföll. Heildun, heildunaraðferðir.

Kennslugögn

STÆ 403 útg. 2001 e. Jón Hafstein Jónsson, Niels Karlsson og Stefán G. Jónsson
STÆ 503 útg. 2002 e. Jón Hafstein Jónsson, Niels Karlsson og Stefán G. Jónsson

Námsmat

Nemendur fá fjórar einkunnir að vori, tvær árseinkunnir og tvær prófseinkunnir fyrir lesinn -og ólesinn hluta. Árseinkunnir er byggð á vinnu og vinnusemi yfir veturinn auk jólaprófseinkunnar. Nemendur skila dæmum á um 2ja vikna fresti. Vorprófið er í raun tvö próf, lesið og ólesið. Í lesna hluta prófsins er prófað úr skilgreiningum, sönnunum og sýnidæmum. Þessi einkunn er metin til 3ja eininga. Í ólesna hlutanum eru almenn, yfirgripsmikil dæmi þar sem reynir á skilning og útsjónarsemi nemandans. Þessi hluti er einnig metinn til 4ra eininga. Hafa skal í huga að á stúdentsprófi í 6. bekk er tekið próf í námsefni 5. bekkjar.

STÆ323

Efnisatriði

Sjá lýsingu á STÆ 333

STÆ 323 er lesinn hluti og STÆ 333 er ólesinn hluti í hagfræðideild 5. bekkjar

STÆ333

Námslýsing

Yfirgripsmikið námsefni þar sem fengist er við grundvallarhugtök stærðfræðigreiningar. Nemendur fá þjálfun í notkun diffurreiknings og eru allar reglur, sem tengjast honum, leiddar út. Mikil áhersla er lögð á að nemendur tileinki sér aðferðir sem notaðar eru við heildun og fá þeir mikla þjálfun í beitingu þeirra. Leitast er við að nemendur skilji samhengi þeirra hluta stærðfræðinnar sem á undan eru komnir.

Markmið

Að nemendur:

- hafi góðan skilning á rauntöluföllum og kunni mun á mismunandi flokkun þeirra t.d. jafnstæð-oddstæð
- þekki vísis- og lograföll auk hornafallanna og andhverfa þeirra
- geri sér grein fyrir markgildum falla og tengslum samfelldni og diffrunar um þau
- kunni skilgreiningu á diffurkvóta og geti notað hana til ákvörðunar á úgildum, beygjuskilum, einhalla og fleiri þáttum í sambandi við feril falls
- kunni skil á heildun og geti notað hlutheildun, skipti á breytistærð og liðun í stofnbrot til ákvörðunar heildis
- þekki tengsl stofnfalla við flatarmál svæða og kunni helstu reglur um ákveðið heildi
- kunni skil á öllum reglum og völdum sönnunum

Efnisatriði

Fallafræði, eintækni, einhalli, samsett föll, andhverf föll. Margliður, ræð föll, markgildi, diffrun, rannsókn falla, ferlateikningar, hornaföll, vísisföll, lograföll. Heildun, heildunaraðferðir.

Kennslugögn

STÆ 403 útg. 2001 e. Jón Hafstein Jónsson, Niels Karlsson og Stefán G. Jónsson
STÆ 503 útg. 2002 e. Jón Hafstein Jónsson, Niels Karlsson og Stefán G. Jónsson

Námsmat

Nemendur fá fjórar einkunnir að vori, tvær árseinkunnir og tvær prófseinkunnir fyrir lesinn -og ólesinn hluta. Árseinkunnir er byggðar á vinnu og vinnusemi yfir veturinn auk jólaprófseinkunnar. Nemendur skila dæmum á um 2ja vikna fresti. Vorprófið er í raun tvö próf, lesið og ólesið. Í lesna hluta prófsins er prófað úr skilgreiningum, sönnunum og sýnidæmum. Þessi einkunn er metin til 3ja eininga. Í ólesna hlutanum eru almenn, yfirgripsmikil dæmi þar sem reynir á skilning og útsjónarsemi nemandans. Þessi hluti er einnig metinn til 3ja eininga. Hafa skal í huga að á stúdentsprófi í 6. bekk er tekið próf í námsefni 5. bekkjar.

STÆ344

Námslýsing

Kynnt diffrun og rannsókn falla. Þjálfun þessara þátta fer að hluta fram með notkun hagnýtra dæma. Vísisföll og ferlar þeirra og í framhaldi af því teknar runur og raðir þar sem fjallað er um jafnmuna- og jafnhlutfallarunur. Útreikningur á vöxtum og greiðslubyrði jafngreiðslulána er tengdur jafnhlutfallaröðum. Í lokin er farið í einföld dæmi um línulega bestun.

Markmið

Að nemendur:

- áframhaldandi þjálfun í algebru og veldareikningi
- þekki undirstöðuatriði diffurreiknings og hafi fengið æfingu í beitinu hans við
- ferlakönnun og geti nýtt sér diffurreikning við lausn hagnýtra verkefna
- hafi kynnst hagnýtingu vísisfalla og lografalla
- þekki jafnmunaröð og jafnhlutfallaröð og þekki hagnýtingu þeirra í vaxtareikningi og greiðslum í viðskiptum
- geti leyst einföld dæmi um línulega bestun

Efnisatriði

Veldareglur og vísisföll. Diffrun og rannsókn falla og ferlateikningar. Runur og raðir. Línuleg bestun.

Kennslugögn

Stærðfræði 3000 - Föll og deildun e. Björk og Brolin

Námsmat

Námsmatið byggist á vorprófinu eingöngu en einnig fær nemandi árseinkunn fyrir ástundun. Til grundvallar árseinkunninni eru lagðir þættir eins og virkni og vinnusemi. Hafa skal í huga að á stúdentsprófi í 6. bekk er tekið próf í námsefni 5. bekkjar.

STÆ353

Námslýsing

Talnasöfn og myndræn framsetning þeirra. Fjallað er um meðaltal og staðalfrávik og fleiri stærðir sem lýst geta dreifingu talnasafnsins og miðsækni. Undirstöðuatriði

líkindareiknings, þar sem fjöldi atburða er endanlegur og frumatriði í talningarfræði, þar sem unnið er með umraðanir og samantektir. Leitast er við að nemendur vinni tölfraðileg verkefni með hjálp töflureiknis og/eða annarra forrita. Leyst verður viðamikil verkefni í hópvinnu.

Markmið

Að nemendur:

- hafi kynnst yrðingarökfræði og táknmáli stærðfræðinnar varðandi yrðingar
- kunni góð skil á undirstöðuhugtökum úr lýsandi tölfraði og geti greint aðalatriði frá aukaatriðum
- hafi kynnst ýmsum vinnubrögðum við úrvinnslu á talnasöfnum
- kunni góð skil á líkindahugtakinu, bæði hvað varðar einstaka óháða atburði sem og samfelldar dreifingar.
- hafi kynnst tilgátuprófunum og mati á áreiðanleikagildi úrvinnslu talnasafna

Efnisatriði

Mengjafræði. Yrðingarökfræði. Gagnasöfn, tíðnitöflur, myndrit. Meðaltal, vegið meðaltal, tíðasta gildi, miðgildi. Staðalfrávik, meðalfrávik, seiling. Líkindareikningur, umraðanir og samantektir. Normaldreifingin og tvíliðudreifingin. Öryggismörk, fylgni og tilgátuprófanir.

Kennslugögn

Bókin : Tölfraði og líkindareikningur útg. 2003 e. Ingólf Gíslason

Námsmat

Námsmatið byggist á vorprófinu eingöngu en einnig fær nemandi árseinkunn fyrir ástundun. Til grundvallar árseinkunninni eru lagðir þættir eins og virkni og vinnusemi.

Vorprófið er stúdentspróf og er einungis prófað í námsefni eins vetrar en á stúdentsprófum í öðrum deildum er prófað í námsefni tveggja vetra.

STÆ403

Efnisatriði

Sjá lýsingu á STÆ 414.

STÆ 403 er lesinn hluti og STÆ 414 er ólesinn hluti stærðfræðideildar 6. bekkjar.

STÆ414

Námslýsing

Nemendum er kynnt stærðfræði fyrir „lengra komna“. Kynntar eru aðferðir sem notaðar eru við lausnir raunverulegra vandamála. Heildun beitt við útreikning á rúmmáli. Tvinntölur, diffurjöfnur, fylkjareikningur og talningarfræði eru á meðal atriða sem oft koma við sögu við lausnir stærri verkefni. Lögð er áhersla á notkun töflureiknis við útreikning og framsetningu lausna. Auk ofangreindra atriði verður tekin fyrir þrívíð rúmfræði, strýtur o.fl. auk þrívíðrar hnitarúmfræði og kúluhornfræði.

Markmið

Að nemendur:

- kunnir helstu reglur um útreikning rúmmáls snúða og bogamáls
- þekki endanlegar og óendanlegar runur og raðir og ýmsar reglur í sambandi við þær
- hafi tamið sér stærðfræðileg vinnubrögð þar með talið þrepaáttir
- hafi góða þekkingu á tvinntölum og reikniaðgerðum tvinntalna
- hafi fengið nokkra þjálfun í lausn 1. stigs og 2. stigs diffurjafna og hafi kynnst aðferðum sem notaðar eru við tölulegar lausnir diffurjafna
- kunnir skil á fylkjareikningi og hafi fengist við hann með hjálp töflureiknis
- þekki helstu hugtök þrívíðrar rúmfræði sem og þrívíðrar hnitarúmfræði
- hafi kynnst talningarfræði s.s. samantektum og umröðunum

Efnisatriði

Rúmmál, yfirborðsflatarmál og bogalengd ferla. Pólhnit, tvinntölur, runur og raðir, þrepaáttir, diffurjöfnur, tölulegar lausnir diffurjafna, fylkjareikningur, þrívíð rúmfræði, kúluhornfræði. Talningarfræði.

Kennslugögn

Bækurnar:

STÆ 503 útg. 2002 e. Jón Hafstein Jónsson, Níels Karlsson og Stefán G. Jónsson

STÆ 522 e. Jón Hafstein Jónsson, Níels Karlsson og Stefán G. Jónsson

Diffurjöfnur og fylki e. Frey Þórarinnsson

Námsmat

Nemendur fá fjórar einkunnir að vori, tvær árseinkunnir og tvær prófseinkunnir fyrir lesinn -og ólesinn hluta. Árseinkunnir er byggðar á vinnu og vinnusemi yfir veturinn auk jólaprófseinkunnar. Nemendur skila dæmum á um 2ja vikna fresti. Vorprófið er í raun tvö próf, lesið og ólesið. Í lesna hluta prófsins er prófað úr skilgreiningum, sönnunum og sýnidæmum. Þessi einkunn er metin til 3ja eininga. Í ólesna hlutanum eru almenn, yfirgripsmikil dæmi þar sem reynir á skilning og útsjónarsemi nemandans. Þessi hluti er einnig metinn til 4ra eininga. Athygli skal vakin á því að á vorprófi, sem jafnframt er stúdentspróf, er prófað úr námsefni 5. og 6. bekkjar.

STÆ423

Efnisatriði

Sjá lýsingu á STÆ 433

STÆ 423 er lesinn hluti og STÆ 433 er ólesinn hluti hagfræðideildar 6. bekkjar.

STÆ433

Námslýsing

Nemendum er kynnt stærðfræði fyrir „lengra komna“. Kynntar eru aðferðir sem notaðar eru við lausnir raunverulegra vandamála. Tvinntölur, diffurjöfnur, fylkjareikningur, talningarfræði og tölfræði er meðal atriða sem oft koma við sögu við lausnir stærri verkefni. Lögð er áhersla á notkun töflureiknis við útreikning og framsetningu lausna.

Auk ofangreindra atriði verður tekin fyrir þrívíð rúmfræði, strýtur o.fl. auk þrívíðrar hnitarúmfræði.

Markmið

Að nemendur:

- þekki mismuna- og kvótarunur og hafi fengið þjálfun í notkun reglna við útreikninga í fjármálafræði
- hafi kynnst reikningi með tvinntölum
- hafi fengið nokkra þjálfun í lausn diffurjafna bæði 1. stigs og 2. stigs og hafi kynnst aðferðum sem notaðar eru við tölulegar lausnir diffurjafna
- kunni skil á fylkjareikningi og hafi notað hann með hjálp töflureiknis
- þekki helstu hugtök þrívíðrar rúmfræði og þrívíðrar hnitarúmfræði
- kunni skil og hafi unnið með hugtök úr talningarfræði

Efnisatriði

Stofnbrot. Pólhnit, tvinntölur, diffurjöfnur, tölulegar lausnir diffurjafna, fylkjareikningur, þrívíð rúmfræði. Talningarfræði. Runur og raðir.

Kennslugögn

STÆ 503 útg. 2002 e. Jón Hafstein Jónsson, Níels Karlsson og Stefán G. Jónsson
Diffurjöfnur og fylki e. Frey Þórarinnsson
Hefti um þrívíða rúmfræði
Hefti um talningarfræði

Námsmat

Nemendur fá fjórar einkunnir að vori, tvær árseinkunnir og prófseinkunnir fyrir lesinn - og ólesinn hluta. Árseinkunnir er byggð á vinnu og vinnusemi yfir veturinn auk jólaprófseinkunnar. Nemendur skila dæmum á um 2ja vikna fresti. Vorprófið er í raun tvö próf, lesið og ólesið. Í lesna hluta prófsins er prófað úr skilgreiningum, sönnunum og sýnidæmum. Þessi einkunn er metin til 3ja eininga. Í ólesna hlutanum eru almenn, yfirgripsmikil dæmi þar sem reynir á skilning og útsjónarsemi nemandans. Þessi hluti er einnig metinn til 3ja eininga. Athygli skal vakin á því að á vorprófi, sem jafnframt er stúdentspróf, er prófað úr námsefni 5. og 6. bekkjar.

STÆ444

Námslýsing

Haldið er áfram með diffrun og rannsókn falla og nemendum kynnt vísisföll og náttúrulegi logrinn. Meginverkefni nemenda er tölfræði og líkindafræði þar sem öll grunnhugtök eru kynnt og unnið með þau.

Markmið

Að nemendur:

- fá aukan þjálfun í driffunar- og heildunarreikningi
- þekki vísis- og lograföll og hagnýtingu þeirra
- þekki grunnhugtök mengjafræðinnar og helstu aðgerðir
- hafi kynnst grunnhugtökum tölfræði og hvernig meðhöndla má gögn
- hafi kynnst grunnhugtökum í talningar- og líkindafræði

Efnisatriði

Könnun falla, einhalli, útgildi og beygjuskil. Vísis- og lograföll. Mengjafræði. Yrðingarökfræði. Gagnasöfn, tíðnitöflur, myndrit. Meðaltal, vegið meðaltal, tíðasta gildi, miðgildi. Staðalfrávik, meðalfrávik, seiling. Líkindareikningur, umraðanir og samantektir. Normaldreifingin og tvíliðudreifingin. Öryggismörk, fylgni og tilgátuprófanir.

Kennslugögn

Hefti um föll, diffrun, vísisföll og logra.

Bókin : Tölfræði og líkindareikningur útg. 2003 e. Ingólf Gíslason

Námsmat

Námsmatið byggist á vorprófinu eingöngu en einnig fær nemandi árseinkunn fyrir ástundun. Til grundvallar árseinkunninni eru lagðir þættir eins og virkni og vinnusemi.

Athygli skal vakin á því að á vorprófi, sem jafnframt er stúdentspróf, er prófað úr námsefni 5. og 6. bekkjar.

Tölvu- og upplýsingatækni

Markmið

Að nemendur:

- hafi öðlast þá færni í notkun tölva og þess hugbúnaðar sem er í almennri notkun hjá íslenskum og erlendum fyrirtækjum að þeir geti fyrirhafnarlítið gengið inn í flest störf í þeim fyrirtækjum sem vel eru búin tölvum og hugbúnaði. Með þetta að leiðarljósi er miðað við að kenna ekki síður á flóknari aðgerðir þess hugbúnaðar sem miðað er við, en þær einfaldari, enda reiknað með að nemendur hafi kynnst einfaldari aðgerðum í æ ríkari mæli í grunnskóla.
- geti notfært sér tölvur við nám sitt og notkun þessara tækja sé þeim auðveld og eðlileg við alla verkefnavinnu í hvaða námsgrein sem er.
- geti unnið í heimi, sem byggist æ meir á að upplýsingar liggja víða á lausu á neti um heim allan, og þeir geti fundið og nýtt sér þetta í námi og starfi.

Til að ná þessum markmiðum er nám í tölvunotkun við Verzlunarskóla Íslands skipulagt á eftirfarandi hátt:

Kennsluhættir:

Kennslan byggist fyrst og fremst á verkefnavinnu nemenda í tölvuverum og skilum heimaverkefna. Verkefnin, sem lögð eru fyrir og skýrð af kennara, byggjast á því að kynna og þjálfá sífellt nýja þætti þeirra forrita sem verið er að kenna. Nemendur skila verkefnum unnum og er rík áhersla lögð á vönduð og öguð vinnubrögð.

Í 3. bekk er vélritun og tölvunotkun fjögurra eininga nám, og fer allt fram í tölvuveri og eru tveir kennarar í hverjum 25-28 manna hóp í þrjár stundir á viku, en einn kennari í fjórðu kennslustundinni.

Í 4. bekk er tölvunotkun þrjár einingar. Tveir kennarar eru í 25-28 manna hópum. Öll kennslan fer fram í tölvuveri.

FOR104

Námslýsing

Farið er í helstu þætti í sögu og þróun nútímaforritunar. Í áfanganum munu nemendur fá undirstöðuþjálfun í forritun í hlutbundnu forritunarmáli. Lögð verður áhersla á að nemendur temji sér öguð og viðurkennd vinnubrögð við þróun tölvuforrita. Sérstök rækt verði lögð við að nemendur átti sig á hlutverki stýrikerfa þróun hugbúnaðar. Kenndar verða góðar venjur við rithátt í forritun. Farið verður í gegnum þróun tölva frá upphafi til vorra daga. Einnig verður tvíundarkerfið kennt, ásamt áttundar- og sextándakerfinu. Í áfanganum verður skyggst inn í innviði tölvunnar og innri virkni hennar skoðuð og skýrð. Kennt verður að forrita smáforrit(fjölva) fyrir vinsæl ritvinnsluforrit og töflureikna, ásamt því að nemendur fá að kynnst forritunarmálinu sem liggur þar að baki.

Markmið

Nemandi

- hafi þekkingu á sögu forritunar og helstu atriðum sem marka tímamót
- geti beitt greiningu og hönnun við undirbúning forritunar
- geti skipulagt tög og uppbyggingu forrita með föllum og stefnum
- geti forritað með skilyrðum, lykkjum, föllum og stefnum
- setji upp frumgerð forrits sem lýsir samskiptum manns og tölvu
- geti beitt viðurkenndum stöðlum um notendaviðmót
- geti metið hvernig best er að greina, hanna og forrita einfaldari forrit
- skilji innri virkni tölvu

- þekki innviði tölvu og hvaða hlutverki hinir ýmsu hlutar tölvu gegna.
- hafi skilning á samskiptum tölva og jaðartækja
- þekki tvíundar-, áttundar- og sextándakerfið
- geti umritað tölu úr tugakerfi í tvíundar-, áttundar eða sextándakerfi, og tilbaka.

Efnisatriði

Forritun

Breytur: gildisgjöf, staðværar breytur og klasabreytur, færíbreytur, gildisbreytur (og bendar) og hlutir.

Tög: heiltölur, kommutölur, rökbreytur, strengir, fylki og tilbúin tög; að breyta úr einni tegund í aðra (m.a. tölum í strengi og öfugt).

Aðgerðir: heiltöluaðgerðir, m.a. módular, helstu kommutöluaðgerðir, rökaðgerðirnar AND, OR, NOT, XOR; forgangsroð aðgerða, virkjar.

Flæði aðgerða: setningar, skilyrði og röksegðir, endurtekning og lykkgjur (bæði með teljara og skilyrði).

Verkþættir og skipulag: undirforrit, klasar, erfðir.

Reiknirit: framsetning þeirra og ritun skýringa í forritskóða.

Prófanir: villuleit, prófunarskýrsla.

Almenn tölvufræði

Gagnabrautir, gagnarásir, gagnaflæði, örgjörvi, braut, klukka, klukkuslög og rof, móðurborð, skjár, skjákort, jaðartæki og tenging þeirra við tölvur, lyklaborð, mús, geisladrif, geisladiskar, harðir diskar, ritminni og lesminni. Stafli og haugur.

Hugtök og þekkingaratriði

Stærð gagna í bitum og bætum, sætisritháttur, tvíundakerfi, tugakerfi og sextándakerfi, munurinn á vélamálum og æðri forritunarmálum, saga forritunar, s.s. smalamál, fyrstu forritunarmálin, mótuð mál og hlutbundin, einkenni algengra forritunarmála, þ. á m. BASIC, Pascal, C, C++ og Java, þýðendur, túlkar, kembiforrit, hlutverk stýrikerfis: úthlutun vélar og einföldun, samræmd notendaskil, víxlvinnsla, hvernig forrit nýta þjónustu stýrikerfis m.a. við gerð notendaskila.

Kennsluhættir

Kennsla fer ýmist fram í tölvustofum eða kennslustofum. Nemendur notast við tölvur, en einnig verður kennt á töflu, sem og með skjávarpa. Verkefni og skyndipróf verða reglulega lögð fyrir nemendur.

FOR113

Námslýsing

Nemendur læra nútíma hugbúnaðargerð í Java forritunarmálinu. Undirstöðuatriði forritunar eru kynnt og áhersla lögð á að nemendur séu með öll helstu hugtök á takteinum og skilji hvað felst í hlutbundinni hugbúnaðargerð. Stutt kynning á virkni tölvunnar og uppbyggingu rökrása. Námskeiðinu lýkur með forritunarkeppninni Calculus þar sem öllum nemendum er leyfilegt og skylt að taka þátt.

Markmið

Nemendur geti lesið og skrifað einföld forrit og séu vel í stakk búnir til að takast á við frekara nám í tölvunarfræðum og tengdum greinum á háskólastigi.

Efnisatriði

M.a. er farið í breytur, einfaldar tegundir, klasa, aðferðir, flæði forrita með skilyrðissetningum og lykkgjum, hlutbundna hönnun, viðmót, atburði, endurkomu og grunnatriði í vefforritun.

Kennsluhættir

Kenndar eru 3 kennslustundir á viku. Þær skiptast í fyrirlestur (1 kennslustund) og verklegan tíma (2 samliggjandi kennslustundir). Efni er kynnt í fyrirlesturum og verkefni úr sama efni unnin í kjölfarið.

Kennslugögn

Ljósrit frá kennara og ýmsar vefsíður sem bent verður á. Námskeiðið fylgir ekki ákveðinni kennslubók en nemendum er bent á: Java Software Solutions (Lewis & Loftus). Kennsluhugbúnaðurinn Digital Works notaður til kennslu í rökrásum.

Námsmat

Námsmat byggir á verkefnaskilum, skyndiprófum, ástundun í kennslustundum og mætingu. Í lok vetrar taka nemendur skriflegt stúdentspróf í forritun.

TÖL104

Námslýsing

Kynnt er notkun internets, heimanets og tölvupósts. Þjálfun í hraða og fingrasetningu á talnaskika tölvu. Ætlast er til að nemendur verði færir um að nota talnaskika hnappaborðsins blindandi. Til þeirra æfinga er notað forritið Summa, samið af Baldri Sveinssyni.

Kennd notkun taflna og vinnubóka í töflureikninum Microsoft Excel 2002. Kennt er á afstæðar tilvísanir og fastar. Notkun fallanna Max, Min, Average, Date, Now, If, Rank, Match, Countif, Sumif, Lookup, NPV, IRR, PMT er kennd.

Vélritun. Til að æfa öguð og rétt vinnubrögð, svo og blindskrift, ásamt því að ná góðum hraða, er notað kennsluforrit sem hannað er í Verzlunarskólanum. Kennt er á grunnatriði glærugerðarforritsins PowerPoint 2002 og einnig gerð einfaldrar vefsíðna með notkun forritsins FrontPage XP.

Kennd eru grunnatriði í uppsetningu verslunarbréfa og ritgerða með notkun sniðmáta í Word.

Kennslugögn

Microsoft Excel 2002 eftir Baldur Sveinsson
Ritverk verkefni fyrir ritvinnslu e. Kristínu I. Jónsdóttur og Gígju Árnadóttur (eldri útgáfur en 1996 ganga ekki) 3. prentun 1998 og 4. prentun 2000

TÖL203

Námslýsing

Kennt er að nota flest helstu atriði ritvinnsluforritsins Microsoft Word 2002 fyrir Windows, þar með talin áherslumerki og númer, atriðisorðaskrá, blaðadálkar, dálkar, efnisyfirlit, flutningur texta, formbréf, hausar og fætur, jaðarlínur, leturlist, límmiðar, neðanmálgreinar og aftanmálgreinar, notkun og gerð sniðmáta og stíla, númeraðar töflur, ramar, stærðfræðiskjöl, teikningar, töflur, upphafsstafir felldir inn í texta. Meðal verkefna eru samningar, töflur, heimildaskrár, titilblöð og verslunarbréf eftir hefðbundnum uppsetningum og staðli, enn fremur atvinnuumsóknir, svar við atvinnuumsóknum, uppsettar auglýsingar, boðsbréf sem nemendur semja sjálfir, starfsferilslýsingar og fleira. Hraðapróf eru tekin a.m.k. tvisvar í mánuði og þá notað hraðaprófsforrit. Kennd er notkun gagnasafnsforritsins Access 2002. Kennd er notkun glærugerðarforritsins PowerPoint.

Kennslugögn

Ritverk verkefni fyrir ritvinnslu e. Kristínu I. Jónsdóttur og Gígju Árnadóttur (eldri útgáfur en 1996 ganga ekki) 3. prentun 1998 og 4. prentun 2000 Word 2002 handbókin, útg. 2002, eftir Kristínu I. Jónsdóttur og Svein Baldursson. Microsoft Access 2002 eftir Baldur Sveinsson og Þórð Hauksson.

UPP103 og UPP113

Námslýsing

Markmið áfangans er að tryggja að nemandinn geti notað fjölbreyttan hugbúnað og upplýsingar á margvíslegu formi við lausn og framsetningu viðfangsefna í námi sínu. Áfanginn er fyrir nemendur á þriðja námsári alþjóða- og viðskiptabrauta. Í áfanganum verður farið yfir tölvubúnað og hvernig best má hagnýta hann í námi við skólann. Farið verður yfir hvernig nemandinn getur sett fram eigið efni á neti skólans og kynntar leiðir til að hagnýta upplýsingatækni í almennu námi. Fjallað verður um almenn atriði upplýsingalæsis, m.a. verður farið yfir gögn um upplýsingaöflun, útgáfuform upplýsinga, bókasöfn, handbækur, tölvusamskipti, mat á gæðum og áreiðanleika upplýsinga o.s.frv.

Markmið

Nemandi:

- geti notað Netið jafnt í námi og starfi
- geti beitt þeim hugbúnaði, sem er til í skólanum, í réttu samhengi við annað nám í skólanum
- geti sjálfur aflað sér þekkingar um hvernig hagnýta má upplýsingatækni í tengslum við nám sitt
- geti sett fram þá þekkingu, sem hann aflar sér í námi sínu, á tölvutækan hátt, s.s. í gagnasafni, með myndrænni framsetningu tölfræðilegra gagna, á margmiðlunarformi með myndum og stiklutexta
- geti rætt um verkfæri og viðfangsefni upplýsingatækninnar á réttri íslensku
- sýni ábyrgð og siðvit í vinnu sinni á staðarneti skólans sem og Interneti
- þekki helstu atriði í sögulegri þróun upplýsingamála
- fái innsýn í tilurð, eðli og hagnýtingu upplýsinga
- þekki helstu aðferðir við skráningu og miðlun upplýsinga, hvort heldur er á stafrænu formi eða ekki
- þekki helstu tegundir upplýsingasafna
- geti aflað sér upplýsinga um fjölbreytt efni eftir margvíslegum leiðum
- öðlist færni í að meta gæði, áreiðanleika, uppruna og gildi upplýsinga
- þekki helstu lagaleg, siðferðisleg og félagsleg atriði er varða söfnun, geymslu og miðlun upplýsinga
- fái fræðilega og tæknilega innsýn í upplýsinga- og fjarskiptakerfi nútímans
- fái fræðilega innsýn í gerð upplýsingakerfa þannig að nemandur öðlist heildstæða, tæknilega og fræðilega innsýn í stafrænt upplýsingaflæði nútímans

Efnisatriði

- inngangur – upplýsingafræði, upplýsingatækni og upplýsingar, notkunarreglur
- upplýsingafræði samtímans
- bókasöfn – gegnir, greinir, leit að heimildum og uppsetning þeirra
- ágríp af fjarskiptasögu – kynnisferð í fjarskiptasafnið
- tölvupóstur – Outlook
- Outlook – dagatal, fundaboðun o.fl.
- saga og þróun Netsins
- vefskoðarar og leit á Netinu

- ýmis fróðleikur og framtíð Netsins
- viðskipti á Netinu
- HTML
- stutt kynning á SPSS
- upplýsingasiðfræði
- saga tölvunnar
- vélbúnaður tölvunnar
- PowerPoint
- K2 námsdagbók á netinu
- lokaverkefni (30% af kennaraeinkunn)

Kennsluhættir

Kennarar ætlast til að nemendur hafi kynnt sér námsefni sem farið verður í fyrir tíma og gengið verður eftir því að slíkt sé gert.

Kennslugögn

Skjöl sem vistuð eru í skjalahólfi nemend, leshefti í HTML – Hjörtur Hjartarson 2003 – 2004. Ljósrit.

Námsmat

Námsmat er með hefðbundnum hætti. Jólapróf og vorpróf {stúdentspróf} verða skrifleg. Þegar ákseinkunn verður gefin í vor verður tekið mið af eftirfarandi þáttum: Skyndipróf, verkefni, frammistaða í tímum, jólapróf, lokaverkefni, mæting o.fl. Vægi einstakra þátta og frekari útfærsla ákseinkunnar verður rædd síðar.

Viðskiptagreinar

Frá því að Verzlunarskóli Íslands var stofnaður árið 1905 hefur það verið eitt helsta markmið skólans að stuðla að öflugri kennslu í viðskiptagreinum á Íslandi. Þetta hefur ekki breyst í áronna rás en áherslur hafa vissulega breyst.

Helsta markmið með kennslu í viðskiptagreinum er að allir nemendur skólans hljóti góða undirstöðuþekkingu og skilning á færslu bókhalds, rekstrarhagfræði og þjóðhagfræði. Allir nemendur eiga jafnframt að búa yfir grunnþekkingu á uppsetningu og færslu tölvubókhalds.

Þeir nemendur sem velja viðskiptadeild og hagfræðideild afla sér síðan ítarlegri þekkingu í ýmsum viðskiptagreinum sem gefur bæði góðan undirbúning fyrir frekara nám á háskólastigi eða þátttöku í atvinnulífinu.

Á hagfræðibraut er lögð áhersla á fræðilegan grunn í rekstrarhagfræði, þjóðhagfræði, fjármálum og stærðfræði. Námið býr nemendur sérstaklega vel undir frekara háskólanám í viðskiptafræði, hagfræði og skyldum greinum.

Á viðskiptabraut er lögð áhersla á viðskiptafræðigreinar eins og markaðsfræði, stjórnun og rekstur fyrirtækja. Námið býr nemendur vel undir störf í atvinnulífinu en gefur líka góðan grunn fyrir frekara nám.

BÓK104

Námslýsing

Fjallað er um grundvallaratriði bókhalds, dagbókarfærslur, opnun og lokun höfuðbókar og tengsl þessara bóka. Kennt er að merkja fylgiskjöl og færa dagbók eftir þeim. Nemendum er gerð grein fyrir hlutverki bókarans og tilgangi bókhalds og sagt frá helstu bókhaldslögum til skilningsauka. Mikil áhersla er lögð á vönduð vinnubrögð nemenda og góðan frágang.

Markmið

Að nemendur:

- geri sér grein fyrir hugtökunum gjöld, tekjur, skuldir og eignir
- geti annast almennar færslur í dagbók, hafi skilning á uppgjöriog geti sett fram efnahagsreikning og rekstrarreikning
- eigi að geta fært dagbók eftir fylgiskjölum og eigi að vera færir um að vinna við bókhald undir verkstjórn

Kennslugögn

Bókfærsla I - A eftir Tómas Bergsson

Bókfærsla I - B eftir Tómas Bergsson

Námsmat

Mæting 10%

Jólapróf 20%

Skyndipróf 40%

Ástundun 30%

BÓK203

Námslýsing

Farið er yfir flóknari dagbókarfærslur. Reikningsjöfnuður með margliðuðum athugasemdum, kynning á endurmati og óbeinum afskriftum (fyrningar). Í tölvubókhalda læra nemendur uppsetningu bókhaldslykla og þar er kynnt sölukerfi, birgðakerfi, innkaupakerfi, lánardrottna- og skuldunautabókhalda og samtenging þessara kerfa. Einnig er farið í úrvinnslu gagna og mat á afkomu. Í viðskiptadeild er tölvubókhalda kennt tvo tíma á viku hálfan veturinn og er viðbótarnámsefni þar erlend vöruviðskipti, gengismál og öll nánari úrvinnsla gagna og gagnaleit. Stærðfræðideild fær tólf tíma námskeið í tölvubókhalda.

Markmið

Að nemendur:

- séu hæfir til að færa bókhald og geti gert upp bókhald lítilla fyrirtækja
- kynnist tölvubókhalda og þeim auknu möguleikum sem það býður

Kennslugögn

Bókfærsla II eftir Tómas Bergsson.
Bókhaldsforritið Navision financials og verkefna- og kennslubók í Navision financials I. og II. hefti eftir Tómas Sölvason.

BÓK204

Námslýsing

Farið er yfir flóknari dagbókarfærslur. Reikningsjöfnuður með margliðuðum athugasemdum, kynning á endurmati og óbeinum afskriftum (fyrningar). Í tölvubókhalda læra nemendur uppsetningu bókhaldslykla og þar er kynnt sölukerfi, birgðakerfi, innkaupakerfi, lánardrottna- og skuldunautabókhalda og samtenging þessara kerfa. Einnig er farið í úrvinnslu gagna og mat á afkomu. Í viðskiptadeild er tölvubókhalda kennt tvo tíma á viku hálfan veturinn og er viðbótarnámsefni þar erlend vöruviðskipti, gengismál og öll nánari úrvinnsla gagna og gagnaleit. Stærðfræðideild fær tólf tíma námskeið í tölvubókhalda.

Markmið

Að nemendur:

- séu hæfir til að færa bókhald og geti gert upp bókhald lítilla fyrirtækja
- kynnist tölvubókhalda og þeim auknu möguleikum sem það býður

Kennslugögn

Bókfærsla II eftir Tómas Bergsson
Bókhaldsforritið Navision Financials og verkefna- og kennslubók í Navision Attain I. og II. hefti eftir Tómas Sölvason.

Námsmat

Mæting: 10%
Jólapróf: 25%
Skyndipróf: 35%
Ástundun: 30 %

BÓK303

Námslýsing

Uppgjör sem byggist á sjóðshreyfingum og niðurstöðutölum, bókanir í sambandi við stofnun fyrirtækja, breytingar á réttarformi, verkefni þar sem farið er yfir samruna og slit fyrirtækja og skattauppgjör. Einnig er farið í verkefni með sérstökum viðfangsefnum.

Markmið

Að kynna nemendum skattauppgjör (nemendur fá þjálfun í flóknum uppgjörum samkvæmt skattalögum) og færslur í sambandi við breytingar á starfsemi fyrirtækja

Kennslugögn

Verkefnahefti í skattabókhalda eftir Valdimar Hergeirsson
Verkefnahefti um samruna fyrirtækja o.fl. eftir Valdimar Hergeirsson

Námsmat

Mæting: 10%
Jólapróf 25%
Skyndipróf 35%
Ástundun 30%

MAR103

Námslýsing

Í kennslunni er farið yfir grundvallarhugtök sem tengjast markaðsfræði og fjallað um hvernig hugmyndafræðin er notuð til að markaðssetja vörur og þjónustu. Sérstaklega er farið í mikilvægi markaðsstarfs í síbreytilegu umhverfi, afstöðu fyrirtækja til markaðarins, rekstrar – og samkeppnisumhverfi, markaðshlutun, val markhópa, staðfærslu, vöruþróun, líftíma vöru, vöruhugtakið, verðlagningu, kynningarmál, netið og markaðsmál, ímynd fyrirtækja og markaðsáætlanir. Farið er yfir grundvallaratriði markaðsrannsókna og gerð skoðanakannana kynnt.

Lokaverkefni á Viðskiptabraut er gerð skoðanakönnunar. Nemendur þurfa sjálfir að finna samstarfsfyrirtæki og gera við það sérstakan samstarfssamning sem kveður nánar á um framkvæmd könnunarinnar.

Lokaverkefni á Alþjóðabraut er markaðsgreining á erlendum markaði og gerð markaðsáætlunar. Nemendur þurfa sjálfir að finna samstarfsfyrirtæki og ákveða í samstarfi við það þá vöru sem kanna á markað fyrir.

Nemendur vinna verkefni undir handleiðslu kennara en bera að öðru leyti ábyrgð á framvindu þeirra gagnvart samstarfsfyrirtækjum. Verkefnum er skilað til kennara og samstarfsfyrirtækja í skýrsluformi í lok annarinnar auk þess skulu þau flutt í formi fyrirlestrar.

Markmið

Að nemendur:

- læri undirstöðuatriði við stjórnun og skipulagningu markaðsaðgerða.

Kennsluhættir

Kennslan fer að hluta til fram í fyrirlestraformi og að hluta til í tölvustofu þar sem verkleg kennsla og æfingatímar fara fram. Gert verður ráð fyrir að nemendur vinni hluta af verkefnavinnunni í gegnum internetið og netkerfi skólans.

Kennslugögn

- bókin Sigur í samkeppni eftir Boga Þór Siguroddsson
- Ítarefni frá kennara.

Námsmat

Mæting 10%
Jólapróf 20%
Skyndipróf 15%
Verkefni 45%
Ástundun og virkni 10%

REK103**Námslýsing**

Kostnaðarhugtök, tekjur, núllpunktur, framlegðarútreikningar, rekstraráætlanir og greiðsluáætlanir. Beinn og óbeinn kostnaður. Rekstrarreikningur, efnahagsreikningur og kennitölur sem túlka ársreikninga.

Markmið

Að nemendur:

- öðlist skilning á tekjum, rekstrarkostnaði og afkomu fyrirtækja. Innborgunum, útborgunum og greiðslustöðu
- þekki algengustu kennitölur um rekstrarafkomu og geti notað þær til að túlka niðurstöður rekstrar- og efnahagsstöðu
- skilji verðmætasköpun hjá fyrirtækjum
- geti samið einfaldar rekstrar- og greiðsluáætlanir
- skilji undirstöðuatriði markaðsverðmyndunar

Kennsluhættir

Námsefnið er yfirfarið með skýringadæmum og verkefnavinnu. Mikil áhersla er á reglulega heimavinnu og vönduð vinnubrögð. Reglulegar skriflegar æfingar.

Kennslugögn

Rekstrarhagfræði eftir Birnu Stefnisdóttur.

Námsmat

Mæting 10%
Jólapróf 25%
Skyndipróf 40%
Ástundun 25%

REK205

Námslýsing

Upprifjun á grundvallarhugtökum hagfræðinnar. Fjallað er um hagkvæmasta val framleiðsluþátta. Fyrirtækið, réttarform, skipulag og markmið. Framleiðsla, framleiðsluföll og lögmálið um minnkandi afrakstur. Kostnaðarfræði, ólíkar gerðir kostnaðar og lágmörkun kostnaðar. Tekjuföll, tekju- og staðkvæmdaáhrif, tekjuteygni. Verðmyndun við mismunandi markaðsform, fullkomin samkeppni, einkasölusamkeppni, verðleiðsögn, fákeppni, tvíkeppni og einokun. Leikjafræði (e. game theory). Hagkvæmasta val fyrirtækis á magni og verði við ólík markaðsform og hásmörkun hagnaðar. Notagildi, nytjaföll, hagkvæmasta samsetning neyslu, hásmörkun nytja, eftirspurn og eftirspurnarföll.

Markmið

Markmið með kennslu í rekstrarhagfræði í 5. bekk á hagfræðibraut að gera nemendur færa um skilja og nota helstu hugtök rekstrarhagfræðinnar. Sérstök áhersla er lögð á að nemendur tileinki sér tæknilega hlið námsefnisins og geti nýtt sér stærðfræði við lausn hagrænna vandamála. Þá er stefnt að því að nemendur skilji tilgang og takmörk þess að setja hagræn vandamál fram á stærðfræðilegan hátt.

Kennsluhættir

Kenndir eru fimm tímar á viku þar sem leitast er við að auka skilning nemenda á viðfangsefnum í rekstrarhagfræði og veita þjálfun við lausn fræðilegra og hagnýtra verkefna. Áhersla er lögð á stærðfræðilega nálgun og notkun línurita til að leysa rekstrarhagfræðileg viðfangsefni, svo sem kostnað, tekjumyndun, jafnvægi í rekstri fyrirtækja o.fl. Þá er stefnt að því að nemendur skilji tilgang og takmörk þess að setja hagræn vandamál fram á stærðfræðilegan hátt.

Kennslugögn

Principles og Economics eftir Gregory Mankiw (2000). Dæmahefti í hagfræði eftir Bjarna Má Gylfason, Tómas Sölvason og Valdimar Hergeirsson (2001). Ýmsu öðru efni er dreift til nemenda og Netið notað í þeim tilgangi.

Námsmat

Mæting 10%
Skyndipróf 45%
Jólupróf 25%
Ástundun 20%

REK215

Námslýsing

Kynning á framleiðslufræði. Helstu hugtök kostnaðarfræðinnar. Markaðsform og verðmyndun. Teygniútreikningar. Viðfangsefni fjármálafræða kynnt. Samdar einfaldar fjárhagsáætlanir og hugtökin fjárþörf og fjármögnun kynnt. Einfaldar aðferðir við mat á fjárfestingum og virði verðbréfa. Íslenski verðbréfamarkaðurinn kynntur. Stofnun lítilla fyrirtækja allt frá hugmynd til framkvæmda, ef raunhæfar áætlanir virðast ganga upp. Meðal annars verður farið í grunnhugmynd að rekstri, rætt um markmið og skipulag fyrirtækis, hugmynda- og vöruþróun, val á réttarformi, ytri áhrif á fyrirtækið, markaðs- og fjárhagsáætlanir, reikningsskil og starfsmannahald.

Markmið

Að nemendur:

- öðlist skilning á hugtökum rekstrarhagfræðinnar og geri sér ljósa hagfræðilegu hliðina á rekstri fyrirtækja
- kynnist viðfangsefnum fjármálafræða og fjármálastjórnunar
- þekki öll helstu atriðin sem hafa þarf í huga við stofnun líttilla fyrirtækja

Námsmat

Mæting 10%
Skyndipróf 35%
Jólapróf 30%
Ástundun 25%

REK304**Námslýsing**

Nemendur kynnast fyrirtækjarekstri gegnum fyrirtækjaleik, þar sem taka þarf ákvarðanir um uppbyggingu og rekstur fyrirtækis á samkeppnismarkaði. Einnig er fjallað um þjóðfélagslegt hlutverk fyrirtækja, val á viðskiptahugmynd markaðsgreiningu og viðskiptaáætlanir.

Markmið

Að nemendur:

- öðlist skilning á rekstrarstöðu fyrirtækja og rekstrarumhverfi
- geti skýrt gildi og hlutverk frumkvöðla
- þjálfast í öflun og úrvinnslu gagna fyrir rekstrarákvarðanir

Kennslugögn

bókin Business Policy Game eftir Richard V. Cotter og bókin Frumkvæði til framlaga eftir Eyþór Ívar Jónsson.

STÓ103**Námslýsing**

Farið er yfir grunnhugtök og kenningar í stjórnun. Útskýrt er hvernig þjóðfélagsbreytingar hafa gert það að verkum að menn leggja nú meiri áherslu á stjórnun en áður. Leitast er við að veita nemendum innsýn í störf stjórnenda og kynna þeim ýmis verkefni sem þeir inna af hendi. Farið er í stjórnunarferlið, mismunandi gerðir stjórnskipulaga, setningu markmiða, áætlanagerð og upplýsingastreymi. Áhersla er lögð á að upplýsa nemendur um samspil stjórnunar og samstarfs og mikilvægi þess að starfsmenn séu ánægðir í sínu starfi.

Markmið

Að nemendur:

- kunni grunnhugtök og kenningar í stjórnun og að beita hugtökunum í mæltu og rituðu máli.

Kennsluhættir

Til ráðstöfunar eru þrjú tímar á viku, sem skiptast á milli fyrirlestra og stuttra verkefna, sem nemendur vinna og skila fyrir tilsettan tíma. Nemendur vinna einnig stórt verkefni þar sem þeir, í samráði við kennara, velja sér viðfangsefni innan ramma stjórnunar og skila skýrslu og flytja fyrirlestur um efnið.

Kennslugögn

bókin Management eftir Richard L. Daft.

Námsmat

Mæting 10%
Jólapróf 20%
Skyndipróf 20%
einstaklingsverkefni 10%
fyrirlestur 15%
fyrirtækjasmíðjan 10%
Ástundun og virkni 15%

ÞJÓ103**Námslýsing**

Skortur, val, fórnarkostnaður, framleiðsla, framleiðsluþættir, eftirspurn, framboð, markaðsjafnvægi, teygni, heimili, fyrirtæki, vinnumarkaður, markaðshagkerfi, blandað hagkerfi, efnahagshringrás, þjóðhagsreikningar, þjóðartekjur, þjóðhagslegur sparnaður, fjármunamyndun, einkaneysla, samneysla, skattar og fjármál hins opinbera, peningamarkaður, vextir, utanríkisviðskipti, gengi, hagvöxtur, verðbólga og atvinnuleysi.

Markmið

Kenndir eru þrjú tímar á viku þar sem kynnt eru grunnhugtök og meginviðfangsefni hagfræðinnar. Fjallað er um grunneiningar hagkerfisins og samspil þeirra í markaðshagkerfi. Hringrás efnahagslífsins er útskýrð og fjallað um helstu hagstærðir þjóðarbúsins og innbyrðis tengsl þeirra. Meginþættir í efnahagsþróun eru teknir fyrir og hagræn vandamál skoðuð með dæmum úr íslensku efnahagslífi. Kynnt er margvísleg framsetning á hagfræðilegu efni. Nemendur fá þjálfun í að lesa úr línuritum og innsýn í notkun hlutfallareiknings, vísitalna, og fleiri algengra aðferða við vinnslu á hagfræðilegum upplýsingum. Þá er lögð nokkur áhersla á að nemendur geti tjáð sig um efnið, bæði munnlega og skriflega. Jafnframt er lögð áhersla á að nemendur venjist við að beita upplýsingatækni við upplýsingaöflun og lausn verkefna.

Kennsluhættir

Námsefnið yfirfarið í fyrirlestrum, dæmatímum og verkefnavinnu.

Kennslugögn

Þjóðhagfræði 103 (2001) eftir Ingu Jónu Jónsdóttur.

Námsmat

Mæting 10%
Skyndipróf 35%

Jólapróf 25%
Verkefni 15%
Ástundun og virkni 15%

ÞJÓ204

Námslýsing

Grundvallaratriði hagfræðinnar, atferli einstaklinga í hagkerfinu, samskipti fólks og viðskipti þess á milli. Hlutfallslegir og algerir yfirburðir. Markaðsöflin framboð og eftirspurn, teygni. Opinber markaðsíhlutun með framleiðslustyrkjum og sköttum, velferðartap. Skipting skattbyrði og framleiðslustyrkja. Áhrif afskipta hins opinbera á alþjóðleg viðskipti. Þjóðhagsreikningar - mæling á afkomu þjóðarinnar. Þjóðarframleiðsla og hagvöxtur. Sparnaður, fjárfestingar og fjármálakerfið. Atvinnuleysi: náttúrulegt atvinnuleysi. Peningar: skilgreining peninga, hlutverk Seðlabankans og framboð peninga. Verðbólga: orsakir og afleiðingar, vöxtur peningamagns. Hagfræði opinna hagkerfa. Skammtímasveiflur í hagkerfinu. Fjármála- og peningamálaráðstafanir til að stuðla að hagvexti og stöðugleika í hagkerfinu.

Markmið

Að nemendur:

- öðlist dýpri skilning á grundvallarhugtökum og kenningum þjóðhagfræðinnar. læri að nota stærðfræði eftir atvikum, línurit, tölfræði og annað efni sem tengist náminu, t.d. með Excel eða öðrum sambærilegum forritum
- geti notað línurit og hagræn líkön til að útskýra raunveruleg vandamál
- kynnist íslensku efnahagslífi, viðfangsefnum hagstjórnar og efnahagsstefnu stjórnvalda
- geti upp á eigin spýtur nálgast upplýsingar um íslenskt efnahagslíf
- geti tjáð sig munnlega og skriflega um ástand efnahagsmála og mótað sjálfstæðar skoðanir sem m.a. eru byggðar á þeim fræðilega grunni sem lagður er í náminu

Kennsluhættir

Kenndir eru fjórir tímar á viku. Tímarnir skiptast í fyrirlestra, umræðutíma og verkefnatíma. Tvö til þrjú skipulögð próf eru haldin yfir veturinn en nemendur geta átt von á skyndiprófum. Þá eru unnin hópverkefni og einstaklingsverkefni.

Kennslugögn

Principles of Economics eftir Gregory Mankiw önnur útgáfa 2000 auk ýmis lesefnis um íslensk efnahagsmál sem m.a. er fengið frá gestafyrirlesurum

Námsmat

Mæting 10%
Skyndipróf 30%
Jólapróf 25%
Hópverkefni 10%
Einstaklingsverkefni 10%
Ástundun og virkni 15%

Þýska

Þýska er móðurmál tæplega 100 milljóna manna í Evrópu en það er um fjórðungur þegna Evrópusambandsins. Gegnir þýska því lykilhutverki sem tunga Mið-Evrópubúa og er einnig það mál, sem flestir Austur-Evrópubúar tala sem annað tungumál. Löndin sem tilheyra þýska málsvæðinu, Þýskaland, Austurríki og Sviss, eru mikilvæg viðskiptalönd okkar og þýskumælandi ferðamenn eru fjölmennastir þeirra erlendu gesta, sem sækja Ísland heim.

Markmiðið með þýskukennslunni er ekki aðeins að nemandinn öðlist kunnáttu og færni í tungumálinu, sér til gagns og ánægju, heldur einnig að hann hafi fengið nokkra innsýn inn í menningu og staðhætti þýskumælandi þjóða.

Lögð er áhersla á að öll vinna með málnotkun og málfræði komi markvisst inn á færniþættina fjóra: hlustun, lestur, talað mál og ritun. Miklu máli skiptir að nemendur öðlist jákvætt viðhorf til þýskunámsins og að máltilfinning þeirra sé örvuð. Með því er lagður traustur grunnur að málanámi.

Lokamarkmið eftir 12 einingar

Að nemendur:

- hafi byggt upp virkan og óvirkan orðaforða, sem nýtist þeim til að skilja í meginatriðum skýrt talað daglegt mál með almennum algengum orðaforða
- nái meginþræði í óstyttum bókmennta- og nytjatextum á almennum aðgengilegu máli og séu færir um að leita sér upplýsinga sjálfstætt í uppsláttarritum og á vefnum er þekking þeirra þrýtur
- geti ófeimnir og óhræddir tjáð sig í ræðu og riti á málfræðilega allréttu máli við mismunandi aðstæður í daglegu lífi, þ.m.t. leitað almennra upplýsinga og veitt þær öðrum
- hafi fengið nokkra innsýn í menningu, siði og venjur þýskumælandi þjóða, svo og þýskt skólakerfi og fjölmiðla
- hafi öðlast reynslu af að vinna sjálfstætt og í samvinnu við aðra og geri sér grein fyrir mikilvægi eigin vinnu til að ná árangri í námi

Lokamarkmið eftir 16 einingar

Að nemendur:

- hafi byggt upp það mikinn virkan og óvirkan orðaforða, að þeir séu færir um að skilja í meginatriðum daglegt talmál (háþýsku) með almennum algengum orðaforða
- geti skilið sér til gagns og gamans óstyttu bókmennta- og nytjatexta af ýmsum toga á aðgengilegu máli
- séu færir um að afla sér upplýsinga úr uppsláttarritum og af leitarvef, einnig um viðfangsefni annarra námsgreina
- geti ófeimnir og óhræddir tjáð sig í ræðu og riti á málfræðilega allréttu máli við mismunandi aðstæður í daglegu lífi, miðlað eigin reynslu og skoðunum og fært nokkur rök fyrir skoðunum sínum
- hafi fengið nokkuð haldgóða þekkingu á menningu, sögu og t.d. menntakerfi þýskumælandi þjóða
- hafi öðlast reynslu af að vinna sjálfstætt og í samvinnu við aðra og geri sér grein fyrir mikilvægi eigin vinnu til að ná árangri í námi

ÞÝS104

Námslýsing

Grunnorðaforði sem gerir nemendum kleift að gera grein fyrir sjálfum sér og sínu nánasta umhverfi er þjálfaður. Unnið er með kennslubók í bókarformi og á tölvudiski. Orðaforði og grunnatriði málfræðinnar eru þjálfuð með fjölbreyttum skriflegum æfingum, en einnig í munnlegum æfingum í paravinnu. Nýttar eru glærur á tölvudiski og ýmislegt myndefni til munnlegrar þjálfunar, svo og verkefnahefti með fjölbreyttum aukaæfingum í málfræði og orðaforða. Auk texta í kennslubók eru

lesnar nokkrar smásögur og ýmis stutt verkefni unnin í tengslum við þær.

Lögð er áhersla á að nemendur þjálfist í réttum framburði og séu virk í að nota tölvudiskinn. Taka þeir próf í framburði, eitt á hvorri önn. Einnig er lögð áhersla á að þeir nái valdi á almennum kurteisvenjum á þýsku og noti málið til einfaldra samskipta í kennslustofu. Öll almenn einföld fyrirmæli kennara fara fram á þýsku. Vinnubókin og æfingar verkefnaheftis eru ýmist unnar í kennslustundum undir leiðsögn kennara eða sjálfstætt heima.

Nemendur hlusta reglulega á hlustunarefni, svo og á söngtexta úr sönghefti. Sérstök áhersla er lögð á virkni nemenda í kennslustundum og að þeir vinni samviskusamlega öll verkefni sem fyrir þá eru lögð.

Markmið

Að nemendur:

- skilji skýrt talað mál með einföldum orðaforða um afmarkað efni sem þeir þekkja vel og geti greint stök orð og afmarkaðar upplýsingar í talmáli á eðlilegum hraða
- geti lesið sér til skilnings stutta texta með einföldum orðaforða og átti sig á meginefni texta á léttu máli þótt þeir skilji ekki hvert orð
- geti nýtt sér þýsk-íslenska orðabók við upplýsingaöflun
- nái góðu valdi á réttum framburði og áherslum orða og hafi á valdi sínu allar almennar kurteisisvenjur sem tilheyra daglegum samskiptum og geti brugðist við einföldum fyrirmælum kennara á þýsku
- geti óhræddir tjáð sig munnlega og skriflega á sjálfstæðan hátt með einföldum setningum um afmarkað efni sem þeir þekkja vel
- hafi öðlast nokkra þekkingu á legu og staðháttum þýskumælandi landa
- geri sér grein fyrir mikilvægi eigin vinnu til að ná árangri í námi

Kennslugögn

Haustönn:

Kennslubók: Þýska fyrir þig 1 - Lektion 1, 2, 3, 4, 5

Vinnubók: Þýska fyrir þig 1 - Lektion 1, 2, 3, 4, 5

Málfræði: Þýska fyrir þig

Verkefnahefti: Aukaæfingar í málfræði og orðaforða

Ítarefni frá kennara: Smásögur, söngtextar, hlustunaræfingar o.fl.

Orðabók: Þýsk-íslensk orðabók eftir Steinar Matthíasson

Vorönn:

Kennslubók: Þýska fyrir þig 1 - Lektion 6, 7, 8

Vinnubók: Þýska fyrir þig 1 - Lektion 6, 7, 8

Málfræði: Þýska fyrir þig

Verkefnahefti: Aukaæfingar í málfræði og orðaforða

Ítarefni frá kennara: Smásögur, söngtextar, hlustunaræfingar o.fl.

Orðabók: Þýsk-íslensk orðabók eftir Steinar Matthíasson

Námsmat

Í námsmati er tekið tillit til allra færniþátta og frammistaða nemenda í þeim er metin jafnt og þétt allan námstímann. Námsmat í munnlegri færni og framburði á sér stað í venjulegum kennslutímum. Ritun og lestur eru prófuð jafnt og þétt allan veturinn í æfingum, verkefnum og prófum. Undir ástundun tilheyra þættir eins og almenn virkni nemenda, undirbúningur undir tíma, mæting í próf, skil á verkefnum og vinna í vinnubók. Einnig er almenn mæting reiknuð inn í námsmat.

Árseinkunn er samsett úr eftirfarandi þáttum:

Jólapróf 30 %
Verkefni / skyndipróf 45 %
Virgri og ástundun 15 %
Mæting 10 %

Skriflegt vorpróf 100 %

ÞÝS204

Námslýsing

Áfram er grunnorðaförði daglegs lífs þjálfaður og aukinn. Orðaförðinn og grunnatriði málfræðinnar eru þjálfuð með fjölbreyttum æfingum, bæði stýrðum og frjálsum skriflegum æfingum, svo og munnlegum æfingum í þaravinnu. Glærur á tölvudiski og ýmislegt myndefni er notað til munnlegrar þjálfunar og vinnubók og verkefnahefti til að auka þjálfun málfræðiatríða og orðaförða. Skrifleg og munnleg verkefni eru unnin í tengslum við upplýsingöflun úti í bæ og á neti. Aukið lesefni kemur inn með lestri léttlestrarbóka, einni á hvorri önn, svo og ævintýra og fjalla nemendur um innihald textanna bæði skriflega og munnlega. Með öllu lesefni er leitast við að auka innsýn nemenda inn í daglegt líf jafnaldranna í Þýskalandi og þarlanda síði og venjur.

Áfram er lögð áhersla á að nemendur séu virkir í allri umfjöllun námsefnis og noti reglulega tölvudiskinn sem því fylgir. Nemendur taka tvö framburðarpróf, eitt á hvorri önn. Vinnubókin og verkefnaheftið eru unnin bæði sjálfstætt heima og í kennslustundum. Auk hlustunarefnis kennslubókar hlusta nemendur af og til á ítarefni í hlustun.

Markmið

Að nemendur:

- skilji skýrt talað daglegt mál um efni sem fjallað hefur verið um og snertir þeirra daglega líf og nánasta umhverfi
- skilji léttu lestexta með almennum orðaförða og nái meginþræði lengri texta
- geti tjáð sig munnlega og skriflega af nokkru öryggi um afmarkað efni sem verið hefur til umfjöllunar
- geti beitt málnotkunarreglum rétt í æfingum af mismunandi gerð
- hafi þjálfast enn frekar í notkun orðabókar
- fái innsýn inn í daglegt líf í þýskumælandi löndum
- geri sér grein fyrir mikilvægi eigin vinnu til að ná árangri í námi

Kennslugögn

Haustönn:

Kennslubók: Þýska fyrir þig 1 - Lektion 9, 10, 11

Vinnubók: Þýska fyrir þig 1 - Lektion 9, 10, 11

Málfræði: Þýska fyrir þig

Verkefnahefti: Aukaæfingar í málfræði og orðaförða

Léttlestrarbók: Felix & Theo: Oktoberfest

Ævintýri: Rosemarie Griesbahc: Deutsche Märchen und Sagen

Ítarefni frá kennara: Söngtextar, skriflegar og munnlegar æfingar, hlustunarefni o.fl.

Orðabók: Þýsk-íslensk orðabók eftir Steinar Matthíasson

Vorönn:

Kennslubók: Þýska fyrir þig 1 - Lektion 12, 13

Vinnubók: Þýska fyrir þig 1 - Lektion 12, 13

Málfræði: Þýska fyrir þig

Verkefnahefti: Aukaæfingar í málfræði og orðaforða

Léttlestrarbók: Felix & Theo: Einer singt falsch

Ævintýri: Rosemarie Griesbach: Deutsche Märchen und Sagen

Ítarefni frá kennara: Söngtextar, skriflegar og munnlegar æfingar, hlustunarefni o.fl.

Orðabók: Þýsk-íslensk orðabók eftir Steinar Matthíasson

Námsmat

Í námsmati er tekið tillit til allra færniþátta og frammistaða nemenda í þeim er metin jafnt og þétt allan námstímann. Námsmat í munnlegri færni og framburði á sér stað í venjulegum kennslutímum. Ritun og lestur eru prófuð jafnt og þétt allan veturinn í æfingum, verkefnum og prófum. Undir ástundun falla þættir eins og undirbúningur undir tíma, virkni í kennslustundum, mæting í próf, skil á verkefnum og vinna í vinnubók. Einnig er almenn mæting reiknuð inn í námsmat.

Árseinkunn er samsett úr eftirfarandi þáttum:

Jólapróf 30 %

Verkefni / skyndipróf 45 %

Virkni og ástundun 15 %

Mæting 10 %

Skriflegt vorpróf 100 %

ÞÝS304

Námslýsing

Áfram er unnið með orðaforða daglegs lífs og hann markvisst aukinn. Verkefni tengd kennslubók eru unnin, ýmist skriflega eða munnlega og með upplýsingaöflun af neti. Lögð er sérstök áhersla á virkni nemenda í þeim. Auk kennslubókar eru lesnar nokkrar smásögur á haustönn og ein léttlestrarbók að vori. Fjallað er um innihald sagnanna á fjölbreytilegan hátt, bæði munnlega og skriflega. Einnig eru lesin nokkur ævintýri á hvorri önn, orðaforði þeirra þjálfaður og ýmis málfræðiatríði þjálfuð í tengslum við þau. Notkun grunnkennslubókar lýkur á haustönn. Vinnubók með grunnbók er unnin að mestu sjálfstætt af nemendum.

Á vorönn er lesinn texti um Ísland, þar sem þjálfaður er orðaforði er tengist sögu, atvinnulífi og menningu landsins og verkefni unnin úr honum. Nemendur hlusta af og til á ítarefni í hlustun. Málfræði er þjálfuð munnlega og skriflega í tengslum við umfjöllunarefnið eins og þurfa þykir og er sífelld upprifjun í gangi.

Markmið

Að nemendur:

- skilji í meginatriðum daglegt talmál með almennum algengum orðaforða
- nái megininntaki heildstæðs texta, bókmenntatexta, nytjatexta af sem fjölbreyttustum toga þó að þeir skilji ekki hvert orð
- geti leitað eftir og notað orðskýringar í þýsk-þýskri orðabók og geti notað sér leitarvef á netinu til upplýsingaöflunar
- geti notað þýsku í einföldum almennum samskiptum við kennara
- geti tjáð sig munnlega og skriflega um afmarkað efni með réttum málnotkunarreglum
- séu færir um að tjá sig munnlega og skriflega um land sitt, staðhætti og veður
- hafi aukið þekkingu sína á menningu þýskumælandi þjóða

Kennslugögn

Haustönn:

Kennslubók: Þýska fyrir þig 1 - Lektion 13, 14, 15, 16

Vinnubók: Þýska fyrir þig 1 - Lektion 13, 14, 15, 16

Málfræði: Þýska fyrir þig

Smásögur: Dreift jafnóðum af kennurum

Ævintýri: Rosemarie Griesbach: Deutsche Märchen und Sagen

Ítarefni frá kennara: Orðaforða- og málfræðiverkefni, söngtextar, hlustunaræfingar o.fl.

Orðabók: Þýsk-íslensk / þýsk-þýsk

Vorönn:

Texti um Ísland: Island, Land und Leute

Léttlestrarbók: Erich Kästner: Drei Männer im Schnee

Ævintýri: Rosemarie Griesbach: Deutsche Märchen und Sagen

Málfræði: Þýska fyrir þig

Ítarefni frá kennara: Orðaforða- og málfræðiverkefni, söngtextar, hlustunaræfingar o.fl.

Orðabók: Þýsk-íslensk / þýsk-þýsk

Námsmat

Í námsmati er tekið tillit til allra færniþátta. Námsmat í munnlegri færni á sér stað í kennslutímum en er einnig prófuð sérstaklega sem hluti af stúdentsprófi í öllum deildum nema alþjóðadeild og máladeild. Ritun og lestur eru prófuð jafnt allan veturninn í æfingum, verkefnum og prófum. Undir ástundun falla þættir eins og undirbúningur undir tíma, virkni í kennslustundum, mæting í próf, skil á verkefnum og vinna í vinnubók. Almenn mæting er einnig reiknuð inn í námsmat. Árseinkunn er samsett úr eftirfarandi þáttum:

Jólapróf 30 %

Verkefni / skyndipróf 45 %

Virkni og ástundun 15 %

Mæting 10 %

Skriflegt vorpróf 80 %

Munnlegt vorpróf 20 %

í alþjóðadeild og máladeild:

Skriflegt vorpróf 100 %

ÞÝS305

Námslýsing

Áfram er unnið með orðaforða daglegs lífs og hann markvisst aukinn. Verkefni tengd kennslubók eru unnin, ýmist skriflega og eða munnlega og með upplýsingaöflun af neti. Lögð er sérstök áhersla á virkni og sjálfstæði nemenda í þeim. Notkun grunnkennslubókar lýkur á haustönn. Vinnubók með grunnbók er að mestu unnin sjálfstætt af nemendum.

Auk kennslubókar eru teknir til umfjöllunar textar af neti, úr tímaritum eða dagblöðum og innihaldi þeirra gerð munnleg og eða skrifleg skil. Þetta er gert til að auka orðaforða nemenda og gefa þeim aukna innsýn inn í nytjatexta og til að veita þeim meiri innsýn inn í hinn þýskumælandi heim. Þar að auki fá nemendur einnig að vinna með orðaforða tengdan peningamálum og almennum viðskiptum og vinna verkefni þeim tengd. Notuð eru myndbönd, hljóðsnældur og eða sjónvarpsupptökur.

Lesnar eru nokkrar smásögur á haustönn og ein léttlestrarbók á vorönn. Fjallað er um innihald sagnanna á fjölbreyttan hátt, bæði munnlega og skriflega. Einnig eru lesin nokkur ævintýri á hvorri önn, orðaforði þeirra þjálfaður og ýmis málfræðiatríði

Þjálfuð í tengslum við þau. Á vorönn er lesinn texti um Ísland, þar sem þjálfaður er orðaforði er tengist sögu, atvinnulífi og menningu landsins og verkefni unnin úr honum. Nemendur hlusta af og til á ítarefni í hlustun. Málfræði er þjálfuð munnlega og skriflega í tengslum við umfjöllunarefnið eins og þurfa þykir og er sífelld upprifjun í gangi.

Markmið

Að nemendur:

- skilji í meginatriðum daglegt talmál með almennum algengum orðaforða
- nái megininntaki heildstæðs texta; bókmenntatexta, nytjatexta af sem fjölbreyttustum toga, þó þeir skilji ekki hvert orð
- geti leitað eftir og notað orðskýringar í þýsk-þýskri orðabók og geti notað sér leitarvef á netinu til upplýsingaöflunar
- geti notað þýsku í einföldum almennum samskiptum við kennara
- geti tjáð sig munnlega og skriflega um afmarkað efni með réttum málnotkunarreglum
- séu færir um að tjá sig munnlega og skriflega um land sitt, staðhætti og veður
- hafi aukið þekkingu sína á menningu þýskumælandi þjóða

Kennslugögn

Haustönn:

Kennslubók: Þýska fyrir þig 1 - Lektion 13, 14, 15, 16

Vinnubók: Þýska fyrir þig 1 - Lektion 13, 14, 15, 16

Málfræði: Þýska fyrir þig

Smásögur: Dreift jafnóðum af kennurum

Ævintýri: Rosemarie Griesbach: Deutsche Märchen und Sagen

Ítarefni frá kennara: Lesefni af neti / valið efni úr: Euro, das Buch zum Geld, orðaforða- og málfræðiverkefni, söngtextar, hlustunarefni o.fl.

Orðabók: Þýsk-íslensk / þýsk-þýsk

Vorönn:

Texti um Ísland: Island, Land und Leute

Léttlestrarbók: Erich Kästner: Drei Männer im Schnee

Ævintýri: Rosemarie Griesbach: Deutsche Märchen und Sagen

Málfræði: Þýska fyrir þig

Ítarefni frá kennara: Lesefni af neti / úr dagblöðum og tímaritum / valið efni úr:

Geschäftskontakte, orðaforða- og málfræðiverkefni, söngtextar, hlustunarefni o.fl.

Orðabók: Þýsk-íslensk / þýsk-þýsk

Námsmat

Í námsmati er tekið tillit til allra færniþátta. Námsmat í munnlegri færni á sér stað í kennslutímum en er einnig prófuð sérstaklega sem hluti af stúdentsprófi. Ritun og lestur eru prófuð jafnt allan veturinn í æfingum, verkefnum og prófum. Undir ástundun falla þættir eins og undirbúningur undir tíma, virkni í kennslustundum, mæting í próf, skil á verkefnum og vinna í vinnubók. Almenn mæting er einnig reiknuð inn í námsmat.

Árseinkunn er samsett úr eftirfarandi þáttum:

Jólapróf 30 %

Verkefni / skyndipróf 45 %

Virkni og ástundun 15 %

Mæting 10 %

Skriflegt vorpróf 80 %
Munnlegt vorpróf 20 %

ÞÝS404

Námslýsing

Ekki er lengur notast við grunnkennslubók en flestir mikilvægustu þættir málfræðinnar eru nú komnir fram og eru þjálfaðir í tengslum við umfjöllunarefnið, bæði munnlega og skriflega. Eina nýja málfræðiatríðið er óbein ræða (viðtengingarháttur nútíðar).

Lögð er áhersla á að auka orðaforðann með fjölbreytilegum óstyttum smásögum og tveimur skáldsögum, einni á hvorri önn, og þjálfan nemendur í allri umfjöllun um innihald þeirra, bæði í skriflegum verkefnum og munnlegri frásögn. Einnig eru á hvorri önn teknir fyrir textar úr dagblöðum, tímaritum eða af neti og verkefni unnin í tengslum við þá. Ítarefni í hlustun er lagt fyrir reglulega og metið inn í árseinkunn. Kennarar tala nær eingöngu þýsku í kennslustundum.

Markmið

Að nemendur:

- skilji skýrt talaða þýsku og geti náð megininntaki í lengri frásögn s.s. náð aðalþræði í kvikmyndum og sjónvarpsþáttum
- geti lesið sér til skilnings óstyttan bókmenntatexta með hjálp orðabókar, svo og náð meginefni þyngri texta, þó þeir skilji ekki hvert orð
- geti rætt á þýsku um þá texta sem teknir eru fyrir, látið skoðanir sínar í ljós og fært nokkur rök fyrir þeim
- geti spurt og svarað um efni almenns eðlis
- hafi náð meiri leikni og öryggi í að skrifa mismunandi texta, bæði um afmarkað efni sem og frá eigin brjósti

Kennslugögn

Haustönn:

Fjölrit: Smásögur með viðeigandi verkefnum

Skáldsaga: Christine Nöstlinger: Das Austauschkind

Ítarefni frá kennara: Bládagreinar, hlustunarefni, myndefni, tónlist o.fl. eftir þörfum

Málfræði: Þýska fyrir þig

Orðabók: Þýsk-íslensk / Þýsk-þýsk

Vorönn:

Fjölrit: Smásögur með viðeigandi verkefnum

Skáldsaga: Irina Korschunow: Er hieß Jan

Netverkefni: Verkefni unnið í tengslum við netið

Málfræði: Þýska fyrir þig

Orðabók: Þýsk-íslensk / Þýsk-þýsk

Námsmat

Í námsmati er tekið tillit til allra færniþátta og er sérstök áhersla lögð á skilning og tal. Hlustun er prófuð í kennslutíma. Tal er prófað allan veturinn og er munnlegt próf hluti af stúdentsprófi. Ritun og lestur/skilningur eru prófuð allan veturinn í æfingum, verkefnum og prófum. Ástundun er hluti af árseinkunn svo og almenn mæting í faginu.

Árseinkunn er samsett úr eftirfarandi þáttum:

Jólapróf 30 %
Verkefni / skyndipróf / hlustun 45 %
Virgni og ástundun 15 %
Mæting 10 %

Skriflegt vorpróf 80 %
Munnlegt vorpróf 20 %

Önnur fög (valgreinar)

Í 6. bekk eru í boði valgreinar þrjár stundir á viku, og skal hver nemandi velja eina grein. Boðið er upp á valgreinar í mörgum mismunandi greinum, sem geta höfðað til nemenda í öllum deildum. Þó eru nokkrar valgreinar sem eru ekki í boði fyrir nemendur í sumum deildum vegna þess að þeir eru búnir með samsvarandi grein áður. Þær valgreinar, sem kenndar verða veturinn 2003–2004, eru: Listasaga, heimspeki, stjórn málafræði, spænska, stjörnufræði, sálfræði, erfðafræði og málefni líðandi stundar.

ERF103

Námslýsing

Erfðafræði er kennd sem valgrein í 6. bekk
Megináhersla er lögð á eftirfarandi þætti:
Grunnatriði erfða og arfgengi, undirstöðuatriði sameindaerfðafræði og erfðatækni. Saga erfðafræðinnar, erfðatækni og hagnýting erfðafræði. Gen, litningar, DNA, erfðabreyttar lífverur og klónun. Æxlun lífvera, hvernig ný einkenni verða til, flutningur erfðaefnis á milli lífvera og hvernig erfast einkenni á milli kynslóða.

Markmið

Að nemendur

- þekki grunnatriði erfða, arfgengi og sögu erfðafræðinnar.
- Öðlist grunnþekkingu á meginþáttum sameindaerfðafræði og erfðatækni: Genum, litningum, DNA, erfðabreyttum lífverum og klónun, æxlun lífvera, hvernig ný einkenni verða til, flutningi erfðaefnis á milli lífvera og hvernig einkenni erfast á milli kynslóða.
- þekki helstu aðferðir erfðatækninnar, svo sem PCR, rafdrátt, samskeytingu DNA og genaferjur.
- þekki nokkuð til nýrra, m.a. umdeilda hugmynda og umfjöllunar um siðfræðileg álitamál.

Efnisatriði

Litningakenningin. Uppruni erfðafræðinnar, frumukeningin, tilraunir Mendels og frumuerfðafræði

Erfðir einstakra gena. Hugtök sem varða litninga og gen, AB0 blóðflokkakerfið og önnur dæmi um áhrif einstakra gena, talnahlutföll við erfðir einstakra gena, mislífvænlegar aðgerðir, bananagen, fjölvirk gen og frymisgen

Kynákvörðun og erfðir háðar kynferði. Kynferði, ákvörðun kynferðis, óeðlilegur fjöldi kynlitninga, kyntengdar erfðir, kyntakmarkaðar og kynháðar erfðir.

Óháð samröðun og tengsl gena. Óháð samröðun gena, tengsl gena, samstæð endurröðun, litningavíxl í meiósu, litningakort, yfirstæð og undirstæð gen, ósamstæð endurröðun, stökklar og fjölgena erfðir

Litningabreytingar. Breytingar á gerð litninga, breytingar á fjölda litninga, óvirkir litningar í spendýrum og tiglur

Straumar, stefnur og nýjungar. Genin sjáfselsku, memín, heterochrony, homeobox, alternative splicing

Gen og litningar. Efni genanna, DNA-sameindin, prótín, kjarnsýrur og líffræðilegt hlutverk þeirra, lykill erfðanna og gerð mRNA, myndun prótína, stökkbreytingar, ríkjandi og víkjandi genvirkni, viðhald og viðgerð á DNA og litningar í kjarnafrumum Erfðatæki. Samskeytt DNA, tvöföldun í glösum, blendingslíkamsfrumur, hagnýt erfðatækni, greining á genamengi manna og siðfræðileg álitamál

Temprun á virkni gena. Samstilling gena, temprun á virkni gena í bakteríum og kjörnungum, æxlismyndun og ónæmisfræði.

Erfðafræðin og mannkynssagan. útbreiðsla blóðflokka, skyldraæxlun meðal manna, erfðir og umhverfi, hvatberalitningar, Y-litningar, uppruni íslenskra kvenna og karla.

Um erfðir manna. Skyldraæxlun, erfðir og umhverfi, erfðir mannlegrar hegðunar og erfðir greindar.

Kennsluhættir

Hefðbundin kennsla fer fram í kennslutímum með fyrirlestrum þar sem hvatt er til umræðu og fyrirspurna eftir því sem tilefni er til. Inn á milli eru verkefnatímar. Helstu hjálpartæki eru skjávarpar, bein netting og myndbönd. Nemendum er ætlað að tileinka sér og öðlast skilning á efni kennslutexta og viðbótarefni sem fram kemur í kennslustundum eða er á skólanetinu. Nemendur vinna einstaklingsverkefni sem þeim er úthlutað, og eiga þeir að tjá sig um það munnlega á formi fyrirlestra, og skriflega.

Kennslugögn

Erfðafræði erfit Örnólf Thorlacius. Iðnú, 2003
Vefglósur

Námsmat

Lokaeinkunn í erfðafræði er meðaltal árseinkunnar og vorprófseinkunnar. Árseinkunn er metin út frá frammistöðu í prófum, heimavinnu, virkni og mætingu í þessum hlutföllum:

Striflegar æfingar 30%

Miðsvetrarpróf 20%

Mæting 10%

Ástundun og virkni 20%

Skýrslur, fyrirlestrar o.fl. 20%

HEI103

Námslýsing

1. Unnið úr hugmyndum nemenda sem þeir hafa um heimspeki og sem þeir hafa viðað að sér úr öðrum greinum eða upp á sitt eindæmi. Í tengslum við það verða umræður og verkefni byggð á því sem upp kann að koma. Hér verður reynt að líkja eftir Sókratesi í því að kennari og nemendur reyna að finna rök manna fyrir skoðunum sínum.

2. Greinar heimspekinnar. Í þessum hluta verða tekin fyrir rökfræði, þekkingarfræði, frumspeki og áhersla lögð á siðfræði og stjórn málaheimspeki. Einnig verður sérstök áhersla lögð á tengsl greinanna.

3. Farið í það sem hæst ber í heimspeki samtímans og tengsl þess við þróun í öðrum fræðigreinum.

4. Önnur mál. Vísindaheimspeki, fagurfræði, og trúarheimspeki. Hér verður litið á hvernig saga heimspekinnar tengist sögu lista, vísinda og trúarbragða.

Reynt verður eftir megni að haga áherslum námskeiðsins í samræmi við áhuga þátttakenda.

Markmið

Að nemendur:

- fái yfirlit yfir sögu vestrænnar heimspeki og tengsl hennar við almenna menningarsögu
- kynnist greinum heimspekinnar, helstu heimspekingum og stefnum
- öðlist færni í að skilja tiltölulega erfiða texta á ensku og íslensku
- efli færni í ritun og tjáningu almennt

- efli með sér gagnrýna hugsun og virðingu fyrir rökum og verði víðsýnni gagnvart ólíkum hugmyndum á ýmsum sviðum menningarinnar, hvort sem þær varða siðferði, stjórnmal, vísindi, trúarbrögð eða listir

LIS103

Námslýsing

Evrópsk list, þ.e. byggingarlist, höggmyndalist og málalílist og helstu listastefnur, svo sem grísk myndlist, miðaldalist (rómanskur og gotneskur stíll), endurreisnarlist, barokk og rókókó, nýklassík, rómantík og raunsæi. Einnig verður fjallað um impressjonisma og expressjonisma á síðustu öld og fram yfir aldamót og helstu listastefnur okkar aldar. Íslensk myndlist og tengsl við erlenda strauma. Fjallað verður um einstök tímabil og helstu listamenn og verk þeirra skoðuð með hjálp bóka og litskyggna.

Markmið

Að nemendur:

- kynnist þróun vestrænnar listsköpunar frá fornöld til okkar daga
- þekki helstu listastefnur, einkenni þeirra og þann jarðveg sem þær hafa sprottið úr
- geti gert grein fyrir helstu listamönnum, erlendum og innlendum

Sálfræði

Valgreinin er ætluð nemendum í öllum deildum.

Markmið:

Að nemendur:

- öðlist innsýn í eðli og inntak fræðigreinarinnar sálfræði, rannsóknaraðferðir, vettvang, svið, kenningar og viðfangsefni.
- kynnist helstu niðurstöðum sálfræðinnar er varða skynjun, nám, minni, tillfinningatruflanir, streitu og stjórn á aðstæðum.
- öðlist aukinn skilning á mannlegum aðstæðum, bæði með áherslu á einstaklinga og hópa.
- geti skoðað málefni frá ýmsum sjónarhornum.

Námslýsing:

Farið er í helstu hugmyndir sálfræðinnar um minni, nám og skilyrðingar (mótun hegðunar), lífsvenjur, fælni, streitu, kvíða, svefn, lystarstol og lotugræðgi og álitamál („hvað er eðlilegur maður“). Lögð er áhersla á verkefnavinnu. Nemendur verða látnir gera tvær tilraunir, eina könnun og einstaklingsverkefni auk smærri tímaverkefna.

SÁL103

Námslýsing

Farið er í helstu hugmyndir sálfræðinnar um minni, nám og skilyrðingar (mótun hegðunar), lífsvenjur, fælni, streitu, kvíða, svefn, lystarstol og lotugræðgi og álitamál („hvað er eðlilegur maður“). Lögð er áhersla á verkefnavinnu. Nemendur verða látnir gera tvær tilraunir, eina könnun og einstaklingsverkefni auk smærri tímaverkefna.

Markmið

Að nemendur:

- öðlist innsýn í eðli og inntak fræðigreinarinnar sálfræði, rannsóknaraðferðir, vettvang, svið, kenningar og viðfangsefni
- kynnist helstu niðurstöðum sálfræðinnar er varða skynjun, nám, minni, tilfinningatruflanir, streitu og stjórn á aðstæðum
- öðlist aukinn skilning á mannlegum aðstæðum, bæði með áherslu á einstaklinga og hópa
- geti skoðað málefni frá ýmsum sjónarhornum og temji sér gagnrýna hugsun

SFR103

Námslýsing

Námskeiðið skiptist í grófum dráttum í tvo hluta: Annars vegar almenn stjórn málafræði og hins vegar alþjóðastjórnsmál. Í fyrri hlutanum verður farið yfir stjórn málaþróun 20. aldar og helstu hugtök og kenningar fræðigreinarinnar verða kynnt. Í seinni hlutanum verður áherslan lögð á alþjóðamál og stofnanir þeim tengdum. Einnig verður fjallað rækilega um helstu áttaksvæði samtímans með það fyrir augum að nemandinn geti betur fylgst með og skilið fréttáflutning af erlendum vettvangi.

Markmið

Að nemendur:

- öðlist sýn á stjórn málaþróun 20. aldar
- verði hæfur til að takast á við stjórn málaumræðu samtímans
- fái haldbæra þekkingu á alþjóðastjórnsmálum og kynnist þeim alþjóðastofnunum sem Ísland hefur hvað mest tengsl við

SPÆ103

Námslýsing

Þetta valfag er ætlað öllum nemendum 6. bekkjar, sem ekki hafa lært spænsku áður, sama úr hvaða deild þeir koma.

Ljóst er að góð spænskuþekking nýtist vel fólki sem hyggur á alþjóðaviðskipti eða þeim sem sækjast eftir að komast í störf hjá alþjóðlegum stofnunum, svo sem Mannréttindadómstólum í Strassborg og Alþjóðadómstólum í Haag. Atvinnutækifærum þeirra sem hafa góða viðskiptamenntun og kunna spænsku hefur fjölgað við það að íslensk fyrirtæki hafa í auknum mæli haslað sér völl á spænskum markaði. Ljóst er að þrjú tímar á viku í tungumálanámi er ekki mikið, en samt ætti það að vera nóg til að opna heim spænskunnar fyrir nemendum, kynna þeim tungumálið, uppbyggingu þess og síðast en ekki síst að koma nemendum í kynni við fjölbreytilega menningu Spánar og spænskumælandi þjóða svo að þeir geti nýtt sér þá þekkingu í samskiptum sínum við Spánverja og aðrar spænskumælandi þjóðir.

Áhersla er lögð á hlustun og einnig er leitast við strax í upphafi að æfa jafnt tal, hlustun, ritun og lestur. Byrjað er á framburðarkennslu og talmálskennslu. Farið er í helstu málfræðiatríði og gerðar eru munnlegar og skriflegar æfingar. Æskilegt er að kennari noti myndbandstæki og kennsluefni á myndbandsspólum. Áhersla er lögð á hlustun og að nemendur geti skilið talað mál og svarað sjálfir einföldum spurningum. Unnið er með einfalda texta af mismunandi gerð svo sem samtöl, stutta texta, ljóð og söngtexta. Nemendur eru æfðir í að tala og skrifa um sjálfa sig, fjölskyldu sína, vini, áhugamál og nánasta umhverfi sitt. Áhersla er lögð á að kenna nemendum orðaforða er tengist ferðalögum, svo sem orðaforða sem tengist mat, gistingu, og að þeir geti spurt til vegar og aflað sér upplýsinga um einföld atriði.

Markmið

Að nemendur:

- geti skilið einföld fyrirmæli á spænsku og geti náð ákveðnum upplýsingum í töluðu máli sem tengist viðfangsefni áfangans
- geti lesið einfalda texta sem miðast við orðaforðann í áfanganum og áttað sig á meginefni lengri texta á léttu máli þó hann skilji ekki hvert orð
- geti óhræddur skipst á upplýsingum við spænskumælandi fólk um sig og hagi sína með einföldum spurningum og svörum
- geti notað einfaldar setningar til að skrifa kynningar, stuttar lýsingar, stutt bréf og skilaboð
- fræðist um Spán, uppruna og útbreiðslu spænskrar tungu, kynnist daglegu lífi spænskumælandi þjóða og vakni til vitundar um mismunandi menningarheima

STF103

Námslýsing

Þetta valnámskeið er kennt í 6. bekk og er opið nemendum af öllum brautum. Ekki er gert ráð fyrir sérstakri stærðfræðikunnáttu, en nemendur fá skilaverkefni í samræmi við stærðfræðilegan bakgrunn.

Fyrir áramót er fjallað um himinhvelið og stjörnumerkin, sólkerfið og Sólina auk þess sem velt er upp spurningum um uppruna lífs og líf í alheimi. Eftir áramót er farið í þróun sólstjarna, vetrarbrautir og uppruna og þróun alheims.

Markmið

Að gefa nemendum innsýn í eðli og þróun alheimsins og þeirra fyrirbæra sem hann byggja, svo sem reikistjarna, sólkerfa, sólstjarna, vetrarbrauta og þyrpinga.

Efnisatriði

Himinhvelfingin, fastastjörnur og stjörnumerki, snúningaur hvelfingarinnar, miðbaugur himins og pólstjarna, sólbrautin, færsla vorpunkts. Forritið Starry Night.

Sólkerfið, plan sólkerfisins, myndun sólkerfisins.

Merkúríus. Loftsteinagígar. Loftþjúpur og lausnarhraði. Snúningstími, sólarhringur og umferðartími

Venus. Gróðurhúsáhrif, eldvirkni, kólnun hnatta. Þróun lofthjúpa.

Jörðin, saga lífríkisins og uppruni lífs. Tímatalið.

Tunglið. Kvartilaskipti, myrkvar, flóð og fjara. Könnun Tunglsins, uppruni og jarðsaga þess.

Mars. Jarðsaga og möguleikar á myndun lífs. Staðhættir á yfirborði.

Voyager-geimförin

Júpíter. Innri gerð gasrisa, Galileitunglin, innri gerð Evrópu, eldvirkni á Íó. Galileo-geimfarið.

Şatúrnus. Hringjakerfi, myndun þeirra og stöðugleiki. Títan. Cassini-geimfarið.

Úranus og Neptúnus. Míranda, Trítan.

Plútó og Kuipersbeltið. Smástirnabeltið.

Oortsskýið. Halastjörnur

Myndun sólkerfisins.

Sólin. Innri gerð og yfirborð. Sólblettir og virkni sólar.

Orkulosun sólstjarna, vetnissamruni, pp-keðjan, CNO-hringurinn, helínsamruni, brunni þyngri efna.

HR-línuritið og eiginleikar sólstjarna.

Myndun og þróun sólstjarna, rauðir risar, hvítir dvergar, nifteindastjörnur og svarthol. Sprengistjörnur og uppruni frumefnanna.

Vetrarbrautin okkar, hreyfing sólar um vetrarbrautina, kortlagning vetrarbrautarinnar.

Hubble-flokkun vetrarbrauta, sporvölur og skífur. Virkar vetrarbrautir, þróun vetrarbrauta.

Fjarlægðastiginn og kortlagning alheims.

Hópar og þyrpingar vetrarbrauta.

Heimsfræði, frumforsenda, einsleitur og stefnusnauður heimur.

Þversögn Olbers. Aldur heimsins.

Lögmál Hubbles, örbylgjukliðurinn, rök fyrir upphafi í heitu þétu ástandi.

Saga heimsins, upphaf, framtíð og endalok.

Kennsluhættir

Kennslan fer fram með fyrirlestrum, 3 í viku hverri. Lögð verða fyrir 3 tímapróf auk jólaþrófs og vorþrófs, auk þess sem nemendur skili ritgerð eða fyrirlestri um eitthvert viðfangsefn sem tengist stjarnvísindum. Auk þess verða nokkur skilaverkefni lögð fyrir.

Kennslugögn

Auk kennslubókar er nemendum bent á að nálgast efni á veraldarvef og á bókasafni skólans.

Námsmat

Lokaeinkunn er meðaltal árseinkunnar og vorþrófseinkunnar.

Árseinkunn er metin út frá eftirfarandi þáttum:

30% tímapróf vetrarins

20% jólaþróf

20% skilaverkefni

20% ástundun og virkni

10% mæting

Félagslíf

Félagslífið í Verzlunarskólanum er fjölbreytt og öflugt. Undir stjórn Nemendafélags VÍ (NFVÍ) sitja yfir hundrað nemendur í ýmsum nefndum og ráðum sem standa fyrir margvíslegum uppákomum. Útgáfustarfsemi á vegum nemenda er fjölbreytt. Þeir gefa út þrjú tímarit: Viljann, sem er elsta skólablað landsins, hið veglega Verzlunarskólablað og Kvasi, sem er málgagn stjórnar NFVÍ.

Á hverju ári er stuttmyndahátíð og söngvakeppni (Verzló væl) þar sem kvikmyndagerðarmenn og söngvarar skólans sýna hæfni sína. Í skólanum er íþróttafélag og keppa nemendur í ýmsum greinum. Nemendur VÍ taka á hverju ári þátt í spurningakeppni framhaldsskólanna svo og ræðukeppni. Hápunktur félagslífsins er hið árlega nemendamót sem haldið er í febrúar. Þar hafa nemendur m.a. sett upp viðamikla söngleiki sem sumir hverjir hafa vakið geysimikla athygli.